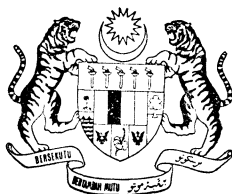

Jilid II
Bil. 59

Hari Isnin
8hb Disember, 1980

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KELIMA
Fifth Parliament

PENGGAL KEDUA
Second Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN [Ruangan 7181]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT [Ruangan 7283]

USUL-USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan yang dibebaskan daripada Peraturan Mesyuarat [Ruangan 7212]

Anggaran Pembangunan (Tambahan) (Bil. 2), 1980

Jawatankuasa—

Maksud P. 36 [Ruangan 7214]

Maksud P. 45 [Ruangan 7269]

Maksud P. 54 dan P. 58 [Ruangan 7278]

Maksud P. 63 [Ruangan 7279]

Maksud P. 65 [Ruangan 7298]

Maksud P. 66 [Ruangan 7298]

RANG UNDANG-UNDANG:**Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1980)****Jawatankuasa—****Jadual:****Maksud B. 36 [Ruangan 7214]****Maksud B. 37 [Ruangan 7222]****Maksud B. 38, B. 40, B. 41, B. 42, B. 43 dan B. 44 [Ruangan 7238]****Maksud B. 45, B. 46 dan B. 47 [Ruangan 7269]****Maksud B. 51 [Ruangan 7278]****Maksud B. 52 dan B. 53 [Ruangan 7278]****Maksud B. 54, B. 55, B. 56, B. 58, B. 59 dan B. 60 [Ruangan 7278]****Maksud B. 61 dan B. 63 [Ruangan 7279]****Maksud B. 64 [Ruangan 7289]****Maksud B. 66 [Ruangan 7298]**

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELIMA

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAJAL YANG KEDUA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO (DR) SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N., S.P.M.J., S.S.I.J., D.P.M.P., P.I.S., B.S.I.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATO HUSSEIN ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

" Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO SERI DR. MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.P.M.J., S.P.M.S., S.S.A.P. (Kubang Pasu).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO LEE SAN CHOON, S.P.M.J., S.S.I.J., K.M.N. (Segamat).

" Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI, P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).

" Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI BIN SHAFIE, P.M.N., S.S.A.P., S.I.M.P., S.P.D.K. (Lipis).

" Menteri Kebajikan Am, DATIN PADUKA HAJJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI, D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

" Menteri Wilayah Persekutuan, DATO AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Samarahan).

" Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATO' AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bharu).

" Menteri Pelajaran, DATO MUSA BIN HITAM, S.P.M.J., S.S.I.J. (Labis).

" Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K. (Ulu Kelantan).

" Menteri Kesihatan, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).

" Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATO SHARIFF AHMAD, D.S.A.P., D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).

" Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J., D.P.M.J., K.M.N. (Pulau).

" Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATO RICHARD HO UNG HUN, D.P.M.P. (Lumut).

" Menteri Perusahaan Utama, DATO PAUL LEONG KHEE SEONG, D.P.C.M. (Taiping).

" Menteri Pertanian, DATO ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala Trengganu).

" Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S. (Kanowit).

Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO DR NEO YEE PAN, S.P.M.J., D.P.M.J. (Muar).

- " Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATO S. SAMY VELLU, D.P.M.S., A.M.N., S.M.S., P.C.M. (Sungai Siput).
- " Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATO MOKHTAR BIN HAJI HASHIM, D.S.N.S. (Tampin).
- " Menteri Perusahaan Awam, DATIN PADUKA RAFIDAH AZIZ, D.P.M.S., A.M.N. (Selayang).
- " TUAN (TIMBALAN) Yang di-Pertua, DATO MANSOR BIN OTHMAN, K.M.N., P.J.K. (Kuala Pilah).
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO SRI HAJI KAMARUDDIN BIN HAJI MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).
- " Timbalan Menteri Pelajaran, DATO CHAN SIANG SUN, D.I.M.P., J.S.M., A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentong).
- " Timbalan Menteri Kesihatan, DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD, J.B.S. (Santubong).
- " Timbalan Menteri Pengangkutan, DR GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).
- " Timbalan Menteri Pertanian, TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S. (Saratok).
- " Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATO K. PATHMANABAN, D.S.N.S., K.M.N. (Telok Kemang).
- " Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO LEW SIP HON, D.P.M.S., J.M.N. (Shah Alam).
- " Timbalan Menteri Penerangan, DR LING LIONG SIK (Mata Kuching).
- " Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO HAJI ZAKARIAH BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N., S.M.T., P.J.K. (Besut).
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO ABDULLAH BIN ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N. (Ulu Nerus).
- " Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TUAN SANUSI BIN JUNID, S.M.K. (Jerlun-Langkawi).
- " Timbalan Menteri Kewangan, DATO MAK HON KAM, D.P.M.P., J.M.N. (Tanjong Malim).
- " Timbalan Menteri Pelajaran, DATO MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, O.K.I.S., D.S.A.P. (Pekan).
- " Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO DR NIK HUSSEIN BIN ABDUL RAHMAN, D.P.M.K., K.M.N. (Kuala Krai).
- " Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK CLARENCE E. MANSUL, P.G.D.K. (Penampang).
- " Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATO CHIN HON NGIAN, D.S.I.J. (Renggam).
- " Timbalan Menteri Penerangan, DATO HAJI EMBONG BIN YAHYA, D.P.M.J., D.S.I.J., A.M.N., P.I.S. (Ledang).
- " Timbalan Menteri Kewangan, DATO SHAHRIR BIN ABDUL SAMAD, D.P.M.J., P.I.S. (Johor Bahru).

- Yang Berhormat Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan, TUAN ABDULLAH BIN HAJI AHMAD, K.M.N., D.J.N. (Kepala Batas).
- " Timbalan Menteri Pertahanan, TUAN ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.M.T., S.M.S., P.I.S. (Kuala Selangor).
- " Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, TUAN WILLIAM LYE CHEE HIEN, A.S.D.K. (Gaya).
- " Timbalan Menteri Pertanian, TUAN HAJI MOHAMED SUHAIMI BIN DATO HAJI KAMARUDDIN, A.M.N., S.M.S. (Sepang).
- " Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN BUJANG BIN HAJI ULIS (Simunjan).
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, TUAN LUHAT WAN (Baram).
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am, TUAN JAWAN ANAK EMPALING, K.M.N. (Rajang).
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATO' ABDUL JALAL BIN HAJI ABU BAKAR, D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Batu Pahat).
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Perusahaan Awam, TUAN IDRIS BIN ABDUL RAUF, P.C.M., A.M.P., A.M.N. (Parit Buntar).
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan dan Perindustrian, TUAN ABDUL RAHIM BIN DATUK THAMBY CHIK, A.M.N., P.J.K. (Alor Gajah).
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN MOHD. KASSIM BIN AHMAD (Machang).
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, PUAN CHOW POH KHENG *alias* ROSEMARY CHONG, S.M.S. (Ulu Langat).
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN V. GOVINDARAJ, A.M.N., P.J.K. (Pelabuhan Kelang).
- " TUAN ABBAH BIN MENGIMBAL *alias* GEORGE ABBAH (Bandau).
- " TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).
- " TUAN ABDUL GHANI BIN MISBAH, P.P.N., B.S.K. (Kinabatangan).
- " TUAN ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR (Kulim-Bandar Bahru).
- " TAN SRI DATO' HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF, P.M.N., S.P.D.K., S.P.M.J., S.S.I.J. (Tenggaroh).
- " TUAN ABDUL RAHMAN BIN DAUD (Pasir Mas).
- " DATUK PATINGGI TAN SRI (DR) HAJI ABDUL RAHMAN BIN YA'KUB, D.P., P.M.N., S.P.M.J., S.I.M.P., S.P.M.K., S.P.D.K., P.N.B.S. (Paloh).
- " DATO' ABDUL SAMAD BIN IDRIS, D.P.M.J., J.M.N., P.J.K. (Jejebu).
- " TUAN ABDUL SHUKUR BIN HAJI SIRAJ, A.M.N. (Tanjong Karang).
- " DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.K.D., S.D.K. (Kota Setar).
- " TUAN ALIAS BIN MD. ALI, P.J.K. (Ulu Trengganu).
- " TUAN A. K. ALIUDDIN BIN PENGIRAN HAJI MOHD. TAHIR, A.D.K. (Kimanis).
- " TUAN HAJI AMPONG BIN PUYON, A.S.D.K., A.D.K., J.P.U., J.P. (Lubok Sugut).
- " DATUK HAJI ASHKAR HASBOLLAH, P.G.D.K. (Marudu).
- " TUAN AU HOW CHEONG, P.M.P. (Telok Anson).
- " TUAN AWANG BIN JABAR, P.J.K. (Dungun).
- " TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM, A.M.P. (Batang Padang).
- " TUAN CHAN TECK CHAN (Kota Melaka).

Yang Berhormat TUAN CHAN KOK KIT *alias* CHAN KIT (Sungai Besi).

- " DR CHEN MAN HIN (Seremban).
- " DATO' MISHAEL CHEN WIG SUM, D.P.M.S. (Ulu Selangor).
- " TUAN CHIAN HENG KAI (Batu Gajah).
- " TUAN CHIENG TIONG KAI (Sarikei).
- " TUAN RICHARD DAMPING ANAK LAKI (Serian).
- " TUAN PETER PAUL DASON (Bukit Bendera).
- " TUAN V. DAVID (Damansara).
- " TUAN EDWARD ESNEN UNANG (Mukah).
- " DATUK EDWIN ANAK TANGKUN, P.N.B.S., P.B.S., A.B.S., (Batang Lupar).
- " DATUK STEPHEN ROBERT EVANS, P.G.D.K., J.P. (Keningau).
- " TUAN FUNG KET WING (Sandakan).
- " DATO' SERI HAJI HAMZAH BIN DATUK HAJI ABU SAMAH, S.S.A.P., S.I.M.P., S.M.K., S.P.D.K. (Temerloh).
- " DATUK HARRIS BIN MOHD. SALLEH, S.P.D.K., S.P.M.J. (Ulu Padas).
- " TUAN HAJI HASHIM BIN ENDUT, A.M.K. (Ulu Muda).
- " TUAN HAJI HASHIM BIN GHAZALI, A.M.N. (Matang).
- " TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datoh).
- " DATO' DR HEE TIEN LAI, D.S.I.J., A.M.N., P.I.S., B.S.I., J.P. (Ayer Hitam).
- " TUAN HIEW NYUK YING (Tawau).
- " DATO' HISHAMUDDIN BIN HAJI YAHYA, S.A.P. (Maran).
- " TUAN HUSSEIN BIN MAHMOOD (Tanah Merah).
- " TUAN IBRAHIM BIN MUHAMMAD, P.B., P.P.M., P.P.N. (Rantau Panjang).
- " TUAN HAJI IKHWAN BIN NASIR (Pontian).
- " TUAN ISMAIL BIN ARSHAD, A.M.K. (Jerai).
- " TUAN ISMAIL *alias* MANSOR BIN SAID, A.M.N. (Kemaman).
- " TUAN JAMALUDDIN BIN HAJI SUHAIMI, A.M.N., P.J.K. (Sabak Bernam).
- " TUAN KAMALUDDIN BIN MAAMOR (Hilir Perak).
- " TUAN KARPAL SINGH (Jelutong).
- " TUAN MARK KODING (Kinabalu).
- " DATUK LEE BOON PENG, D.S.N.S., A.M.N., P.J.K., J.P. (Mantin).
- " TUAN LEE KAW (Kluang).
- " TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- " TUAN LIBEN ANAK KATO (Betong).
- " TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- " TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING, A.M.K. (Padang Serai).
- " TUAN LIM KIT SIANG (Petaling).
- " DATUK LEONARD LINGGI ANAK JUGAH, P.N.B.S., J.B.S. (Kapit).
- " TUAN MOHAMAD TAJOL ROSLI BIN MOHAMED GHAZALI, A.M.P. (Gerik).
- " TUAN HAJI MOHAMED BIN HAJI ALI, K.M.N., A.M.N., P.B. (Nilam Puri).
- " TUAN MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- " TAN SRI DATUK HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K., (Kota Belud).
- " TUAN HAJI MOHAMMAD TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, D.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).

Yang Berhormat TUAN MOHD. ALI BIN M. SHARIFF (Kuantan).

- " TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS, P.M.P., A.M.P. (Parit).
- " TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).
- " TUAN MOHD. NAKHAIE BIN HAJI AHMAD (Baling).
- " TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH, S.M.K. (Bachok).
- " TUAN MUHYIDDIN BIN HAJI MOHAMED YASSIN, P.I.S., S.M.J. (Pagoh).
- " TUAN JONATHAN NARWIN ANAK JINGGONG (Lubok Antu).
- " TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).
- " DATO' NIK HASSAN BIN WAN ABDUL RAHMAN, S.P.M.T., P.N.B.S., P.S.D., K.M.N. (Kuala Nerus).
- " DATUK JAMES PETER ONGKILI, D.I.M.P. (Tuaran).
- " TUAN OO GIN SUN, A.M.K., S.D.K., J.P. (Alor Setar).
- " TUAN PATRICK ANEK UREN (Mas Gading).
- " TUAN P. PATTO (Menglembu).
- " TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Bukit Mas).
- " DATO' HAJI RAMLI BIN OMAR, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P. (Bagan Serai).
- " DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, S.P.D.K., J.P. (Silam).
- " DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN, P.G.D.K. (Kuala Kedah).
- " TUAN SEOW HUN KHIM (Bukit Mertajam).
- " TUAN SHAARI BIN JUSOH, J.M.N., A.M.P., P.P.N., P.P.M. (Kangar).
- " TUAN SHAMSURI BIN MD. SALLEH, A.M.N., P.K.T., J.P. (Balik Pulau).
- " PUAN SHARIFFAH DORAH BINTI MOHAMMED, A.M.N., B.S.I., P.S.I. (Semerah).
- " TUAN SIBAT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- " TAN SRI DATO' SYED AHMAD SHAHABUDDIN AL-HAJ, P.S.M., S.P.M.K., S.S.D.K., P.N.B.S., P.G.D.K., J.M.N., J.P. (Padang Terap).
- " TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- " TUAN SYED HASSAN BIN SYED MOHAMED, A.M.P., P.J.K. (Arau).
- " TUAN RAYMOND SZETU MEI THONG (Lambir).
- " TUAN TAN KOON SWAN, A.M.P., J.P. (Raub).
- " DR TAN TIONG HONG (Kepong).
- " TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).
- " TUAN TING CHEK MING (Bruas).
- " TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- " TUAN UMAR BIN HAJI ISMAIL, A.M.N., P.P.T. (Padang Rengas).
- " WAN MOHD. NAJIB BIN WAN MOHAMAD (Pasir Puteh).
- " WAN ZAINAB BINTI M.A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- " TUAN WONG HOONG KEAT (Tanjong).
- " DATUK DR WONG SOON KAI, P.N.B.S., P.B.S. (Sibu).
- " TUAN YANG CHOONG FU, J.P. (Kinta).
- " PUAN YONG FATIMAH BINTI MOHD. RAZALI, A.M.N., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- " DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- " DATO' HAJI YUSOF BIN MALIM KUNING *alias* ABDUL RAHMAN BIN MOHD. JANI, D.P.M.J., P.I.S., B.S.I. (Panti).
- " TUAN HAJI ZABIDI BIN HAJI ALI, P.J.K. (Permatang Pauh).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Haji Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abdul Hamid.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P. B. Menon.

Penolong Penyunting: Haji Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Puan Ng Chong Kin.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof.

Kalsom binti Ghazali.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad.

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Isnin, 8hb Disember, 1980

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*(Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Mesyuarat)*JAWAPAN-JAWAPAN MULUT
BAGI PERTANYAAN-
PERTANYAAN**Tuan Yang di-Pertua:** Yang Berhormat Tuan Ismail bin Said.**Tuan Awang bin Jabar:** Tuan Yang di-Pertua, soalan yang pertama.**Tuan Yang di-Pertua:** Soalan ini sekarang atas nama Ahli Yang Berhormat dari Dungun.PENGKALAN RONDAAN DI
PERAIRAN PANTAI TRENGGANU

1. Tuan Awang bin Jabar (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Pertanian menyatakan sejauh manakah perjalanan yang diambil bagi melaksanakan pembinaan Pengkalan Rondaan di kawasan perairan pantai Trengganu untuk mengatasi masalah gangguan bot-bot pukut tunda nelayan asing sebagaimana yang diura-ura baru-baru ini.

Timbalan Menteri Pertanian (Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin): Tuan Yang di-Pertua, pada tahun 1981 suatu sistem penguatkuasaan baru akan dilaksanakan dengan 4 Wilayah kawasan untuk memperkokohkan kawalan nelayan-nelayan dan penguatkuasaan. Salah satu daripada pusat Wilayah kawasan akan ditubuhkan di Kuala Trengganu.

Sistem penguatkuasaan baru ini tidak memerlukan pembinaan Pengkalan Rondaan baru di kawasan perairan pantai Trengganu

untuk masa ini. Walau bagaimanapun, pembinaan Pengkalan Rondaan baru ataupun tambahan kemudahan-kemudahan di pengkalan yang ada akan dipertimbangkan jika perlu setelah sistem baru ini dilaksanakan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri sama ada skim baru untuk memberi bantuan kepada para nelayan dari segi kawalan terhadap lanun dan sebagainya ini akan diselenggarakan dengan Polis Laut dan Tentera Laut.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin: Jawapannya, Tuan Yang di-Pertua, ia akan diselenggarakan dengan Polis Laut dan juga dengan Tentera Udara.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Puan Yong Fatimah binti Mohd. Razali.

Tuan Alias bin Md. Ali: Tuan Yang di-Pertua, soalan ke 2.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan ini sekarang atas nama Ahli Yang Berhormat dari Ulu Trengganu.

AMPANGAN HAIDRO ELEKTRIK
KENYIR—PEMBINAAN

2. Tuan Alias bin Md Ali (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan:

- (a) sejauh mana pembinaan Ampangan Haidro-Elektrik Kenyir telah dilaksanakan;
- (b) anggaran perbelanjaan bagi projek ini;
- (c) bilangan pekerja yang terlibat dalam projek ini; dan
- (d) sama ada pekerja-pekerja ini dilindungi oleh insuran dan jika ya, bilangan kes kecederaan ke atas pekerja yang telah dibayar gantirugi setakat ini.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Dato Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, jawapan bagi pertanyaan Ahli Yang Berhormat adalah seperti berikut:

- (a) Pada keseluruhannya kemajuan projek Haidro-Elektrik Kenyir adalah seperti yang dijadualkan dan dijangka siap menjelang awal tahun 1985;
- (b) Projek ini dijangka akan menelan belanja sebanyak \$700 juta;
- (c) Perangkaan yang terdapat sehingga 30hb Oktober, 1980 menunjukkan bahawa seramai 1,485 orang pekerja sedang terlibat dalam kerja-kerja pembinaan itu;
- (d) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat seperti pekerja-pekerja di tempat lain semua pekerja-pekerja itu dilindungi oleh insuran.

Mengenai bilangan kecederaan yang telah berlaku pula, perangkaan yang terdapat sehingga 30hb Oktober, 1980 menunjukkan bahawa sebanyak 31 kes kecederaan telah berlaku dan tuntutan gantirugi ke atas 21 kes telahpun selesai pada haribulan itu.

Tuan Alias bin Md. Ali: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Menurut Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi ada 1,485 orang pekerja sedang bertugas di situ sekarang ini. Saya ingin tahu daripada jumlah ini berapa orang pekerja-pekerja daripada Korea yang bekerja di projek itu dan sama ada pihak Kementerian bermaksud hendak menyasiat tentang aduan-aduan yang mengatakan bahawa ada di antara pekerja-pekerja Korea itu yang menjalankan tugas-tugas yang sebenarnya boleh dijalankan oleh pekerja-pekerja tempatan.

Tuan Yang di-Pertua: Bahagian yang pertama, kalau ada angkanya bolehlah, kalau tidak, tentu berkehendakkan notis.

Dato Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, saya memang berkehendakkan notis.

Bagi menjawab soalan yang kedua, kami tidak ada terima apa-apa aduan secara rasmi atas tuduhan itu.

MINYAK PETROL

3. Tuan Haji Ampong bin Haji Puyon minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan:

- (a) mengapakah harga minyak petrol kita terus naik walhal kita merupakan sebuah negara pengeluar minyak mentah;
- (b) mengapakah kita mempercepatkan lagi mendirikan kilang penapisan minyak di negara dan tidak mengharapkan penapisan minyak asing;
- (c) berapakah hasil eksport minyak negara ini setakat ini dan berapa banyakkah hasil sehingga akhir tahun ini;
- (d) kemajuan yang dicapai oleh Petronas dalam usaha mencarigali telaga minyak yang baru dan berapa banyakkah wang yang terlibat dalam mencari dan mengkaji telaga minyak baru ini;
- (e) kawasan yang manakah yang merupakan kawasan yang berpotensi mempunyai simpanan minyak yang banyak; dan
- (f) bagaimana pula simpanan gas kita setakat ini.

Menteri Kewangan (Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah): Tuan Yang di-Pertua, untuk menjawab bahagian (a) soalan itu, sukalah saya menjelaskan di sini bahawa bekalan barang-barang petroleum di dalam negara ini datangnya dari 2 sumber utama iaitu dari kilang-kilang penapis tempatan yang menapis minyak mentah dan sumber kedua ialah barang-barang petroleum yang diimport dari Singapura.

Sumber pertama dan kedua masing-masing membekalkan 65% dan 35% daripada jumlah keperluan dalam negeri. Sebab utama kenaikan barang-barang petroleum di negara kita baru-baru ini ialah kenaikan harga minyak mentah yang ditapis dalam negeri dan kenaikan harga barang petroleum yang telah diimport dari Singapura.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, 70% daripada minyak yang ditapis dalam negeri adalah diimport dari Asia Barat manakala 30% lagi adalah minyak mentah tempatan. Dari segi kualiti minyak mentah Malaysia seperti Miri, Tapis dan Tembugo adalah bermutu tinggi dan mendapat harga yang lebih tinggi di pasaran dunia berbanding dengan minyak mentah dari jenis Arab

Heavy, Arab Light dan Kuwait yang diproses oleh kilang-kilang penapis tempatan pada masa sekarang. Oleh kerana itu kita sebagai negara pengeluar minyak di dalam usaha untuk merendahkan harga barang-barang petroleum dalam negeri tidak boleh menapis minyak mentah tempatan secara besar-besaran. Sebaliknya amalan yang dilakukan pada masa sekarang adalah lebih ekonomik dan menguntungkan negara iaitu dengan cara mengeksport minyak mentah kita yang berharga tinggi dan mengimport minyak mentah dari Asia Barat yang rendah harganya untuk ditapis dalam negeri.

Bagi menjawab bahagian (b), tujuan utama mempercepatkan penubuhan kilang-kilang penapis minyak baru dalam negeri adalah untuk menyediakan keupayaan tempatan yang mencukupi untuk menampung permintaan yang tambahan untuk bahan-bahan petroleum dalam negeri. Terdapat banyak faedah dengan mengadakan kilang-kilang penapis minyak sendiri daripada bergantung kepada kilang-kilang penapis minyak asing. Utamanya negara akan mempunyai kawalan yang lebih ke atas penawaran bahan-bahan petroleum yang terjamin. Tambahan pula negara akan juga mendapat faedah dari segi nilai tambahan kepada minyak mentah kita. Peluang-peluang pekerjaan yang dijadikan dan sumbangan-sumbangan yang dibuat terhadap proses perindustrian dalam negeri-negeri tersebut.

(c) Jumlah tahunan dan nilai-nilai eksport petroleum mentah dari Malaysia semenjak 1974 adalah seperti berikut:

Tahun	Jumlah Keluaran dan Dieksport (tan metrik)	Bernilai (\$ juta)
1974	2,327,000	483
1975	3,240,000	727
1976	6,476,000	1,550
1977	7,354,000	1,896
1978	9,153,000	2,247
1979	12,034,000	4,210
1980	11,855,000 (anggaran)	6,757 (anggaran)

(d) Sebagai tanda kejayaan, dalam tahun 1978 dan 1979, 22 perjumpaan telah dibuat dengan jumlah simpanan pasti sebanyak 605 juta tong minyak dan 8,650 billion kaki persegi gas. Daripada jumlah ini 12 adalah lapangan minyak dan 10 adalah lapangan gas. Di antara tahun 1977 dan 1980, perbelanjaan untuk pencarigalian yang ditanggung oleh EPMI (Esso Production), SSPC

(Sarawak Shell) dan SSB (Sabah Shell) berjumlah lebih kurang \$850 juta. Pada 1981 syarikat-syarikat ini adalah dijangka akan membelanjakan \$390 juta sedangkan carigali BP Sendirian Berhad adalah dijangka akan membelanjakan lebih kurang \$40 juta.

(e) Kawasan-kawasan yang mempunyai potensi minyak dan gas yang baik adalah terletak di luar Trengganu, Sabah dan Sarawak. Aktiviti-aktiviti pencarigalian sedang dijalankan dalam semua kawasan-kawasan untuk menentukan kedudukan himpunan-himpunan baru minyak dan gas yang tepat.

(f) Jumlah simpanan gas yang terbukti (associated and non-associated) adalah lebih sedikit daripada 30 trillion kaki padu dari mana lebih kurang 70% adalah gas non-associated.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Speaker, suka saya bertanya sama ada Yang Berhormat Mulia Menteri sedar bahawa cukai petrol yang dikenakan oleh Kerajaan kepada para pengguna adalah amat tinggi. Jika beliau sedar tentang hal ini dan memandangkan bahawa negara Malaysia sebuah negara yang mengeluarkan minyak mentah di mana telah mendapat banyak keuntungan, adakah pihak Kerajaan bercadang untuk mengurangkan cukai petrol sebagai satu cara untuk membantu rakyat Malaysia dalam mengatasi masalah inflasi di negara kita.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sentiasa mengulangkaji kedudukan cukai-cukai yang dikenakan, bukan sahaja atas bahan petrol yang digunakan oleh rakyat kerana kitapun sedar bahawa perlu kita mengurangkan beban yang ditanggung oleh rakyat jelata sekalian, terutama sekali mereka yang berpendapatan rendah. Kajian ini secara berterusan dibuat dan kita sudahpun mengurangkan cukai import terhadap import bahan-bahan petroleum untuk kegunaan dalam negeri dan juga banyak daripada cukai-cukai telahpun dikurangkan. Jadi dari masa ke semasa kita akan mengkaji mengikut keadaan dan keperluan negara.

Tuan Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Mulia Menteri telah menyatakan bahawa semua minyak yang didapati dalam negeri adalah minyak yang bermutu tinggi dan juga 30% dari minyak yang ditapis dalam negeri

adalah minyak dalam negeri. Soalan saya sama ada 30% yang ditapis minyak dari dalam negeri itu merupakan minyak bermutu tinggi ataupun bermutu rendah.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Tuan Yang di-Pertua, minyak ini adalah minyak keluaran dalam negara yang berjumlah 30% daripada jumlah yang ditapis di kilang-kilang penapis minyak di dalam negara ini bolehlah dianggap kesemuanya adalah minyak yang bermutu tinggi.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Speaker, soalan tambahan. Tadi Yang Berhormat Mulia Menteri ada berkata mengenai belanja carigali oleh EPMI, Sarawak Shell dan lain-lain syarikat. Bolehkah Yang Berhormat Mulia Menteri menerangkan sama ada belanja syarikat carigali ini apabila dibanding dengan pendapatan daripada pengeluaran minyak sama ada setiap syarikat sudah mendapat balik semua belanja carigali daripada pendapatan-pendapatan atau pengeluaran-pengeluaran minyak sehingga sekarang.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Tuan Yang di-Pertua, angka perbelanjaan yang saya telah terangkan kepada Dewan yang mulia ini adalah merangkumi ketiga-tiga syarikat yang mengusahakan carigali minyak di dasar laut kita. Pada hemat saya perbelanjaan yang telahpun dibelanjakan itu adalah besar dan patut dibenarkan kerana setahu saya setakat yang diperolehi oleh syarikat-syarikat itu ia belum lagi dapat menampung segala perbelanjaan yang terpaksa dibiayainya untuk mencarigali minyak.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin tahu daripada keterangan Yang Berhormat Mulia Menteri tadi mengatakan 70% daripada minyak-minyak yang ditapis oleh kilang tempatan kita adalah diimport daripada negara-negara Asia Barat. Sama ada dengan pergolakan yang berlaku di Asia Barat sekarang ini, peperangan umpamanya, menjejaskan daya mengimport kita.

Keduanya, sama ada Kerajaan bercadang untuk mencari sumber lain selain daripada negara-negara barat seperti juga negara Indonesia yang menjadi anggota negara OPEC.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan memang memberi pertimbangan kepada pergolakan yang berlaku di Asia Barat pada masa ini oleh kerana kebanyakan daripada minyak mentah adalah diimport daripada negara-negara di kawasan tersebut. Setakat ini tidak ada gangguan terhadap keperluan negara oleh kerana minyak yang kita import itu datangnya dari Kuwait dan dari Arab Saudi. Kita sedang menimbang kemungkinan-kemungkinan untuk mencari punca-punca lain untuk menampung keperluan negara sekiranya sesuatu yang tidak diingini berlaku.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya Yang Berhormat Mulia Tengku sebagaimana jawapan beliau tadi bahawa banyak minyak-minyak mentah kita ini telah dieksport secara minyak mentah. Jadi mana lebih menguntungkan; kita mengeksport minyak mentah dengan kita proseskan minyak mentah itu, kita eksport minyak yang sudah diproses ke luar negeri. Apakah persediaan kita untuk memproseskan minyak-minyak keluaran negara kita ini 100% diproseskan dalam negeri kita.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Tuan Yang di-Pertua, memanglah lebih menguntungkan kalau kita proses minyak mentah dalam negeri sebelum ianya dieksport kerana value added ataupun nilai tambahan kepada bahan yang telahpun diproses itu didapati nilai kepada eksport bahan mentah dan kita sedang membuat persediaan sekarang ini sebagaimana yang telah diumumkan oleh Perdana Menteri kita dalam Dewan yang mulia ini bahawa akan kita diri dua lagi kilang penapis minyak oleh perusahaan dalam negara sendiri dan inilah salah satu daripada persediaan-persediaan supaya dapat diproses minyak yang kita import dan juga minyak keluaran kita untuk masa depan.

Tuan Lee Kaw: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Menurut jawapan (a) dari Menteri Kewangan, adakah Menteri berkenaan sedari walaupun minyak mentah tempatan ada mendapat harga tertinggi oleh kerana kita mengeksportkan tetapi keuntungan ini ada diberi kepada PETRONAS dan pengguna-pengguna dalam negara kita terpaksa menggunakan minyak yang diimport. Adakah Menteri yang berkenaan bercadang untuk mengambil tindakan untuk menggunakan keuntungan dari PETRONAS supaya

syarikat-syarikat minyak yang menjual minyak boleh kurangkan harga minyak khasnya diesel?

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Tuan Yang di-Pertua, kita telahpun mendapat cash payment ataupun bayaran tunai daripada PETRONAS di bawah perjanjian vesting agreement; yang dibuat apabila menyerahkan kuasa untuk mendapat hak ke atas minyak dalam negara kita sebanyak 5% tiap-tiap tahun. Selain daripada itu, kita juga mengenakan petroleum income tax di mana Kerajaan mendapat hasil daripada eksport bahan minyak mentah ini oleh PETRONAS ke negara-negara lain. Saya fikir tidak perlulah kita timbang sama ada patut atau tidak kita mengguna keuntungan yang diperolehi oleh PETRONAS untuk menolong golongan-golongan lain yang menggunakan minyak yang ditapis ataupun yang diproses dalam negara ini oleh kerana Kerajaan memang mampu memberi bantuan dengan tidak payah mengambil wang daripada PETRONAS. Sememangnya Kerajaan telahpun memberi banyak subsidi. Untuk tahun ini sahaja kita telah memperuntukkan lebih daripada \$700,000 untuk mensubsidisekan bahan-bahan minyak ataupun petroleum yang digunakan oleh rakyat jelata terutama sekali rakyat jelata daif dan berpendapatan rendah dan kita tidak fikirlah patut kita menggunakan semua keuntungan daripada jualan minyak PETRONAS itu oleh kerana PETRONAS mempunyai programnya sendiri hendak mendirikan kilang-kilang penapis minyak, hendak menyudahkan plant LNG, hendak mengadakan berbagai-bagai lagi program sebagaimana telahpun diumumkan menerusi Dewan yang mulai ini.

PERSATUAN PERUBATAN MALAYSIA—PERAKUAN

4. Tuan V. David minta Menteri Kesihatan menyatakan sama ada beliau sedang menimbang untuk melaksanakan dengan berkesannya perakuan-perakuan yang telah dibuat oleh Persatuan Perubatan Malaysia dalam laporannya mengenai "Masa Depan Perkhidmatan Kesihatan" yang diumumkan pada bulan April, 1980.

Menteri Kesihatan (Tan Sri Chong Hon Nyan): Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, saya telahpun menjawab beberapa soalan yang

dibangkitkan di Dewan yang mulia ini pada 11hb, 13hb dan 16hb Jun, 1980 berhubung dengan Laporan Persatuan Perubatan Malaysia. Di samping itu, saya juga telah menjawab dengan panjang lebar usul yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Petaling di atas tajuk yang sama di Dewan ini pada 18hb Jun, 1980. Ahli Yang Berhormat pasti maklum bahawa usul ini telah ditolak oleh Dewan yang mulia ini setelah saya menerangkan pendirian Kementerian Kesihatan terhadap laporan ini, dengan memperhitungkan keadaan-keadaan negara ini sekarang.

Oleh hal yang demikian, saya tidak ada apa-apa lagi yang hendak ditambah selain daripada apa yang telah saya nyatakan dahulu terhadap perkara-perkara ini.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Puan Hajjah Wan Zainab binti M. A. Bakar.

Tuan Alias bin Md. Ali: Tuan Yang di-Pertua, dengan izin, soalan ke 5.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan ini sekarang atas nama Ahli Yang Berhormat dari Ulu Trengganu.

MANCIS—KEKURANGAN

5. Tuan Alias bin Md. Ali (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan adakah beliau sedar hingga sekarang kekurangan mancis terdapat di seluruh negara, dan ada setengah-tengah kedai telah menjual mancis api sekotak 10 sen; jika beliau sedar, apakah tindakan yang telah diambil bagi mengatasinya.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan dan Perindustrian (Tuan Abdul Rahim bin Datuk Thamby Chik): Tuan Yang di-Pertua, kekurangan mancis pernah berlaku di negara ini pada tahun lalu dan juga pertengahan tahun ini tetapi pada masa ini keadaan bekalan mancis telahpun pulih. Keadaan telah pulih kerana Kementerian saya telah membenarkan import mancis dan juga memberikan kelonggaran cukai untuk import itu.

Di samping itu, Kementerian saya telah juga mengarahkan kilang-kilang mancis meninggikan pengeluarannya. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pengeluaran mancis di negara ini sepanjang tahun 1980

hingga bulan Ogos oleh kesemua syarikat pengeluar di Semenanjung adalah sebanyak 241,941 cartons manakala pengeluaran bagi tahun 1979 adalah sebanyak 170,202 cartons dan pengimportan sebanyak 35,000 cartons. Ini menjadikan keseluruhan pada tahun 1979 sebanyak 205,202 cartons. Daripada data-data yang disebutkan di atas nyata dapat diperhatikan bahawa pengeluaran mancis di sepanjang tahun 1980 adalah mencukupi bagi keperluan negara jika dibandingkan dengan tahun 1979.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat selanjutnya, punca timbulnya masalah pengeluaran mancis secara kecil-kecilan di beberapa tempat di negara adalah disebabkan pihak pengedar tidak berminat untuk mendapatkan bekalan bagi pengedaran kepada peruncit-peruncit. Ini timbul oleh kerana urusan niaga mancis adalah diperbuat dengan cara 100% tunai dan keuntungan yang diterima adalah terlalu minima. Keadaan ini telah menyebabkan Kementerian menggesa syarikat-syarikat pengeluar mancis memulakan penjualan secara direct sale kepada peruncit-peruncit. Walau bagaimanapun, disebabkan oleh masalah-masalah logistik ini dihadapi oleh syarikat-syarikat pengeluar sendiri, rancangan penjualan ini masih belum dapat dilaksanakan dengan sepenuhnya.

Sebagai satu langkah jangka panjang untuk menentukan bekalan mancis adalah mencukupi, Kerajaan telah meluluskan pembinaan sebuah lagi kilang mancis di negara ini bagi menentukan bahawa pengguna-pengguna tidak akan mengalami kekurangan mancis di masa-masa yang akan datang.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen sama ada Kerajaan bercadang untuk mengawal harga runcit mancis di pasaran?

Tuan Abdul Rahim bin Datuk Thamby Chik: Tuan Yang di-Pertua, belum ada lagi dasar itu setakat ini.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Puan Shariffah Dorah binti Mohamed.

Tuan Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Yang di-Pertua, dengan izin, soalan ke 6.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan ini sekarang atas nama Ahli Yang Berhormat dari Kulim Bandar Bahru.

DOKTOR DAN PAKAR PERUBATAN MELETAKAN JAWATAN

6. Tuan Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Kesihatan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa banyak pakar perubatan dan doktor-doktor telah berhenti dari perkhidmatan Kerajaan kerana mereka tidak puashati bukan sahaja dengan tanggagaji tapi juga peluang-peluang kenaikan pangkat dan kekurangan alat-alat perubatan dan jika ya, apakah langkah-langkah yang telah, sedang dan akan diambil untuk mengatasi masalah ini supaya mereka dapat berkhidmat dengan cekap dan orang ramai mendapat rawatan perubatan yang perlu.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Yang di-Pertua, saya sedar bahawa ada suatu golongan doktor-doktor dan pakar-pakar perubatan yang meletakkan jawatan mereka dari perkhidmatan Kerajaan dari masa ke semasa di atas sebab-sebab peribadi mereka sendiri. Walau bagaimanapun, tidaklah benar untuk menyatakan, bahawa mereka meletakkan jawatan kerana kekurangan alat-alat, lebih-lebih lagi kita cuba untuk melengkapkan hospital-hospital dan klinik-klinik kita dengan alat-alat yang terbaharu yang mungkin.

Soalan seperti ini telahpun dibangkitkan di Dewan ini pada 12hb November, 1980, yang mana telah dijawab oleh Timbalan Menteri Kesihatan berhubung dengan langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian Kesihatan untuk memperbaiki lagi peluang-peluang kenaikan pangkat dan latihan untuk doktor-doktor. Saya juga telah pernah merujuk mengenai masalah ini dengan panjang lebar dalam ucapan saya ketika menggulung perbahasan Belanjawan Kementerian Kesihatan pada 4hb dan 5hb November, tahun ini. Saya yakin bahawa Ahli Yang Berhormat telah sedar sepenuhnya sekarang mengenai langkah-langkah ini. Oleh hal yang demikian, saya tidak ada apa-apa tambahan lagi terhadap kenyataan-kenyataan yang telah dibuat berhubung dengan masalah ini.

Tuan Alias bin Md. Ali: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Kekurangan doktor-doktor pakar dalam hospital-hospital Kerajaan ini berlaku oleh kerana masalah supply and

demand oleh kerana pakar-pakar itu kurang maka banyak mereka yang pergi ke private sector. Jadi soalan saya adakah usaha-usaha yang konkrit sedang dibuat oleh pihak Kementerian ini untuk mengadakan peluang-peluang latihan yang lebih luas supaya dapat dikeluarkan mungkin banyak doktor-doktor pakar tiap-tiap tahun supaya dapat diseimbangkan antara yang berhenti daripada perkhidmatan Kerajaan dan yang keluar daripada pusat-pusat latihan.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Memang Kementerian Kesihatan mengambil langkah untuk menghantar lebih banyak lagi doktor untuk mengambil latihan di luar negeri dan juga mengambil kursus-kursus tempatan supaya mereka dapat ijazah lanjutan dan saya harap dengan adanya cara-cara ini bolehlah kita sedikit sebanyak mengatasi masalah ini pada masa yang akan datang.

Tuan Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Adakah benar bahawa salah satu sebab timbulnya tidak puashati di kalangan doktor ialah sebab kurangnya peluang menjalankan berbagai penyelidikan.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Yang di-Pertua, seperti mana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, kita ada sebuah pusat penyelidikan yang terkenal iaitu Institute of Medical Research tetapi malangnya tidak ada cukup doktor yang ada berminat untuk membuat penyelidikan.

PETRONAS—LAPORAN TAHUNAN

7. Tuan Lim Cho Hock minta Perdana Menteri menyatakan:

- (i) apakah lombong minyak dan lain-lain hartabenda yang dimiliki oleh Petronas;
- (ii) berapakah pendapatan tahunan Petronas dan bagaimanakah ianya dibelanjakan atau dilaburkan; dan
- (iii) bolehkah akaun tahunan Petronas dibentangkan di Parlimen.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Abdullah bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua,

- (i) Lombong-lombong minyak yang dimiliki oleh Petronas pada masa ini berjumlah 14 kawasan iaitu kawasan-kawasan Pulau, Tapis dan Bekok yang terdapat di luar pantai Trengganu.

Kawasan-kawasan Bakau, Baram, Baronia, Betty, Fairley-Baram, Teman, Tukau dan West Lutong di luar pantai Sarawak; dan kawasan-kawasan Samarang, South Furious dan Tembungo di luar pantai Sabah.

Selain daripada lombong-lombong minyak itu harta-harta lain yang mempunyai oleh Petronas termasuklah tanah, bangunan-bangunan pejabat, alat-alat kelengkapan dan pengangkutan dan kemudahan-kemudahan lain yang diperlukan untuk operasi pemasaran minyak di dalam negeri.

- (ii) Pendapatan Tahunan Petronas selepas cukai semenjak pembentukannya di dalam tahun 1975 adalah seperti berikut:

				(\$ juta)
1975	...	...	...	0.5
1976	...	...	...	250.7
1977	...	...	...	662.6
1978	...	...	...	674.7
1979	...	...	...	761.4
1980	...	...	...	2,202.3

Pendapatan di atas diguna dan dilaburkan untuk perbelanjaan pengurusan tiap-tiap tahun, membiayai pegangan-pegangan ekuiti Petronas dalam Syarikat LNG Malaysia, projek Amonia dan Urea di Bintulu dan Acheh dan Carigali-BP. Ianya juga digunakan untuk membiayai aktiviti-aktiviti mencari-gali minyak dan mengadakan kemudahan-kemudahan dan perlengkapan seperti stesyen-stesyen minyak (skid tanks), depoh-depoh minyak, makmal, kilang penapis minyak, saluran-saluran minyak, bekalan loji memperoses gas, kemudahan penyelidikan dan lain-lain.

- (iii) Mengenai pembentangan Akaun Tahunan Petronas di Parlimen, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telahpun memberi jawapannya bila menjawab soalan No. 13 daripada Ahli Yang Berhormat dari Menglembu, pada 11-11-80. Saya tidak ada apa-apa tambahan kepada jawapan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri itu.

Tuan Lim Cho Hock: Tuan Yang di-Pertua, olen kerana Petronas adalah sebuah syarikat yang dimiliki oleh Kerajaan dan apa-apa harta yang diperolehi oleh Petronas

adalah wang rakyat, bolehkah Kerajaan tiap-tiap tahun bentangkan satu laporan atas apa-apa aktiviti yang telah, sedang dan akan dibuat oleh Petronas.

Tuan Yang di-Pertua: Bahagian ketiga soalan itu sudah dijawab oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dengan sepenuhnya dan mengikut Peraturan Mesyuarat 23 (1) (p) tidak boleh dibangkitkan dalam penggal ini, penggal lain boleh, maknanya tahun hadapan.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri supaya dapat Petronas melaburkan wang dengan betul dan menguntungkan, apakah Petronas ini akan menubuhkan Jawatankuasa Pelaburan bagi menentukan pelaburan yang akan dilakukan?

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, Petronas ada menubuhkan satu Jawatankuasa Pelaburan untuk memberi nasihat berkenaan dengan perkara-perkara pelaburan dan di samping itu juga Petronas ada menggunakan konsultant mengenai dengan pelaburan.

Tuan Lee Kaw: Tuan Yang di-Pertua, menurut jawapan Timbalan Menteri berkenaan mengenai soalan kedua, adakah beliau sedar Petronas telah menanam modal dalam foreign exchange transactions dan mengikut statement of accounts untuk tahun 1977/1978 Petronas telah mendapat kerugian tidak kurang dari \$2,000 juta. Adakah itu benar?

Tuan Yang di-Pertua: Melainkan Yang Berhormat Timbalan Menteri ada angka yang berkenaan ini berkehendakkan notis—tidak!

Tuan Shaari bin Jusoh: Soalan tambahan. Oleh sebab Petronas mendapat keuntungan yang agak banyak dan ini ialah satu perkara yang baru bagi Malaysia, tidakkah Kementerian berkenaan bercadang akan mengadakan satu peruntukan biasiswa untuk menolong orang-orang yang susah dan dapat melanjutkan pelajaran daripada pertolongan Petronas?

Tuan Yang di-Pertua: Itu soalan yang lain. Yang Berhormat dari Tanah Merah.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin tahu daripada Timbalan Menteri berkenaan sama ada pihak Petronas mengadakan rancangan latihan bagi tujuan melatih pegawai-pegawai atau bakal pegawai Petronas sendiri ataupun mengeluarkan biasiswa latihan bagi faedah latihan secara amnya?

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, Petronas sekarang ada mengeluarkan biasiswa untuk orang-orang luar dan juga kakitangannya sendiri mendapat latihan baik dalam negeri mahu pun luar negeri.

Tuan Alias bin Md. Ali: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan, saya ingin tahu sekiranya Petronas mempunyai apa-apa rancangan yang tertentu untuk membantu negeri-negeri dari mana minyak itu didapati terutama dalam soal memperbaiki environment iaitu kekotoran alam mungkin berlaku oleh kerana pengeluaran minyak dan pendaratan minyak?

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, kalau berkehendakkan detail mengenai dengan soalan ini saya mohon notis.

Tuan Yang di-Pertua: Saya luluskan kerana negerinya yang tempat diambil minyak fasal itu saya luluskan pertanyaan itu. Kalau hendak notis tak apalah.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi ada menerangkan bahawa Petronas bukan sahaja melibatkan diri dalam operasi di peringkat atasan (upstream), tetapi juga menekankan perkembangannya dalam operasi downstream.

Saya ingin tahu apakah rancangan jangka panjang akan dijalankan oleh Petronas untuk melibatkan kaum bumiputra di dalam soal operasi downstream ini dan sama ada Petronas bercadang untuk membuka kilangnya sendiri bagi memproses bahan-bahan minyak ini kepada bahan-bahan pengguna (consumer goods) seperti lubricant dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua: Bahagian yang kedua pertanyaan itu sudah dijawab sebagaimana kata Yang Berhormat Menteri

Kewangan tadi, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sudah menjawab bahagian yang kedua, bahagian yang pertama itu, sila.

Dato' Abdullah bin Haji Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, Petronas memang ada rancangannya untuk memberi latihan kepada bumiputra.

Tuan Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri telah menyatakan jumlah pendapatan Petronas bagi tahun 1980 adalah hampir \$2 billion. Ini adalah satu jumlah yang besar, jadi sungguhpun ini adalah pendapatan Petronas secara langsung, tetapi adalah merupakan pendapatan negara secara tidak langsung. Jadi bagaimanakah Jawatankuasa Pelaburan Petronas atau Petronas pada keseluruhannya memperimbangkan kepentingan pembangunan Petronas dan kepentingan pembangunan negara pada keseluruhannya.

Dato' Abdullah bin Haji Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, perimbangan memanglah sentiasa dibuat dan mengenai dengan soal ini perundingan sentiasalah diadakan dari semasa ke semasa di antara Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri dengan Board of Directors dan juga Management Committee.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Abbah bin Mengimbal.

(Pertanyaan No. 8 Y.B. Tuan Abbah bin Mengimbal tidak hadir).

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Haji Mohd. Taufeck bin Datuk Haji Asneh.

(Pertanyaan No. 9 Y.B. Tuan Haji Mohd. Taufeck bin Datuk Haji Asneh tidak hadir).

LPN MEMUSNAHKAN PADI

10. Tuan Shaari bin Jusoh minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan adakah Kementerianya sedar bahawa pihak LPN telahpun banyak memusnahkan padi-padi yang dibeli dari petani-petani dengan membakar padi-padi yang tersebut dan juga pihak LPN mengenakan potongan yang banyak kepada petani-petani daripada 20 kati kepada 60 kati tiap-tiap sepikul, ini adalah merugikan petani-petani. Jika sedar, apakah

tindakan Kerajaan berhubung dengan perkara ini dan adakah Kerajaan mengadakan sekatan potongan yang berlebihan kepada petani-petani.

Menteri Perusahaan Awam (Datin Paduka Rafidah Aziz): Tuan Yang di-Pertua, adalah tidak benar apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat itu kerana padi yang dibeli oleh LPN dari petani-petani tidak pernah dimusnahkan sama ada dibakar atau sebagainya. Tentang potongan-potongan pula ianya telah dibuat mengikut kadar yang telah ditetapkan.

Bagi makluman Yang Berhormat kadar potongan ke atas padi yang kotor, basah, muda dan rosak adalah seperti berikut:

14%-ke bawah	tidak ada dibuat potongan kerana dianggap sebagai padi kering
14%-15%	... 1 kati dipotong
15%-16%	... 2 "
16%-17%	... 4 "
17%-18%	... 5 "
18%-19%	... 6 "
19%-20%	... 7 "
20%-21%	... 8 "
21%-22%	... 9 "
23%-25%	... 10.5 "
24%-25%	... 11.5 "

dan kandungan wap basah melebihi 25% bolehlah dirundingkan.

Kekotoran iaitu mengandungi jerami, sampah, hampa dan sekam sekati bagi tiap-tiap 1%, padi muda satu kati bagi tiap-tiap 1%. Padi rosak sekati bagi tiap-tiap 1% dan dua kati bagi tiap-tiap tambahan 1%. Semua potongan berkaitan dengan wap basah, kekotoran padi muda dan padi rosak adalah dibuat di atas berat padi yang dijual dan tidak dipotong dari segi harga yang ditawarkan.

BERAS DIIMPORT

11. Tuan Haji Mohd. Zain bin Abdullah minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan berapa banyak dan jumlah harga beras yang diimport oleh Kerajaan bagi menampung keperluan beras negara bagi tahun-tahun 1976, 1977, 1978, 1979 dan 1980 dan nyatakan negara-negara yang menjual beras kepada Malaysia.

Datin Paduka Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, jumlah dan nilai harga beras yang diimport oleh Kerajaan bagi menampung keperluan beras negara adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Jumlah</i>	<i>Nilai</i>
1976 ...	124,000 metrik tan	\$ 80,247,625
1977 ...	309,000 „	171,725,500
1978 ...	483,285 „	352,630,340
1979 ...	51,100 „	44,948,400
1980 hingga November	150,000 „	147.9 juta

Mengenai dengan negara yang telah menjualkan beras kepada Malaysia ialah negeri China, Thailand, Burma, India, Filipina, Nepal, Singapura dan Pakistan.

SIJIL TINGGI PERSEKOLAHAN— BUKU TEKS

12. Tuan Hussein bin Mahmood: minta Menteri Pelajaran menyatakan sejauh manakah usaha-usaha yang dijalankan setakat ini dalam menyediakan buku-buku teks/rujukan dalam Bahasa Malaysia untuk peperiksaan Sijil Tinggi Persekolahan (HSC) dan peringkat Universiti, memandangkan mulai tahun 1983, semua kursus di tahun satu di Universiti-universiti tempatan akan dijalankan dengan menggunakan Bahasa Malaysia.

Timbalan Menteri Pelajaran (Dato' Chan Siang Sun): Tuan Yang di-Pertua, dalam usaha menyediakan buku-buku teks dan rujukan dalam Bahasa Malaysia untuk peperiksaan Sijil Tinggi Persekolahan (HSC) dan peringkat universiti memandangkan mulai tahun 1983 kesemua kursus-kursus di tahun satu di universiti-universiti akan dijalankan dengan menggunakan Bahasa Malaysia, setakat ini Dewan Bahasa dan Pustaka telah menerbitkan sejumlah 78 tajuk dalam semua bidang matapelajaran sama ada jurusan sains atau sastera kemalaysian bagi kegunaan pelajar-pelajar untuk peperiksaan Sijil Tinggi Persekolahan (HSC) dan 54 tajuk lagi akan terbit menjelang tahun 1982.

Buku-buku untuk peringkat Universiti pula dalam semua bidang kursus setakat ini Dewan Bahasa dan Pustaka telah menerbitkan 120 tajuk dan 129 tajuk akan terbit menjelang tahun 1982. Lanjutan dari kegiatan di atas, pada ketika ini Dewan Bahasa dan Pustaka

dengan kerjasama universiti-universiti tempatan iaitu Universiti Malaya, Universiti Kebangsaan Malaysia, Universiti Sains Malaysia dan Instituit Teknologi MARA sedang menjalankan projek penulisan dan penterjemahan buku-buku teks asas pengajian tinggi dalam Bahasa Malaysia bagi tempoh 5 tahun iaitu dari tahun 1981-1985.

Sebagai matlamat yang lebih spesifik projek ini diharap dalam tempoh 5 tahun akan dapat menerbitkan sebanyak 200 tajuk buku teks asas meliputi semua bidang kursus di pusat pengajian tinggi.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan mengatakan sebanyak 78 tajuk buku sama ada di bidang sains dan sastera telahpun diterbitkan untuk peperiksaan STP manakala 54 tajuk lagi akan dikeluarkan pada tahun 1982.

Soalan saya daripada 132 buku sama ada telah diterbitkan atau yang mungkin diterbitkan pada tahun 1982 berapa banyakkah buku-buku ini terdiri daripada buku-buku rujukan.

Soalan yang kedua, apakah dirasai oleh pihak Kementerian bahawa dengan terbitnya 132 buku teks dan buku rujukan ini akan memadai pada tahun 1983 nanti hanya dengan menggunakan buku-buku teks dan buku-buku rujukan dalam Bahasa Malaysia sudah mencukupi bagi calon-calon untuk mengambil peperiksaan STP tanpa rujukan melalui buku-buku dalam bahasa Inggeris.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, soalan-soalan ini saya rasa meliputi secara details, saya minta notis.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan, Saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri Pelajaran sama ada benar Dewan Bahasa dan Pustaka menghadapi kekurangan tenaga penterjemah dan juga disebabkan kerana tidak ada insentif kepada penterjemah-penterjemah untuk memasuki Dewan Bahasa dan Pustaka bagi menterjemah buku-buku yang penting ini, sekiranya benar apakah rancangan Kementerian untuk mengatasinya.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, satu masa dahulu kita ada menghadapi masalah itu, tetapi sekarang masalah itu sudah dapat diatasi.

Tuan Haji Ikhwan bin Nasir: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri adakah beliau berpuas hati terjemahan buku-buku ilmiah untuk pengajian tinggi telah begitu dipersukarkan, maknanya payah, begitu sukar dari segi persembahannya. Adakah benar bahawa dengan sebab kesukaran itu ramai penuntut-penuntut menderita kerana gagal dalam peperiksaan.

Tuan Yang di-Pertua: Cuba soal sekali lagi, Yang Berhormat!

Tuan Haji Ikhwan bin Nasir: Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar bahawa penterjemahan buku-buku dari bahasa-bahasa asing ke Bahasa Malaysia telah begitu dipersukarkan, maknanya susah, hingga mengakibatkan ramai penuntut-penuntut yang gagal di dalam peperiksaan?

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak sedar.

PROGRAM PERTUKARAN BELIA DI NEGARA ISLAM

13. Tuan Awang bin Jabar minta Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan menyatakan adakah Kementerianannya bercadang untuk mengadakan program pertukaran belia Malaysia dengan belia-belia di Negara Islam Asia Barat.

Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan (Datuk Chin Hon Ngian): Tuan Yang di-Pertua, Program Pertukaran Belia adalah satu aktiviti Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan dan dilaksanakan dari semasa ke semasa mengikut nilai faedah yang akan diperolehi dan ini termasuklah pertimbangan mengadakan Rancangan Pertukaran Belia dengan negara-negara Islam Asia Barat.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Datuk Michael Chen Wing Sum.

Tuan Au How Cheong: Tuan Yang di-Pertua, dengan izin, soalan No. 14.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan ini sekarang adalah atas nama Yang Berhormat dari Teluk Anson.

ELEKTRIK DI RANCANGAN FELDA

14. Tuan Au How Cheong (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan bahawa apakah perlengkapan yang dikehendaki untuk memberi bekalan letrik ke semua rancangan FELDA. Jika tiada bila beliau akan memberi perlingkapan-nya.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Dato' Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, saya kurang pasti tentang maksud perkataan "perlengkapan" yang dikemukakan oleh Yang Berhormat itu. Perlengkapan yang dikehendaki untuk satu-satu projek di mana sahaja adalah sama sahaja. Mungkin perkataan itu bermaksud "peruntukan". Sekiranya ya, maka suka saya menyatakan bahawa Kerajaan Persekutuan telah meluluskan peruntukan sebanyak \$30 juta untuk membiayai projek-projek bekalan elektrik ke rancangan-rancangan FELDA di luar kawasan-kawasan Kemajuan Wilayah di seluruh Semenanjung Malaysia bagi tempoh 5 tahun mulai tahun 1980 ini. Sebagai permulaan sebanyak 26 projek yang akan menelan belanja lebih kurang \$13.3 juta bagi faedah seramai 11,534 keluarga telahpun diluluskan untuk pelaksanaan mulai tahun ini.

Mengenai rancangan-rancangan FELDA di kawasan-kawasan Kemajuan Wilayah pula, suka saya memberitahu bahawa ianya adalah di bawah bidangkuasa Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah.

PENUNTUT-PENUNTUT MALAYSIA DI SEBERANG LAUT—YURAN TINGGI

15. Tuan Haji Hashim bin Endut minta Menteri Pelajaran menyatakan butir-butir lanjut perbincangan beliau dengan Penolong Menteri Pelajaran British berhubung dengan kadar yuran tinggi yang dikenakan kepada penuntut-penuntut Malaysia di seberang laut pada masa ini, semasa Persidangan Menteri-menteri Pelajaran Komanwel di Sri Lanka baru-baru ini. Apakah hasilnya.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, semasa Persidangan Menteri-menteri Pelajaran Komanwel di Colombo, Yang Berhormat Menteri Pelajaran Malaysia berpeluang membincangkan dengan Menteri Pelajaran British dalam satu pertemuan khas

dengannya mengenai masalah-masalah pelajaran dan kenaikan yuran yang dihadapi oleh pelajar-pelajar Malaysia di Britain. Perbincangan itu telah memberi kesempatan kepada kedua-dua belah pihak bertukar fikiran dan memahami kedudukan yang dihadapi oleh kedua-dua negara.

Yang Berhormat Menteri telah menerangkan masalah-masalah yang timbul dari kenaikan yuran yang dilakukan oleh Kerajaan British dan meminta satu pertimbangan khas diberi kepada pelajar-pelajar Malaysia memandangkan bilangan yang datang dari Malaysia adalah tinggi dan juga perlunya merapatkan pertalian yang telah sekian lama terjalin di antara Britain dan Malaysia.

Sukacita dimaklumkan bahawa Menteri Pelajaran British bersimpati dan faham tentang masalah-masalah yang dihadapi oleh pelajar-pelajar Malaysia akibat dari kenaikan yuran ini. Di samping mengakui bahawa dia memahami masalah-masalah ini, dia juga menyatakan kesukarannya kerana kenaikan yuran ini berkaitan rapat dengan satu dasar kewangan dan kedudukan ekonomi yang begitu merosot di Britain. Sungguhpun demikian, Menteri Pelajaran British telah berjanji untuk mengkaji keadaan Malaysia khususnya dan memikirkan cara-cara supaya masalah-masalah tersebut dapat diatasi bagi kepentingan pelajar-pelajar Malaysia kita.

Pada keesokan hari selepas pertemuan itu, Yang Berhormat Menteri Pelajaran telah diberitahu oleh Menteri Pelajaran British sendiri bahawa Kerajaan Britain akan menghadiahkan 300 biasiswa untuk latihan di peringkat siswazah lanjutan dan dari biasiswa-biasiswa itu lebih kurang 40 diperuntukkan bagi Malaysia.

Selain daripada pertemuan khas yang telah saya sebutkan tadi, perbincangan juga diadakan dalam bengkel seperti dijadualkan dalam persidangan itu. Dalam perbincangan di peringkat ini juga Yang Berhormat Menteri telah membangkitkan dengan panjang lebar mengenai masalah-masalah yang timbul akibat kenaikan yuran. Masalah-masalah yang beliau kemukakan itu telah mendapat sambutan hangat oleh peserta-peserta persidangan sebagai satu issue penting di peringkat antarabangsa negara-negara Komanwel. Negara-negara itu telah menyokong usul itu supaya Kerajaan Britain mengkaji semula kenaikan yuran yang dikenakan kerana kenaikan yuran itu telah menyusahkan pelajar-pelajar dari negara Komanwel.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, salah satu sebab yang diberitahu oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi yakni maklumat daripada pihak British bahawa Britain menghadapi masalah ekonomi, maka dengan hal yang demikian masalah kenaikan yuran kepada penuntut-penuntut daripada Malaysia telah dilakukan.

Soalan saya ialah apakah Yang Berhormat Menteri Pelajaran kita telah menimbulkan masalah ekonomi juga yakni sudah berapa lama, beratus tahun Britain telah mendapat keuntungan dari segi ekonomi yang terlalu banyak daripada negara ini dan adakah tidak sampai masanya bagi Britain juga memberi pertolongan kepada Malaysia dalam bentuk yuran-yuran kepada penuntut Malaysia ini kiranya masalah ini adalah merupakan sebagai satu perkara yang sementara sahaja walhal sudah begitu lama Britain telah menanggung kekayaan daripada negara ini.

Soalan kedua, Tuan Yang di-Pertua, apakah pihak Menteri Pelajaran kita tidak membayangkan kepada pihak British bahawa langkah Britain yang menaikkan harga yuran tersebut boleh membawa keretakan kepada perpaduan Komanwel di masa akan datang?

Tuan Yang di-Pertua: Panjang sangat soalan tambahan ini! Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, mengenai soalan yang pertama Ahli Yang Berhormat itu, barangkali sebelum perbincangan itu kedua-dua pihak sudah tahu latar belakang kedua-dua buah negara, jadi tidak difikirkan satu pihak tidak tahu perkara itu.

Yang kedua, keluarga Komanwel ini tentulah ada pertalian bersaudara sudah beberapa lama, jadi tentulah kita syorkan supaya Britain kalau boleh menurunkan yuran itu kepada pelajar-pelajar kita dan ini tentulah secara langsung dan tidak langsung dapat memberikan bantuan kepada pelajar-pelajar kita semasa belajar di sana.

Selain daripada perhubungan rapat keluarga Komanwel ini di antara Malaysia dan Britain, ada juga tanggungjawab Britain untuk menolong kita oleh kerana negara kita masih membangun, jadi kita memerlukan banyak tenaga-tenaga kemahiran dan sebagainya untuk menolong negara kita. Oleh sebab itu, pandangan kita jikalau Britain buat cara semacam ini tentulah dari segi hubungan

dalam keluarga Komanwel ini tidak berapa baik, tetapi walau bagaimanapun seperti yang saya katakan tadi oleh kerana Kerajaan Britain itu sudah menghadapi keadaan ekonomi yang merosot—satu masa dahulu Great Britain—sekarang tidak beberapa great lagi, jadi kitapun bersimpati.

Dari segi diplomasi tentu'ah kita tidak boleh buat apa-apa langkah yang agresif oleh kerana ini barangkali dari segi diplomasi tidak berapa baik untuk kita dan mungkin ada cara-cara yang lain kita masih ada perhubungan dengan Britain untuk masa akan datang. Kita berharap supaya dengan cara yang telah diusahakan itu dapat kita memberi bantuan kewangan untuk penuntut-penuntut kita dapat belajar di negara-negara lain.

Tuan Yang di-Pertua: Saya menunggu bila Yang Berhormat hendak berhenti! (*Ketawa*).

Tuan Haji Hashim bin Endut: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Di dalam jawapan yang diberi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi nampaknya dalam perjumpaan Menteri Pelajaran kita dan Menteri Pelajaran Britain itu mereka sedang memikirkan cara-cara mengatasi masalah penuntut-penuntut kita di Great Britain. Akhirnya berjaya juga kalau tidak banyak-pun daripada 300 biasiswa yang diberi, 40 penuntut-penuntut daripada Malaysia mendapat peluang tersebut. Adakah Kerajaan kita berpuashati dengan 40 daripada 300 itu ataupun adakah Kerajaan kita bercadang, kita ambil tindakan balas kepada harta British, contohnya estet-estet mereka banyak di sini, kita naikkan teks kepada mereka di sini. Itu saya agak satu cara yang baik.

Tuan Yang di-Pertua: Itu soal teks bukan soal Yang Berhormat Timbalan Menteri Pelajaran.

Tuan Haji Hashim bin Endut: Hendak bertanya pendapat Timbalan Menteri Pelajaran.

Tuan Yang di-Pertua: Kalau berkenaan dengan cukai tidak boleh. Yang Berhormat Menteri Kewangan ada di sini. Bahagian pertama itu boleh, kalau Yang Berhormat hendak jawab.

Dato' Chan Siang Sun: Soalan tambahan ini panjang sangat, saya sudah lupa apa soalnya (*Ketawa*).

BANTUAN KEPADA PELAJAR-PELAJAR MALAYSIA DI BRITAIN

16. Tuan Karpal Singh minta Menteri Pelajaran menyatakan langkah-langkah yang diambil oleh pihak Kementeriannya untuk membantu pelajar-pelajar di Britain yang menghadapi kenaikan yuran persekolahan.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini telah banyak kali dibangkitkan dalam persidangan-persidangan yang lepas dan jawapan atas soalan yang sama telahpun diberi misalnya pada 20hb Mac, 1980. Walau bagaimanapun sebagai makluman, sukalah saya merujuk kembali kepada jawapan yang telah diberi kepada soalan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat Wakil dari Seremban atas perkara yang sama juga dan jawapannya telah diberi pada 28hb Oktober baru-baru ini.

Tuan Yang di-Pertua: Masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 8, 9 dan 17 hingga 20 adalah diberi di bawah ini).

PERKHIDMATAN POS DI SABAH/SARAWAK

8. Tuan Abbah bin Mengimbal minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan sama ada beliau sedar bahawa kadangkala adalah lebih cepat bagi sepucuk surat dari United Kingdom untuk sampai ke Kota Kinabalu berbanding dengan sepucuk surat dari Semenanjung Malaysia dan juga dalam Kota Kinabalu sendiri dan jika ya, apakah langkah-langkah yang sedang diambil untuk memperbaiki perkhidmatan pos.

Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Datuk Leo Moggie anak Irok): Pada keseluruhannya mutu perkhidmatan pos di antara Semenanjung Malaysia dengan Bandar Kota Kinabalu khasnya dan Sabah/Sarawak amnya adalah baik. Namun begitu, kemungkinan surat-surat dari United Kingdom dan lain-lain negeri ke Kota Kinabalu lebih awal diterima berbanding dengan surat-surat yang dihantar dari Semenanjung Malaysia adalah kerana:

- (i) Di bawah perjanjian di antara Pentadbiran Pos Malaysia dengan Pentadbiran Pos British, semua surat-surat yang ditujukan untuk penerima di Sabah/

Sarawak hendaklah diasingkan. Ini akan memudahkan kakitangan pos di Lapangan Terbang menguruskan pemin-dahan karong dari pesawat British Airways terus ke pesawat MAS, yang akan terbang ke Kota Kinabalu, tanpa melalui banyak proses.

- (ii) Kebanyakan surat-surat dari luar negeri ke Kota Kinabalu adalah ditujukan kepada ahli-ahli perniagaan, Jabatan Kerajaan, organisasi dan orang perse-orangan yang tinggal di dalam ling-kungan bandar di mana tidak banyak masalah hantaran dan pengedaran mel timbul.

Kementerian saya sedar tentang masalah kelewatan mel yang kadangkala berlaku di antara satu tempat dengan satu tempat yang lain di negara ini. Atas kesedaran ini suatu Jawatankuasa Pengedaran Mel telahpun dibentuk di Kementerian khusus bagi mengkaji apa jua masalah yang berkaitan dengan pengedaran mel khasnya dan perkhidmatan pos amnya, mencari langkah jangka pendek dan jangka panjang yang sesuai untuk di-laksanakan selaras dengan matlamat untuk mengadakan rangkaian pos negara yang tersusun dan cekap. Menyentuh tentang ke-lewatan mel di antara Semenanjung Malaysia dengan Sabah/Sarawak, beberapa langkah telah, sedang dan akan dilaksanakan, antara-nya:

- (i) merapatkan hubungan dan kerjasama dengan MAS supaya kedua-dua pihak lebih memahami masalah, keperluan dan keutamaan masing-masing. Ini amat penting kerana perkhidmatan pos ber-gantung 100% kepada MAS untuk mengangkut mel di antara kedua wilayah (kecuali bungkusan biasa yang dibawa melalui kapal laut);
- (ii) memperbaiki kelemahan-kelemahan pen-tadbiran dan pengurusan Pejabat-pejabat Iseh, "forwarding office" Pejabat Iseh Lapangan Terbang di Semenanjung Malaysia dan pada masa yang sama Pejabat Pos Kota Kinabalu.

DASAR PERDAGANGAN LUAR MALAYSIA

9. Tuan Haji Mohd. Taufek bin O. K. K. Haji Asneh minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan apakah perbezaan dasar perdagangan kita di antara negara-negara asing dan negara-negara ASEAN.

Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Dato' Seri Dr Mahathir bin Mohamad):

Dasar perdagangan luar Malaysia pada amnya adalah satu dasar yang berteraskan perluasan dan perkembangan perdagangan dengan semua negara yang berbaik dengan Malaysia tidak kira sistem politiknya. Tujuan utama dasar ini ialah untuk mendapatkan pasaran dengan layanan istimewa perdagangan demi untuk meningkatkan eksport Malaysia ter-utamanya barang-barang buatan kilang di samping barangan utama.

Sungguhpun Malaysia tidak mengamalkan dasar diskriminasi di antara rakan-rakan perdagangannya, Malaysia memberi lebih per-hatian kepada perdagangan di antara negara-negara ASEAN. Ini telah diperuntukkan di bawah Perjanjian Peraturan Keistimewaan Perdagangan ASEAN (ASEAN PTA) yang ditandatangani pada 4hb Februari, 1977 bertujuan meningkatkan perdagangan di kalangan negara-negara ASEAN. Perjanjian ini adalah berikutan dari pengisytiharan ASEAN Concord di Bali dalam tahun 1976 yang berhasrat mengujudkan satu ketahanan nasional dari serantau. Di bawah Perjanjian ini, negara-negara ASEAN telah bersetuju mengadakan peraturan-peraturan perdagangan istimewa di kalangan mereka dan setakat ini telah melaksanakan dua instrumen seperti berikut:

(a) Kontrak Jangka Panjang

Kontrak jangka panjang digunakan ke atas barang-barang tertentu dan tertakluk kepada perjanjian-perjanjian tertentu yang akan dirund'ngkan. Jangka masa kontrak ini biasanya di antara 3 hingga 5 tahun berdasarkan barang serta jumlahnya dan akan diulangkaji setiap tahun sekiranya perlu.

(b) Konsesi Tarif

Konsesi tarif bagi negara-negara ASEAN adalah diberi berasaskan barang demi barang yang telah dirund-tingkan secara banyak hala atau dua hala. Konsesi yang dipersetujui ini meliputi semua negara ASEAN atas asas layanan sama-rata ASEAN kecuali barang-barang dari projek Perindustrian ASEAN dan Projek Complimentation Perindustrian ASEAN.

Melalui perjanjian ASEAN PTA, negara-negara ASEAN bekerjasama antara satu dengan lain secara saling membantu dalam bidang bahan-bahan utama, terutama makanan dan tenaga seperti beras dan minyak, bekerjasama menyokong pasaran bagi barang-barang keluaran projek perindustrian ASEAN, memperluaskan perdagangan antara negara-negara ASEAN dan meningkatkan penggunaan bahan-bahan mentah yang terdapat dalam negara-negara anggota.

Sejak pelaksanaan ASEAN PTA pada 1hb Januari, 1978 hingga 22hb Julai, 1980 sebanyak 4,325 jenis barang-barang telah diliputi di bawah ASEAN PTA dengan keutamaan cukai di antara 10% hingga 30% (margin of preference) daripada kadar cukai yang berkuatkuasa. Barang-barang di bawah peraturan ini meliputi keluaran bahan-bahan utama dan barang-barang buatan kilang negara-negara ASEAN. Antara barang-barang tersebut ialah barang-barang makanan, barang-barang dari getah, keluaran tekstail dan pakaian, barang-barang kimia dan lain-lain keluaran industri ringan. Di bawah peraturan ini, eksport Malaysia ialah sebanyak \$5.2 juta dalam tahun 1979 dan naik kepada \$5.5 juta dalam setengah tahun pertama tahun 1980, manakala import di bawah ASEAN PTA hanya sebanyak \$78,000 dalam tahun 1979.

RANCANGAN FELDA DILENGKAPKAN BEKALAN ELEKTRIK/JALAN TAR

17. Tuan Umar bin Haji Ismail minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan bilangan Rancangan FELDA yang telah dilengkapi dengan perbekalan elektrik dan jalan tar daripada semua jumlah Rancangan FELDA di Negara ini.

Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Dato' Shariff Ahmad): Berkenaan dengan perkara ini, keadaan yang wujud di rancangan-rancangan FELDA adalah seperti berikut:

JUMLAH RANCANGAN YANG MEMPUNYAI BEKALAN ELEKTRIK

<i>Negeri</i>	<i>Telah Siap</i>	<i>Dalam Kemajuan</i>
Kedah ...	5	
Perak ...	1	
Selangor ...	1	
N. Sembilan ...	3	
Melaka ...	5	
Johor ...	1	
Pahang ...	5	2
Trengganu ...	5	
	—	—
Jumlah ...	26 Rancangan	2 Rancangan
	—	—

JUMLAH RANCANGAN YANG MEMPUNYAI JALAN TAR

<i>Negeri</i>	<i>Telah Siap</i>	<i>Dalam Kemajuan</i>	<i>Tawaran Baru Diserah</i>
Perlis ...	—	—	1
Kedah ...	—	3	1
Perak ...	2	2	—
Selangor ...	2	1	—
N. Sembilan ...	7	—	6
Melaka ...	5	—	—
Johor ...	8	9	7
Pahang ...	19	3	15
Trengganu ...	3	4	
	—	—	—
Jumlah ...	46 Rancangan	22 Rancangan	30 Rancangan
	—	—	—

GURU-GURU DIGREDKAN SEMULA

18. Tuan Wong Hoong Keat minta Menteri Pelajaran menyatakan sebabnya mengumpul-kan semula 100,000 guru kategori B yang sebelum 1 Julai dimasukkan ke dalam kum-pulan C, telah diturunkan gred masing-masing ke kumpulan D.

Dato' Chan Siang Sun: Saya kurang faham tentang soalan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat ini kerana setahu saya Kerajaan tidak pernah menurunkan gred 100,000 guru Kategori B kepada Kumpulan C dan kemudian kepada Kumpulan D.

PINJAMAN PERUMAHAN 25 TAHUN

19. Tuan Haji Ampong bin Haji Puyon minta Menteri Kewangan menyatakan bilakah ran-cangan pinjaman perumahan 25 tahun hendak dilaksanakan sepenuhnya oleh pihak bank. Apakah Kerajaan bercadang untuk memberi subsidi faedah kepada peminjam-peminjam yang hendak membeli rumah sebagaimana yang dicadangkan oleh Persatuan Bank Malaysia dan jika diterima berapa banyak-kah wang akan terlibat.

Menteri Kewangan (Tengku Tan Sri Raza-leigh Hamzah): Seperti yang telah saya nyata-kan di Dewan yang mulia ini pada 28hb Mac, 1980 dalam Persidangan Parlimen yang lepas, sebarang perlanjutan tempoh membayar balik pinjaman perumahan sehingga 25 tahun perlu dikaji dengan teliti oleh pihak bank kerana ianya melibatkan perkara dasar yang perlu diputuskan sendiri oleh mereka. Sungguhpun begitu, bagi memudahkan mereka berbuat demikian, Bank Negara bersama-sama dengan bank-bank perdagangan sedang menimbang dengan terperinci untuk mengujud-kan suatu skim baru bagi membolehkan bank-bank meminjamkan dengan cermat se-jumlah besar daripada kumpulanwang mereka dalam bentuk pinjaman jangka panjang tanpa memberi kesan kepada keupayaan mereka untuk memenuhi tanggungjawab mereka yang lain. Kajian-kajian terperinci mengenai skim tersebut sekarang hampir siap dan peng-umuman yang wajar akan dibuat kelak. Dalam pada itu, beberapa buah bank telah-pun mula melanjutkan tempoh pinjaman perumahan mereka sehingga 20 atau 25 tahun. Persatuan bank-bank di Malaysia juga bercadang untuk memperuntukkan \$1,000 juta bagi membiayai rancangan-rancangan perumahan dalam jangka masa 1981-85.

UCAPAN MARK KODING—PENYIASATAN

20. Tuan Fung Kit Wing minta Perdana Menteri menyatakan sama ada benar adalah menjadi niat Kerajaan untuk menyenyapkan penyiasatan ke atas Ahli Parlimen bagi Kinabalu iaitu Encik Mark Koding, kerana ucapannya di Parlimen menyeru penutupan sekolah-sekolah rendah China dan Tamil dan nyatakan kedudukan laporan yang dibuat pada polis terhadap Ahli Parlimen bagi Kinabalu itu.

Perdana Menteri (Dato' Hussein Oon): Sebagaimana yang telah ditegaskan beberapa kali di dalam Dewan yang mulia ini, Ke-rajaan akan melaksanakan kesemua kehendak undang-undang tanpa perasaan takut atau menyebelahi mana-mana orang. Oleh itu tuduhan Ahli Yang Berhormat dari Sandakan bahawa Kerajaan berniat hendak menyenyap-kan penyiasatan ke atas Ahli Yang Ber-hormat dari Kinabalu adalah nyata sebagai tidak benar.

Berhubung dengan laporan yang dikemuka-kan kepada pihak Polis berkenaan dengan perkara ini, saya ingin menyatakan bahawa laporan itu telah disiasat sepenuhnya dan penyiasatan keseluruhannya telahpun selesai. Tetapi hasutan adalah suatu perkara yang kompleks dan kertas-kertas penyiasatan perlu dikaji dengan teliti sebelum keputusan muk-tamad dapat dibuat.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN YANG DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

Timbalan Menteri Pelajaran (Dato' Chan Chiang Sun): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12 (1) Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini hingga Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1980) dan Anggaran Pembangunan Tambahan 1980 telah diluluskan.

Timbalan Menteri Kewangan (Dato' Shahrir bin Abdul Samad): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12 (1) Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini hingga Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1980) dan Anggaran Pembangunan Tambahan 1980 telah diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG PERTUBUHAN BERITA NATIONAL MALAYSIA (PINDAAN) 1980

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk meminda Akta Pertubuhan Berita Nasional Malaysia 1967; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri Penerangan; dibacakan kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG AHLI PARLIMEN (SARAAN) 1980

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk meminda Akta Ahli Parlimen (Saraan) 1980; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri Kewangan; dibacakan kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAMBAHAN (1980)

**DAN
USUL**

ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMBAHAN) (Bil. 2), 1980.

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1980) dan Anggaran Pembangunan (Tambahan) (Bil. 2) 1980 dalam Jawatankuasa sebuah Majlis.

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Jawatankuasa)

Maksud B. 36 (Jadual)—

Maksud P. 36 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2), 1980)—

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, waktu Majlis ini ditangguhkan pada hari Jumaat yang lalu, Majlis sedang menimbangkan peruntukan Perbekalan dan peruntukan Pembangunan di bawah Kementerian Perusahaan Awam dan ada sepuluh lagi Kementerian yang hendak ditimbangkan anggarannya dan mengikut Peraturan Mesyuarat 67 (7) ada diperuntukkan tidak lebih daripada dua hari dan ini bermakna mesti diselesaikan pada hari ini juga bagaimana usul yang telah diluluskan oleh Dewan tadi. Oleh sebab itu saya terpaksa menghadkan tiap-tiap seorang bercakap tidak lebih daripada 10 minit.

Di dalam masa perbincangan pada hari Jumaat lalu, saya telah menjanjikan Yang Berhormat dari Jerai boleh menyambung ucapannya dan saya harap beliau bercakap dengan ringkas sahaja. Saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Jerai.

3.38 ptg.

Tuan Ismail bin Arshad (Jerai): Tuan Pengerusi, menyambung perbahasan saya pada 5hb Disember yang lalu iaitu hari Jumaat di atas Butiran 1100, Tajuk 1—Pentadbiran Am di bawah Kementerian Perusahaan Awam.

Kebetulannya pada 6hb hari Sabtu, saya balik ke kawasan saya dan apa yang saya cakap dan perkatakan di Dewan ini ada lagi ramai petani-petani yang memilih untuk menyimpan dalam Bank Simpanan Nasional dan juga dengan Tabung Haji, sekali lagi datang memberi tahu dan membawa kupon-kupon itu kepada saya dan pada hari ini saya ada bawa contoh-contoh untuk membuktikan di Dewan ini bagaimana perkara ini tidak dapat diselesaikan dan boleh dikatakan sejak daripada bulan Februari sehingga sekarang ini sudah bulan duabelas ianya belum lagi ada tanda-tanda mendapat satu kenyataan berhubung dengan kupon-kupon yang mana dipilih oleh para petani bagi disimpan dalam Bank Simpanan Nasional ataupun di dalam Tabung Haji.

Apa yang menjadi masalah sangat kepada petani-petani di dalam perkara ini ialah kerana mereka tidak dapat mengetahui dan simpanan mereka tidak dapat disahkan dan apabila petani-petani ini bertanya kepada pegawai bertugas di kompleks LPN ia minta supaya bertanya kepada Ibu Pejabat di Kuala Lumpur dan bila ditanya, cuba menulis surat ke Kuala Lumpur, ada setengahnya tidak menjawab dan ada setengahnya mendapat kenyataan bahawa perkara ini telahpun diproses di dalam komputer dan dihantar balik ke Ibu Pejabat di negeri.

Dan apabila saya sendiri menyiasat di peringkat negeri, apa yang dinyatakan bahawa kemungkinan tidak dapat hendak diselesaikan kerana pengesahan-pengesahan berhubung dengan kupon-kupon yang dimasukkan di dalam simpanan Bank Simpanan Nasional ataupun di dalam Tabung Haji ini tidak dapat hendak dikirimkan pengesahan ataupun hendak dihubungi balik kepada petani-petani disebabkan oleh kerana kononnya alamat-alamat atau kenyataan-kenyataannya tidak begitu terang dan tepat. Tetapi apa yang didatangi kepada saya ini adalah alamat yang begitu terang dan tepat. Begitu juga yang disimpan di dalam Tabung Haji ini pun terang dan tepat. Dan bila saya kemukakan balik perkara ini, dijelaskan semula bahawa ini akan mengambil masa mungkin lebih daripada setahun kerana agensi-agensi yang bertanggungjawab di dalam perkara penyimpanan ini adalah berlapis-lapis daripada LPN kepada Bank Simpanan Nasional, kepada Tabung Haji yang mana badan-badan ini mempunyai peranan dan tugas masing-masing, di dalam penyelesaian ini mungkin terpaksa mengambil masa atau sebagainya.

Apa yang menjadi masalah sangat ialah kepada petani-petani yang telahpun menyimpan di dalam Tabung Haji dan kupon yang ada ini adalah untuk mencukupi jumlahnya supaya dapat ianya menunaikan Fardhu Haji pada tahun ini. Dan ianya telahpun mengemukakan nama kepada pejabat Tabung Haji untuk mendaftar menjadi peserta menunaikan Fardhu Haji pada tahun ini tetapi dukacita kerana wang daripada kupon ini tidak pun ada di sana. Inilah yang menjadi masa'ah dan telah menimbulkan keadaan-keadaan yang tidak menyenangkan, kepada kumpulan-kumpulan yang telah terlibat di dalam perkara yang seumpama ini.

Dengan ini sukalah saya menarik perhatian dengan seikhlas-ikhlasnya kepada pihak Kementerian ini supaya dapat mengarah ataupun meneliti perlaksanaan menerusi agensi yang bertanggungjawab berhubung dengan skim subsidi ini agar dapat menyelesaikannya dengan secepat mungkin supaya tidak akan wujud orang-orang yang mengambil kesempatan atau mencucuk sana dan mencucuk sini bagi membangkitkan sesuatu ketegangan yang tidak diinginkan. Jika sekiranya keadaan ini begitu sukar, saya suka juga mencadangkan supaya Ibu Pejabat LPN sendiri mengembalikan semula kupon-kupon yang tidak dapat diselesaikan kepada Kompleks-kompleks LPN yang berkenaan yang mengeluarkannya pada asalnya dan umumkan supaya petani-petani mengambil balik di sana dengan secara tunai supaya petani-petani sendiri boleh memasukkan semula di dalam Bank Simpanan Nasional ataupun di dalam Tabung Haji supaya perkara ini tidak akan menimbulkan apa-apa masalah dalam pentadbiran atau sebagainya. Perkara ini sudah lama sangat, sudah hampir setahun dan ini akan menjadi problem jika sekiranya tidak dapat diselesaikan. Sekarang ini kita dapati banyak sangat orang yang mencari jalan untuk hendak menimbulkan sesuatu angkara supaya daripada sikap yang tidak berpuashati, sikap yang tidak begitu senang dengan perlaksanaan skim ini akan menjadi keadaan yang menjatuhkan imej pihak Kerajaan sendiri ataupun agensi yang bertanggungjawab.

Dengan ini, Tuan Pengerusi, saya sukacitalah menyokong peruntukan yang dimohon di bawah Kementerian Perusahaan Awam ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Tanah Merah, lepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab.

3.44 ptg.

Tuan Hussein bin Mahmood (Tanah Merah): Tuan Pengerusi, saya ingin menyenutuh Maksud P. 36 mengenai Butiran (Projek) 10—Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia.

Di dalam Butiran ini, Tuan Pengerusi, pihak Kementerian Perusahaan Awam memohon sebanyak \$5,337,000.00 untuk diberikan kepada Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) untuk menubuhkan satu tabung pusingan untuk membiayai perbelanjaan membeli bahan-bahan mentah

seperti kain putih, perak dan benang sutera di dalam usaha membantu perusahaan kecil bumiputra yang bergiat di dalam aktiviti tersebut.

Tuan Pengerusi, di dalam hal ini saya ingin mencadangkan kepada pihak Kementerian Perusahaan Awam melalui Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia dua tiga perkara antara lain:

Yang pertama, saya mencadangkan supaya selain daripada persediaan alat-alatan untuk diberikan kepada cottage industry bumiputra ataupun pengusaha-pengusaha kecil bumiputra di dalam bidang-bidang tersebut maka pusat-pusat pengedaran bagi pengusaha-pengusaha kecil bumiputra tersebut hendaklah diwujudkan di mana terdapat orang-orang yang memerlukan bahan-bahan tersebut misalnya di Kota Bharu dan di Kuala Trengganu antara lainnya.

Perkara yang kedua, Tuan Pengerusi, saya ingin mencadangkan supaya selain daripada soal bahan-bahan ini disediakan maka hendaklah juga disediakan keperluan latihan. Kita dapati bahawa di kalangan masyarakat kita adalah terlalu banyak gerak kerja ini dijalankan secara persendirian dan pengetahuan-pengetahuan atau kraft yang didapati adalah secara turun-temurun. Maka adalah baik sekiranya pihak Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia ini mengadakan latihan-latihan sebanyak-banyak yang boleh.

Saya sedar, Tuan Pengerusi, bahawa latihan-latihan pernah diadakan tetapi sejauh manakah latihan-latihan ini telah diadakan kepada kesemua bahan-bahan tersebut misalnya bidang perusahaan kain songket. Kita dapati bahawa kebanyakan kain songket yang diusahakan pada hari ini tidak jauh bezanya dengan keadaan kain songket sama ada paternnya, sama ada warnanya atau sebagainya sepertimana yang pernah diusahakan 20 tahun dahulu, mungkin pihak Kementerian ini dapat membuat sesuatu untuk mengubahsuaikan corak patern, warna bentuk atau sebagainya kain songket ini supaya ianya dapat dieksport dan dipertandingkan di peringkat antarabangsa selain daripada ianya dijadikan bahan-bahan untuk dibeli di pasaran tempatan sahaja.

Selain daripada itu, Tuan Pengerusi, saya ingin bertanya kepada Kementerian berkenaan melalui Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia ini sejauh manakah pihak Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia

sejak ianya ditubuhkan setahun yang lepas dan hasil daripada Lembaga Kraftangan Malaysia yang telah wujud beberapa tahun itu sejauh manakah bahan-bahan yang dikeluarkan oleh pengusaha-pengusaha kecil bumiputra dalam bentuk-bentuk kraftangan ini dapat dipasarkan di luar negeri.

Tuan Pengerusi, tidak mencukupi bagi kita menyediakan bahan-bahan untuk mereka ini mengadakan kraftangan tersebut tetapi pasaran adalah lebih penting. Masalah pasaran ini saya dapati di setengah-setengah tempat masih lagi bergantung kepada pasaran tempatan yakni masih lagi bergantung kepada pelancung-pelancung (tourists) yang datang sendiri ke kilang-kilang tersebut untuk membeli di tempat yang tersebut.

Boleh jadi, Tuan Pengerusi, sekiranya hasil daripada kraftangan ini dapat dipasarkan lebih meluas lagi mungkin perusahaan ini lebih berkembang kerana setakat apa yang ada hari ini kemungkinan bagi perusahaan kraftangan itu berkembang tidak ada kerana masalah pasaran.

Selain daripada itu patut juga diperhatikan oleh Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia ini selain daripada soal membekalkan bahan-bahan tersebut juga diperhatikan soal pengurusan kepada pengusaha-pengusaha kecil tersebut. Walaupun pengusaha-pengusaha ini agaknya kecil kadangkala ada juga mempunyai beberapa kakitangan atau semestinya adalah terlibat dalam masalah pemasaran dan juga masalah-masalah perniagaan yang lain. Sekiranya dapat diadakan oleh pihak Kementerian ini kursus-kursus atau panduan-panduan sama ada panduan-panduan secara khusus atau panduan-panduan on the spot atau di kilang-kilang itu sendiri cara pengurusan dan cara hendak mempamerkan barang-barang tersebut dan selain daripada itu yang paling penting, Tuan Pengerusi, untuk hendak melayan pembeli-pembeli ataupun pelawat-pelawat yang kebanyakannya adalah terdiri daripada pelancung-pelancung yang datang ke negara ini.

Ini adalah memainkan peranan yang penting kiranya pelawat-pelawat atau pelancung-pelancung ini diberi layanan yang lebih baik dan diberi layanan yang memuaskan selain daripada pasaran yang didapati oleh pihak pengusaha-pengusaha kecil bertambah mungkin juga imej atau nama negara ini akan lebih harum lagi pada masa-masa yang akan datang.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat.

3.50 ptg.

Menteri Perusahaan Awam (Datin Paduka Rafidah Aziz): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan berbanyak terima kasih kepada kedua Ahli Yang Berhormat yang telah bangun menyokong peruntukan bagi Kementerian Perusahaan Awam khusus untuk LPN dan juga Perbadanan Kraftangan.

Untuk menjawab pertanyaan-pertanyaan yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Jerai, sukacita saya memaklumkan bahawa saya akan menyiasatlah perkara-perkara yang telah dibangkitkan tadi. Tetapi mengenai pembelian ataupun penggunaan skim-skim simpanan yang telah disediakan melalui LPN untuk penggunaan petani-petani dari segi kupon-kupon yang diberi, sukacitalah saya meringkaskan sedikit di sini cara simpanan-simpanan ini boleh dibuat. Misalnya untuk simpanan yang dipilih oleh petani untuk dibuat di dalam Lembaga Urusan dan Tabung Haji, di bawah skim ini LPN akan mengeluarkan satu penyata bulanan yang mengandungi senarai pesawah yang memilih untuk melabur dengan Lembaga Urusan dan Tabung Haji beserta dengan cek yang merupakan bayaran dan caruman bagi pesawah-pesawah yang berkenaan. Jadi oleh yang demikian, tidaklah ada penglibatan secara langsung antara pesawah dengan Pejabat Lembaga Urusan dan Tabung Haji, kemudian Lembaga Urusan dan Tabung Haji setelah menerima penyata dan cek tersebut daripada LPN akan mengkreditkan ke dalam akaun pesawah-pesawah masing-masing. Sekiranya pesawah yang berkenaan belum menjadi Ahli Lembaga Urusan dan Tabung Haji dan tidak mempunyai akaun maka Ibupejabat Lembaga Urusan dan Tabung Haji akan membukakan satu akaun dan nombor akaun tersebut akan diberitahu kepada LPN dan juga kepada pesawah yang berkenaan. Tetapi kalau pesawah-pesawah itu sudah ada akaun dengan Lembaga Urusan dan Tabung Haji, maka LUTH akan terus mengkreditkan wang itu ke dalam akaun yang sedia ada dan pesawah-pesawah akan dapat mengetahui jumlah simpanan mereka hanya melalui penyata kira-kira yang dikeluarkan oleh Lembaga Urusan dan Tabung Haji dalam 6 bulan sekali iaitu penyata kira-kira pada 30hb Jun dan penyata kira-kira pada 31hb Disember. Dan baki simpanan

adalah termasuk bonus yang dibayar daripada keuntungan pelaburan Lembaga Urusan dan Tabung Haji dan cara-cara mengeluarkan simpanan adalah mengikut syarat-syarat yang dikeluarkan oleh Lembaga Urusan dan Tabung Haji.

Mengenai simpanan Amanah Saham MARA, pesawah mesti menjadi ahli terlebih dahulu dengan cara mengisi borang permohonan yang boleh didapati di pusat-pusat belian LPN dan terus daftar sebagai ahli rancangan ini. Pesawah dikehendaki melampirkan caruman permulaan sekurang-kurangnya \$5 bersama-sama borang permohonan yang telah disempurnakan. Mengenai simpanan dalam Bank Nasional pula, pesawah yang memilih untuk menyimpan dengan bank itu dikehendaki mengisi borang memberi izin (consent form) yang boleh didapati di semua pusat-pusat belian dan pesawah dikehendaki terlebih dahulu mempunyai akaun simpanan di bank tersebut. Sekiranya belum ada akaun simpanan, maka pesawah dikehendaki membuka satu akaun simpanan di mana-mana cawangan Bank Simpanan Nasional atau Pejabat Pos dengan membayar wang minima sebanyak \$1 seperti yang dikehendaki oleh Bank Simpanan Nasional.

Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, mengenai apa yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Tanah Merah iaitu Perbadanan Kraftangan kita sedia maklum ianya adalah bertujuan untuk meninggikan lagi penghasilan hasil kraftangan di dalam negara kita ini, bukan sahaja dari segi pengeluarannya tetapi juga dari segi keupayaan perniagaan atau perdagangannya supaya ianya boleh menjadi satu bahan commercial. Dan di samping itu juga ia bertujuan untuk membantu pengeluar-pengeluar hasil kraftangan di negara ini seperti pembatik-pembatik, mereka yang mengeluarkan barang tembikar, barang-barang tembaga dan sebagainya. Jadi, semenjak ditubuhkan, Perbadanan Kraftangan telahpun cuba pada permulaannya menentukan kegiatan-kegiatan di dalam beberapa aktiviti tertentu, pertamanya telah dikaji atau dibuat satu laporan dengan kerjasama seorang pakar daripada United Kingdom, satu laporan telahpun disiapkan mengenai kraf tembaga yang mana didapati ada potensi besar kraf tembaga di Malaysia ini jikalau dapat diubahsuaikan teknik pengeluarannya dan juga diubahsuaikan cara pengeluaran dan mutu pengeluaran. Begitu juga adalah harapan Perbadanan Kraftangan untuk membantu pembatik di negara ini

terutama mereka yang kecil dengan mendapatkan barang-barang mentah yang perlu diimpor atau mengadakan stok-stok bahan-bahan mentah untuk diedarkan seterusnya kepada pembatik-pembatik kecil. Begitu juga Perbadanan Kraftangan adalah bertujuan untuk mencari pasaran seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat itu. Tetapi pada pendapat saya masalahnya bukan untuk mencari pasaran sahaja tetapi yang lebih penting ialah supaya apa yang dihasilkan oleh pengeluar-pengeluar kraftangan di negara ini dengan naungan atau bimbingan Perbadanan Kraftangan mestilah merupakan barang-barang kraftangan yang nilainya ataupun bentuknya memenuhi kehendak-kehendak pasaran, sama ada pasaran itu pasaran dalam negeri ataupun pasaran luar negeri dan perlulah apa yang dihasilkan itu selaras dengan permintaan ini supaya dapat ianya menjadi satu bahan commercial atau perniagaan yang viable.

Mengenai masalah-masalah yang dihadapi misalnya dalam kraftangan kayu ada bumi-putra terutamanya yang telah kita latih untuk mengeluarkan kraftangan-kraftangan daripada kayu tidak pula berminat untuk selanjutnya mengeluarkan kraftangan perkayuan ini. Jadi ini juga satu daripada perkara yang perlu saya terangkan supaya masa-masa hadapan dapat kita mencari jalan untuk membolehkan Perbadanan Kraftangan ini benar-benar berkesan sebagai perbadanan yang boleh memberi naungan kepada pengeluar-pengeluar kraftangan di negara kita ini sama ada ia kain songket, kain batik, tembikar, tembaga ataupun lain-lain hasil kraftangan. Jadi soal pengurusan memanglah saya bersetuju kerana jikalau dapat mengeluarkan bahan-bahan yang mutu tinggi sahaja tidaklah memadai jika ianya hendak dimasukkan dalam pasaran pengurusan seperti pengurusan perniagaan itu sendiri, kawalan mutunya, kawalan pekerja, disiplin pekerja, simpanan akaun, urusan jual beli bahan mentah ini juga perlu. Maka Perbadanan Kraftangan juga akan membantu dalam hal ini.

Jadi, Tuan Pengerusi, setakat itu sahajalah komen-komen saya dan sekali lagi saya mengucapkan terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa sejumlah \$953,593 untuk Maksud B. 36 di bawah Kementerian Perusahaan Awam jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$953,593 untuk Maksud B. 36 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Begitu juga soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$5,337,000 yang disebutkan dalam Maksud P. 36 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Kedua bagi tahun 1980 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$5,337,000 untuk Maksud P. 36 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2), 1980.

Maksud B. 37 (Jadual)---

Tuan Pengerusi: Sekarang Anggaran Perbelanjaan B. 37 di bawah Kementerian Kesihatan terbuka untuk dibahas. Ahli Yang Berhormat dari Setapak.

3.58 ptg.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim (Setapak): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk hendak menyokong Anggaran Tambahan Perbelanjaan Mengurus sebanyak \$59,745,400 dan tidak ada Anggaran Tambahan bagi Pembangunan.

Tuan Pengerusi, Kementerian Kesihatan semua sedia maklum memainkan peranan penting. Kita tahu apabila negara kita pada satu ketika dahulu pernah dilanda oleh penyakit batuk kering, Kerajaan kita telah bersusahpayah untuk mewujudkan berbagai-bagai cara untuk hendak counter bagaimana supaya penduduk di Malaysia ini tidak lagi menghadapi penyakit batuk kering dan begitu juga apabila kita menentang penyakit malaria. Tetapi sekarang ini, saya rasa sedih mengapakah Kementerian Kesihatan berdiam diri apabila Kerajaan kita telah mengisytiharkan bahawa dadah menjadi musuh negara. Belum lagi kita mendengar satu daya usaha ataupun inisiatif daripada Kementerian Kesihatan mencari jalan ataupun membuat kajian sekurang-kurangnya mewujudkan satu pusat kajian mencari bahan-bahan yang boleh menjadi ubat mengubati orang-orang di Malaysia yang telah menjadi penagih dadah. Sekarang ini banyak ubat-ubat yang digunakan semuanya ubat yang diimpor atau yang dibawa masuk daripada luar negeri.

Tuan Pengerusi, kita semua sedia maklum negara kita mempunyai tanaman-tanaman, mempunyai bahan-bahan mentah daripada pokok-pokok kayu yang ada nilai perubatan dan ini telah dibuktikan oleh datuk nenek moyang kita digunakan secara mereka sendiri, tetapi malang hak keturunan tradisional ini tidak diambil berat oleh Kementerian Kesihatan untuk membuat kajian bagi mengatasi masalah menolong penagih ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat sila duduk. Anggaran Perbelanjaan sebanyak \$59,745,400 ini hanya dikehendaki untuk membiayai perbelanjaan di bawah peruntukan emolomen berikutan dengan pelaksanaan Laporan Jawatankuasa Kabinet. Jadi tak bolehlah bercakap atas perkara-perkara yang lain dalam Jawatankuasa ini.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim: Tuan Pengerusi, ada kaitannya saya dapati di sini kerana . . . . .

Tuan Pengerusi: Ya, saya faham kalau dikaitkan semua ada kaitannya. Ini terpaksa tambahan gaji sahaja kerana mengikut Laporan Gaji Kabinet, tak ada sebut perkara lain, ada berkenaan dengan di bawah perkhidmatan pergajian sebanyak ini ditambah, di bawah latihan sebanyak ini kerana bayaran emolomen.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim: Tuan Pengerusi, saya mencadangkan kepada pihak Kementerian Kesihatan di dalam tambahan emolomen ini juga sepatutnya hendaklah dimasukkan perbelanjaan bagi mewujudkan sebuah pusat kajian pembangunan bagi membuat kajian perubatan daripada bahan-bahan yang ada nilainya yang boleh menolong penagihan dadah yang sekarang ini sedang dihadapi oleh negara kita.

Saya mencadangkan ini, Tuan Pengerusi, sebab ada kaitannya dengan perjumpaan antarabangsa baru-baru ini yang diadakan di Filipina yang mana didapati bahan-bahan daripada akar-akar kayu daripada Korea rupa-rupanya telahpun sekarang ini dijadikan satu jenis alat ubat yang boleh menolong penagihan dadah di sebelah Korea dan Filipina. Jadi inilah harapan saya.

Dengan tambahan ini juga saya berharap Kementerian Kesihatan dapat mewujudkan cadangan saya itu, iaitu sebuah pusat kajian

yang boleh mewujudkan ubat bagi menolong penagihan dadah dalam negara kita. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Kangar.

4.02 ptg.

Tuan Shaari bin Jusoh (Kangar): Tuan Pengerusi, saya bercakap dalam bahagian Pentadbiran Perkhidmatan Kesihatan, Perkhidmatan Rawatan dan Latihan.

Tuan Pengerusi, untuk mengatasi kekurangan wang ini salah satu perkara dalam segi pentadbiran kesihatan ini saya dapati ada di antara pegawai-pegawai Kerajaan yang ditetapkan mereka itu mesti dipotong sekian peratus oleh Pejabat Kesihatan, tetapi kadang-kadang potongan itu sampai pegawai itu bertukar ke tempat lain barulah dipotong. Saya berpendapat patutlah potongan itu dibuat seberapa segera kerana pihak-pihak yang berkenaan pun bila sudah lambat dipotong jangan-jangan ia bertukar ke tempat lain, ini membawakan pihak pejabat itu susah dan pihak yang kena potong pun susah selepas dia sendiri wang itu sudah habis ke tempat lain. Saya harapkan pemotongan itu disegerakan, kalau boleh dihantar kepada pejabat tiap-tiap pegawai yang berkenaan bersama dengan surat yang dia dapat cuti sakit.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Tuan Pengerusi, di samping ini juga saya berharap sangat-sangatlah perkhidmatan kesihatan awam ini juga selain daripada mengubat, ia tentulah menasihatkan orang awam jenis-jenis sayur yang patut dimakan untuk mendapat kesihatan badan yang lebih baik lagi. Tetapi yang mendukacitakan pihak kita kadang-kadang pihak Kementerian Kesihatan sendiri bercanggah memberi pendapatnya. Contohnya kita biasa dengar dalam akhbar baru-baru ini pihak Pakar Kesihatan Universiti Malaya menyatakan bahawa daun cengkih manis ataupun yang dikatakan "denasir" oleh orang sebelah utara tidak boleh dimakan, kalau dimakan bahaya menjadi penyakit, lebih tepatnya dikatakan membawa pening kepala dan sebagainya. Dan baru-baru ini pula kita dengar daripada Pejabat Kesihatan Kelantan pula memberi nasihat cara lain, makanlah daun cengkih manis atau denasir sebanyak-banyak yang boleh kerana zatnya terlampau banyak. Bila

kita dengar dua petua nasihat daripada satu Kementerian di manakah pendapat yang patut diikuti oleh pihak rakyat yang akan mengikuti yang membawa zat kepada badan sendiri. Jadi saya berharap sangat-sangatlah nasihat-nasihat yang macam ini patut disatukan, jangan dua pendapat yang diterbitkan oleh dua badan di bawah Kementerian Kesihatan. Kalau benda itu sihat kata ada zat—kata sekali, kalau katanya tak boleh kerana pening, jangan dibuat, biarlah petua sekali, jangan memeningkan orang yang mendengar nasihat yang saya katakan tadi.

Tuan Pengerusi, di samping itu juga di segi ini saya bercakap dalam Perkhidmatan Rawatan. Saya berharaplah rawatan yang cukup rapi patut diadakan kepada pesakit-pesakit. Saya tak tahulah di tempat lain, di tempat saya misalnya di Hospital Kangar, di bawah satu bumbung tempat itulah merawat gigi, sakit mata dan sebagainya. Biarlah ada selisa sedikit kerana orang sakit ini kalau satu tempat sangat ini membawa mereka keadaannya tak begitu sempurna. Saya berharap sangat-sangat biarlah mengadakan tempat banyak yang lagi selisa.

Yang kedua, sebagaimana saya biasa kata selalu biarlah rawat dengan memuaskan hati kerana kita dapati hari ini kadang-kadang pihak buruh yang bergaji rendah sekalipun mereka lebih suka pergi dirawat kalau ada sakit sedikit sebanyak ke dispensari ataupun doktor luar walaupun mereka terpaksa mengeluarkan wang. Barangkali kerana boleh jadi rawatan atau pemeriksaannya tak begitu mendalam dan kadang-kadang ubatnya pun tak begitu menjadi, boleh jadi dia kena kaji dengan teliti. Saya harap sangat-sangat perkara ini akan diambil berat oleh Kementerian yang berkenaan.

Yang ketiga, tentang rawatan kesihatan ini juga ada satu doktor bertugas di waktu malam misalnya kalau ada pesakit-pesakit yang datang maka doktor inilah akan memeriksa dan sebagainya tetapi yang sedih biasa berlaku setengah tempat doktor ini tak ada di tempat yang berkenaan. Misalnya kalau di Hospital Kangar mereka tak tidur di Hospital Kangar, mereka tidur di rumah, jadi terpaksa dipanggil kalau ada satu-satu kesakitan. Yang menyedihkan kadang-kadang doktor yang berkenaan ini lebih mementingkan keseronokan daripada hendak periksa orang sakit misalnya kalaulah dia ada di rumah. Kalaulah kena cerita di television itu

begini seronok, dia sanggup kata nanti dahulu, dia tak katalah; aku hendak tengok television, tetapi dengan berbagai-bagai alasan. Ini biasa di setengah tempat sehingga orang sakit ini me'arat, kadang-kadang tak dapat hendak diubatkan kerana sakit sudah terlampau teruk. Jadi saya berharaplah kerana apa yang saya katakan ini perkara yang telah berlaku. Saya harap sangat-sangatlah kepada Kementerian yang berkenaan untuk mengatasi apa yang saya katakan ini supaya tidak akan berlaku lagi.

Tuan Pengerusi, bercakap saya juga dalam segi Latihan. Saya dapati cara jururawat, cara doktor walaupun ada dalam Kerajaan kita hari ini mengadakan satu matapelajaran "Perkhidmatan Cemerlang" dalam pekerjaan, kita dapati kebanyakan pegawai-pegawai, baik doktor dan kebanyakan daripada jururawat "Khidmat Cemerlang" ini tidak begitu ada dalam tiap-tiap diri. Sebabnya saya berkata begitu kadang-kadang mereka tengok keadaan pesakit itu, kalau pesakit itu terdiri daripada orang kampung, orang yang daif, orang tua dan sebagainya maka mereka kadang-kadang acuh tak acuh, tetapi kalaulah macam saya biasa kata selalu, kalau pesakit itu terdiri daripada orang kenamaan, cantik pula, bergaya pula mereka layan amat istimewa tetapi kalau didapati pesakit yang saya kata tadi, dengan keadaan yang teruk tak boleh hendak ambil makan dan sebagainya maka macam-macam tengkingan dan kata-kata yang kasar yang ditujukan kepada pesakit-pesakit.

Tuan Pengerusi, saya berharap sangat-sangat kerana apa yang saya katakan ini saya dapati selalu, kadang-kadang pihak-pihak pesakit macam mana yang saya katakan, dia sanggup pergi berubat walaupun, terpaksa mengeluarkan wang sendiri walaupun mereka ini tak begitu banyak pendapatan kerana sebagai orang sakit salah satu daripada penyakitnya akan bertambah kalau kata-kata yang tak manis, kata-kata yang tak baik dihemburkan kepada orang sakit. Sebab itulah pada pendapat saya kata-kata yang manis, senyuman-senyuman yang baik menawan kepada orang sakit saya anggap ini adalah salah satu daripada jenis ubat menolong selain daripada ubat asli yang akan diberikan kepada orang sakit. Dengan sebab itu saya bercakap sangat-sangat kepada doktor, kepada jururawat dan sebagainya masukkanlah satu matapelajaran yang ditetapkan oleh pihak Kerajaan—"Khidmat Cemerlang" itu

ke dalam satu matapelajaran yang mesti lulus dan bila telah lulus, tiap-tiap seorang yang akan mengambil kursus, baik doktor atau jurulatih hendaklah diikuti selalu oleh pegawai-pegawai yang lebih atas lagi, iaitu Menteri dan sebagainya mengikuti apa yang saya katakan tadi.

Saya harap sangat-sangatlah apa yang saya katakan ini akan mendapat perhatian daripada Kementerian yang berkenaan. Dengan ini, saya sokong peruntukan yang telah diminta.

4.10 ptg.

Tuan Ismail bin Arshad (Jerai): Tuan Pengerusi, saya bangun juga turut menyokong di atas peruntukan yang diminta oleh Kementerian Kesihatan dan saya akan bercakap di atas Butiran 1100—Gaji dan Upahan: Aktiviti (1), (2) dan (3) yang saya rangkumi sekali.

Tuan Pengerusi, di dalam peruntukan yang diminta ini, seperti yang saya katakan tadi, saya turut menyokong kerana ini adalah untuk memberi pertambahan elaun dan gaji ataupun kenaikan gaji kepada pekerja-pekerja di bawah Kementerian ini. Tetapi apa yang saya ingin bangkitkan di sini ialah oleh kerana di Dewan ini kita meluluskan peruntukan yang banyak bagi memberikan pertambahan elaun dan gaji yang kita harap akan dapat prestasi perkhidmatan yang begitu cemerlang di dalam perubatan dan kesihatan dan juga dalam pentadbiran am dan pentadbiran kesihatan ataupun rawatan dan sebagainya.

Apa yang menjadi amat dukacita saya menyatakan di sini ialah bagaimana dengan kenaikan pertambahan gaji ini telah memberi satu sikap yang tidak tanggungjawab oleh sebahagian kecil pekerja-pekerja di hospital-hospital, khasnya di Hospital Alor Setar sendiri di mana dengan pertambahan gaji yang berlebihan ini pekerja ini sendiri telah meninggalkan kerjanya dan mengambil seorang buruh lain untuknya kerana dia mendapat pendapatan yang agak tinggi dan lumayan.

Saya tidaklah hendak merasa jaki kerana pendapatan dia yang begitu tinggi tetapi oleh kerana tugasnya dan diberikan kepada seorang buruh lain yang bekerja untuknya, maka bererti tugas dan kerjanya itu tidak bertanggungjawab kepada perkhidmatan yang diannya menjalankan tugas. Perkara yang

seumpama ini telah berlaku dan kes ini telah berlaku di Hospital Alor Setar dan saya harap Yang Berhormat Menteri dan Kementerian ini dapat mengambil perhatian serius supaya perkara-perkara yang seumpama ini jangan kerap kali berlaku dan jangan lebih banyak berlaku yang mana sekiranya keadaan ini tidak dibendung atau tidak diambil tindakan yang sewajarnya akan menjejaskan kedudukan perkhidmatan bagi mereka yang menjalankan perkhidmatan yang begitu baik di bawah Kementerian ini sendiri. Ini juga kalau sekiranya tidak dapat diperbetulkan kemungkinan akan menjatuhkan imej perkhidmatan yang baik oleh Kementerian ini.

Yang kedua, Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh sedikit tentang bagaimanakah pentadbiran dan pengurusan di sesebuah hospital. Misalnya apa yang didapati di Hospital Sungai Petani. Saya akui bahawa Hospital Sungai Petani itu keadaannya tidak begitu sempurna kerana wadnya begitu sempit dan keperluannya tidak dapat sesuai dengan keadaan sekarang ini kerana bangunan baru yang belum disiapkan lagi. Tetapi apa yang menjadi kurang menyenangkan kita oleh kerana keadaan situasi yang begitu, Bahagian Pentadbiran dan Pengurusan tidak begitu mengambil berat sangat tentang suasana yang ada, kemungkinan ianya telah begitu tidak baik sekali dipandang mata di segi pengurusan dan pentadbiran hospital itu dan juga satu perkara yang begitu mencemarkan sekali ialah kerana saya sendiri dalam bulan lepas telah melawat ke hospital itu, saya dapati pada waktu petang, waktu pesakit-pesakit diberi makanan, kita dapati banyak anjing-anjing berkeliaran di wad-wad hospital itu. Ada setengahnya berebut sisa-sisa makanan yang ada di sekeliling wad. Saya tidak tahu bagaimana keadaan ini dapat berlaku, sedangkan hospital sepatutnya tempat perubatan dan tempat yang semestinya dibersihkan daripada segala pembawakan kuman-kuman ataupun segala jenis yang berkeliaran yang menjadi kecemaran, tetapi benda itu saya lihat tidak begitu diambil berat. Perkara ini juga saya harap dapat diambil perhatian oleh pihak Kementerian ataupun Yang Berhormat Menteri sendiri.

Yang ketiganya, saya sentuh di sini ialah berhubung dengan kedudukan pentadbiran dan pengurusan yang dibuat oleh pihak Kementerian Kesihatan ataupun Jabatan Perubatan ataupun Jabatan Kesihatan—saya sendiri pun tidak begitu maklum, tetapi yang jelasnya tentang janji bekas Yang Berhormat

Menteri Kesihatan yang dahulu iaitu Tan Sri Lee Siok Yew, yang telahpun menyetujui supaya diberikan sebuah hospital bot untuk Pulau Langkawi bagi tujuan rawatan ataupun membawa pesakit-pesakit semasa kecemasan yang mana perkara ini sampai sekarang ini telahpun berbangkit beberapa kali dalam Majlis Tindakan Negeri di Alor Setar dengan dikatakan bahawa pihak pengurusan dan pentadbiran ini telahpun meluluskan sebuah bot yang berkenaan, telahpun diorder tetapi saya tidak tahu setakat mana perkara ini telah dapat dilaksanakan kerana kawasan itu sendiri adalah kawasan Yang Amat Berhormat Dato' Menteri Besar Kedah dan kawasan Parlimennya ialah Yang Berhormat Encik Sanusi Junid, seorang Timbalan Menteri, sedangkan janji ini telahpun bertahun-tahun, rakyat di kawasan itu begitu hampa sekali dan ini adalah menjatuhkan imej kepimpinan dan pemimpin-pemimpin yang telahpun melaung-laungkan perkara ini yang telahpun dijanjikan begitu lama. Jadi perkara ini saya harap mendapat penjelasan Yang Berhormat Menteri sejauh mana perkara ini telah dapat dilaksanakan dan di mana benda ini sehingga sekarang ini. Saya harap jika dapat dilaksanakan secepat mungkin kerana penduduk di Pulau Langkawi terdapat hampir 30,000 penduduk dan terdiri daripada hampir 99 buah pulau kecil-kecil yang mana rawatan menerusi hospital bot ini begitu amat perlu sekali terutama apabila berlaku pesakit-pesakit yang kecemasan untuk dibawa ke Hospital Besar di tanah besar di daratan.

Dengan ini sekali lagi, saya menyokong peruntukan di bawah Kementerian Kesihatan ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Pagoh.

4.17 ptg.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin (Pagoh): Tuan Pengerusi, saya juga bangun menyokong di atas peruntukan yang dimohon oleh Kementerian Kesihatan dalam Maksud B. 37 di dalam Butiran 1100—Gaji dan Upahan, Aktiviti (1) Pentadbiran, (2) Perkhidmatan Kesihatan Awam, kedua-duanya sekali gus. Saya berharap dengan pertambahan dan perlaksanaan Skim Kabinet bagi pegawai-pegawai di dalam Kementerian Kesihatan ini maka keadaan kedudukan gaji dan juga kemudahan-kemudahan lain yang

disediakan dan diperuntukkan di bawah laporan tersebut akan dapat dinikmati sepenuhnya oleh pegawai-pegawai, doktor-doktor, pakar-pakar dan kakitangan yang terlibat dalam menjalankan Jabatan di bawah Kementerian Kesihatan.

Suatu perkara yang selalu dan kerap membangkitkan ialah tentang masalah kekurangan doktor dan tidaklah menjadi hajat saya untuk menekan perkara ini sekali lagi sebab ini adalah menjadi satu perkara yang umum diketahui. Saya hanya berharap bahawa dengan pertambahan gaji dan kemudahan-kemudahan ini pentadbiran di hospital-hospital perlulah diperbaiki. Saya tidak bermaksud pentadbiran Kementerian, tetapi pentadbiran di peringkat Daerah-daerah dalam menjalankan dan juga mengerjakan operasi di peringkat pentadbiran Daerah, Hospital-hospital Daerah itu perlulah diperbaiki.

Di dalam masa-masa yang lalu, Pegawai-pegawai Pentadbir adalah terdiri daripada kalangan doktor. Saya percaya amalan ini masih diteruskan tetapi oleh sebab masalah genting yang dihadapi oleh negara sekarang ini ialah masalah kekurangan pakar-pakar dan doktor-doktor yang dapat digunakan keupayaan dan kecerdekan mereka itu untuk merawat pesakit-pesakit adalah wajar sekali Kementerian memikirkan semula untuk menempatkan pegawai-pegawai pentadbir yang betul-betul, terdiri daripada mereka yang dapat menumpukan sepenuh masanya untuk kerja-kerja pentadbiran dan tidak membahagi-bahagikan masanya untuk tujuan merawat pesakit-pesakit dan di samping itu balik, selepas rawatan itu duduk di pejabat untuk menjalankan kerja-kerja pentadbiran. Inilah suatu aspek daripada perjalanan pentadbiran hospital yang masih berlaku sekarang ini.

Saya percaya dari segi Kementerian Kesihatan tidak akan menghadapi kesulitan-kesulitan untuk mendapatkan pegawai-pegawai pentadbir untuk menguruskan hospital ini. Kita tahu di tiap-tiap tahun universiti tempatan ada mengeluarkan graduan-graduan yang bukan kelulusan kedoktoran tetapi kelulusan sains am umpamanya yang boleh dihantar ke luar negeri, ke hospital-hospital ataupun pusat-pusat latihan pentadbiran hospital luar negeri untuk mentadbirkan hospital kita dengan cara yang lebih moden dan teratur.

Masalah kesulitan dan sungutan yang biasa didapati dan kerap berlaku terhadap rawatan dan juga terhadap pentadbiran ialah dengan sebab layanan dan juga cara-cara pengurusan hospital yang tidak cekap di daerah-daerah dan dengan sebab itu banyaklah masalah yang tidak dapat diselesaikan. Saya berharap khasnya di dalam hospital daerah Muar umpamanya tindakan tegas dapat diambil untuk menyusun semula pentadbiran itu supaya mereka yang betul-betul berkelayakan dari segi kedokteran hanya menjalankan tugas sepenuh masa untuk tujuan rawatan perubatan kepada pesakit-pesakit dan mereka yang mempunyai kelulusan dan kelayakan dari segi pentadbiran diberi tugas untuk mentadbirkan hospital dengan sepenuh masa. Walaupun begitu saya percaya memanglah perlu ada penyelarasan dan persefahaman di antara kedua golongan pegawai yang terlibat itu.

Perkara yang kedua berkaitan dengan soal pentadbiran hospital ini, saya dapat tahu banyak daripada pegawai-pegawai pentadbir hospital pernah dan selalu pada tiap tahun apabila diminta oleh Kementerian Kesihatan untuk mengemukakan cadangan-cadangan untuk memperbaiki pentadbiran hospital mereka rasa kurang puashati dengan sebab apabila tahun Baru itu sampai kebanyakan daripada perakuan (recommendation) cadangan-cadangan yang dikemukakan oleh pentadbiran hospital daerah dan hospital besar itu tidak dapat dipersetujui oleh Kementerian Kesihatan. Saya rasa kurang jelas apakah sebabnya perkara ini berlaku, umpamanya Hospital Besar Johor Bahru. Saya pernah mendapat maklumat di mana banyak dikemukakan cadangan-cadangan untuk memperbaiki, bukan syarat perkhidmatan pegawai-pegawai perubatan ataupun kakitangannya, tetapi kemudahan di dalam hospital itu sendiri, umpamanya kemudahan bilik rihat bagi doktor-doktor yang tidak disediakan dengan lengkap dan sepenuhnya, kemudahan untuk mendapatkan alat-alat moden ditempatkan di wad-wad kelas satu atau dua yang tidak disediakan oleh pihak Kementerian. Jadi saya yakin dengan kelulusan umpamanya dalam anggaran belanjawan pada tahun ini begitu banyak sekali untuk tujuan pentadbiran dan memperbaiki hospital-hospital maka tindakan perlulah diambil supaya cadangan-cadangan yang dikemukakan oleh pihak pentadbiran hospital itu dipandang serius oleh pihak Kementerian

Kesihatan, mungkin dari segi Kementerian tidak dapat meneliti satu persatu tetapi adalah wajar pada pandangan saya apa cadangan yang telah dikemukakan umpamanya oleh Pengarah Perubatan Negeri itu diberi perhatian yang setelitinya supaya cadangan mereka dapat dilaksanakan. Ini mungkin cara tidak langsung akan memberi rasa puas hati kepada pegawai-pegawai yang telahpun diberi tugas dan tanggungjawab untuk membuat cadangan-cadangan bagi memperbaiki sistem-sistem di hospital. Jadi tidaklah dapat dielakkan satu dari sebab mengapa berlakunya banyak pakar perubatan dan doktor ke'uar dari perkhidmatan ini ialah dengan sebab kemudahan-kemudahan gaji tidak mencukupi tetapi juga di samping itu perakuan-perakuan yang dibuat oleh mereka sekiranya tidak diberi pertimbangan yang sewajarnya, ini juga akan melemahkan semangat pegawai-pegawai untuk bekerja dengan lebih tekun lagi.

Satu lagi, Tuan Pengerusi, dalam Aktiviti 6—Farmasi dan Bekalan yang ada juga dikaitkan dengan soal penguatkuasaan. Saya ingin mendapat perhatian daripada pihak Kementerian tentang banyak dan kerapnya berlaku aduan hasil kajian yang menunjukkan bahawa kebanyakan bahan-bahan makanan yang dipasarkan untuk local consumption ataupun untuk dimakan dan digunakan oleh pengguna-pengguna dalam pasaran ini tidak dikawal mutunya dan ada juga terdapat di mana dikatakan mempunyai bahan-bahan dadah di dalamnya.

Umpamanya, apa yang telah disiarkan dalam akhbar tempatan baru-baru ini tentang makanan berdadah ataupun yang mempunyai alcohol umpamanya. Saya ingin juga mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri tentang suatu ubat yang biasa digunakan untuk mententeramkan kanak-kanak iaitu disebut Gripe Water. Saya diberitahu secara tidak rasmi memang ia mempunyai content alcohol yang tinggi. Sekiranya ini benar, apakah usaha-usaha yang patut dibuat oleh pihak Kementerian untuk mengurangkan penggunaan alcohol itu ataupun mencari jenis ubat-ubat lain yang boleh menggantikan supaya tidaklah bayi-bayi, anak-anak kita itu diberikan makanan, ubat yang mengandungi alcohol yang tinggi.

Tuan Pengerusi, pada akhirnya sekali saya menyokong peruntukan Kementerian Kesihatan ini.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah.

4.25 ptg.

Tuan Hussein bin Mahmood (Tanah Merah): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh B. 37, Butiran 1100: Aktiviti 2—Perkhidmatan Kesihatan Awam.

Saya ingin menyokong perkara yang disebut oleh rakan saya yang bercakap sebentar tadi Ahli Yang Berhormat dari Pagoh iaitu adanya berita semalam dalam liputan akhbar tempatan mengatakan terdapat di dalam tonik, kadangkala tidak kurang daripada 20% alkohol. Saya ingin meminta supaya pihak Kementerian membuat penyelidikan sama ada benar tonik itu mengandungi 20% ataupun lebih alkohol kerana mungkin content ataupun jumlah 20% ini boleh membahayakan dan selain daripada itu juga telah disebutkan oleh seorang yang authority dalam Majlis Hal Ehwal Ugama Islam salah sebuah negeri di Malaysia bahawa sekiranya perkara itu benar tonik-tonik itu adalah satu perkara yang tidak diharuskan ataupun tidak boleh diminum oleh orang-orang Islam. Jadi sebelum perkara ini berlanjutan saya pohon supaya perkara ini diberi satu ketentuan, satu kepastian oleh pihak yang berwajib melalui Kementerian Kesihatan.

Perkara kedua yang saya ingin sentuh iaitu tentang ubat-ubat yang dipasarkan di kedai-kedai mungkin di Kuala Lumpur atau di bandar besar yang mana kedai ubat ini dilesenkan oleh Kerajaan atau Kerajaan Tempatan selalu dilawati oleh pihak penguatkuasa dari Kementerian Kesihatan. Apa yang saya ingin tarik perhatian pihak Kementerian atau Menteri sendiri iaitu kepada ubat-ubat di pasaran, di kedai yang jauh dari bandar atau di luar bandar kerana terlalu banyak ubat yang makin bertambah dari satu masa ke satu masa dengan berbagai jenis khasiat dan tujuannya. Mungkin juga ubat-ubat itu merupakan ubat yang datang daripada bahan yang tidak begitu menasabah atau dengan sengaja disebutkan sebagai ubat walhal tidak mujarab. Jadi adalah menjadi kewajipan pihak Kementerian Kesihatan untuk menentukan bahawa ubat-ubat yang dipasarkan itu, pertamanya ia mengikut medical specification; kedua, ianya adalah tidak membahaya dan ketiganya, ubat-ubat itu tidak mempunyai bahan ubat untuk penjual-penjual ubat menipu orang-orang yang tinggal di luar bandar. Saya mencadangkan supaya

pihak Kementerian Kesihatan melalui agensi di negeri dan di daerah hendaklah sekali sekala melawat kedai-kedai runcit di kampung-kampung yang selalu menolong memasarkan ubat-ubat seperti mana yang saya sebutkan tadi. Aspek kedua dalam masalah ubat-ubat yang tidak datang daripada doktor atau daripada hospital Kerajaan ialah soal iklan ubat.

Saya bersyukur kerana pada hari ini nampaknya di ruangan kaca TV kita tidak begitu banyak iklan ubat, walau bagaimanapun iklan ubat ini masih lagi kedapatan di tempat misalnya dalam bentuk bil ataupun circular, poster-poster dan berbagai lagi. Saya ingin supaya Kementerian Kesihatan dengan kuatkuasa yang ada padanya dan sekiranya undang-undang belum ada menentukan satu peraturan supaya setiap iklan yang hendak dikeluarkan mengenai ubat-ubat sama ada melalui radio/TV ataupun melalui akhbar tempatan, melalui poster, melalui sepanduk ataupun berbagai jenis iklan yang dimaksudkan sebagai iklan hendaklah mendapat kebenaran dari pihak Kementerian Kesihatan sendiri.

Dan aspek ketiga yang saya hendak sentuh pula kali ini ialah mengenai perkhidmatan kesihatan awam di luar bandar.

Saya berterima kasih kepada pihak Kementerian Kesihatan kerana setakat hari ini telah banyak menubuhkan Pusat-pusat Kesihatan Kecil di luar bandar yang sekurang-kurangnya kalau tidak ada doktor, penolong kesihatan (Hospital Assistant) ditugaskan untuk merawat orang sakit. Saya dapati akhir-akhir ini Pusat Kesihatan Kecil di luar bandar ini selalu sangat digunakan oleh pihak orang kampung dan ada setengah Pusat Kesihatan Kecil, Hospital Assistant terpaksa merawat lebih daripada 100 orang pada tiap-tiap hari. Rasanya apabila sudah sampai pada tahap ini patutlah Pusat-pusat Kesihatan Kecil ini sama ada dinaikkan tarafnya menjadi Pusat Kesihatan Besar dengan doktor sepenuh masa ataupun dengan dihantarkan doktor sekurang-kurangnya 3-4 hari dalam seminggu bukan setakat satu hari dalam seminggu bagi kebanyakan Pusat Kesihatan Kecil di luar bandar dan seterusnya sebagai usaha perkhidmatan kesihatan awam dilanjutkan kepada penduduk-penduduk luar bandar.

Saya mencadangkan bahawa selain daripada Perkhidmatan Ibu-ibu Mengandung dan Kanak-kanak yang dimasukkan ke dalam Perkhidmatan Bergerak (Mobile Unit) ini

yang dibawa ke kampung itu, maka hendaklah juga kalau dapat disertakan dengan perkhidmatan umum untuk penyakit-penyakit yang lain juga dan disertai dengan ubat-ubat yang berkenaan, maka dengan ini sudah tentulah kita memerlukan doktor-doktor yang lebih, mungkin juga kakitangan-kakitangan yang lebih. Dengan matlamat ini saya haraplah supaya pihak Kementerian Kesihatan akan membuat satu strategi di mana selain daripada mengharapkan orang-orang kampung datang ke Pusat-pusat Kesihatan Kecil, ke Klinik-klinik Desa dan juga Hospital-hospital kita yang wujud hari ini hendaklah juga kita bawa hospital kita ke kampung-kampung mereka itu seberapa kerap yang boleh. Ini saya tujukan kepada keadaan yang terdapat di Semenanjung khususnya di kawasan saya Tanah Merah, Kelantan kerana kadangkala amat sukar bagi mereka itu hendak turun ke bandar untuk menemui doktor-doktor, apatah lagi jumlah doktor yang didapati di kawasan saya itu tidak begitu memuaskan dan apatah lagi mengingatkan bahawa keadaan perhubungan di antara satu kampung dengan satu kampung atau kampung-kampung dengan bandar itu adalah agak susah. Tetapi bagi pihak Kementerian Kesihatan ataupun Jabatan Kesihatan boleh mengadakan land-rover atau sebagainya untuk membawa doktor-doktor atau H.A.—H.A. ke kampung-kampung yang pendalaman itu.

Bagi kawasan saya, Tuan Pengerusi, untuk makluman Yang Berhormat Menteri tidak sampai kepada peringkat untuk menggunakan helikopter atau menggunakan perahu-perahu, boleh sekadar di mana Landrover ataupun van-van sahaja sampailah ke mana sahaja tempat, walaupun keadaan-keadaan tempat itu agak terpencil dan jauh daripada kawasan-kawasan bandar, dan dengan ini saya pohon menyokong peruntukan yang dipohon oleh Kementerian Kesihatan.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Menteri menjawab.

4.34 ptg.

Menteri Kesihatan (Tan Sri Chong Hon Nyan): Tuan Pengerusi, terlebih dahulu ingin saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan beberapa soalan tentang Kementerian Kesihatan khususnya tentang pentadbirannya.

Memang menjadi dasar Kementerian Kesihatan supaya pentadbiran di tiap-tiap Hospital Besar ataupun kecil diperbaiki lagi dan pegawai-pegawai pentadbir yang selalunya mengikuti amalan ialah doktor-doktor dikehendaki mengambil kursus-kursus dan menghadiri seminar-seminar tentang pentadbiran. Kita juga ada mengkaji masalah sama ada Pegawai Pentadbir ini digantikan oleh Pegawai Pentadbiran Am dan di dalam beberapa buah Hospital Besar dan juga Pegawai Pentadbiran Am yang membantu doktor-doktor untuk menjalankan urusannya.

Saya akan mengkaji sekali lagi taraf perkhidmatan dalam Hospital-hospital Daerah khususnya oleh kerana saya sendiri sedar bahawa tanggungjawab sebagai doctor-in-charge hospital ini bukan satu tanggungjawab yang disukai oleh doktor-doktor yang berminat untuk membuat rawatan dan tidak berapa berminat sebagai Pegawai Pentadbir.

Saya berharap bahawa jikalau Ahli-ahli Yang Berhormat tahu tentang kelemahan-kelemahan dalam hospital-hospital tersebut mereka tidak segan untuk memberitahu kepada saya ataupun lebih berkesan lagi barangkali memberitahu kepada Pengarah Hospital itu ataupun Pengarah Negeri masing-masing tentang kelemahan tersebut dan kita akan mengambil tindakan sewajarnya untuk mengatasi masalah itu.

Satu perkara yang saya harus menyentuh ialah tentang teguran Ahli Yang Berhormat dari Setapak bahawa Kementerian Kesihatan mendiamkan diri tentang kegiatan dadah. Sebenarnya tidak. Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum ada sebuah jawatankuasa tertinggi yang ditubuhkan oleh Kerajaan untuk mengawaskan semua aktiviti-aktiviti Kerajaan mengenai kegiatan dadah dan wakil dari Kementerian Kesihatan adalah duduk dalam Jawatankuasa ini dan kita juga mengambil peranan yang penting untuk mencegah dadah di setiap hospital kita mewajibkan supaya sebuah wad yang khas ditetapkan sebagai detoxification wad dan tidak benar sekali bahawa Kementerian Kesihatan tidak mengambil berat tentang masalah ini.

Tentang kajian penyelidikan traditional medicine, memang kita tidak ada kemampuan untuk berbuat demikian, tetapi kita ada berhubung dengan sebuah universiti tempatan supaya kita boleh berbuat demikian mengenai traditional medicine ini.

Ahli Yang Berhormat dari Kangar telah membuat beberapa teguran tentang Hospital Kangar dan saya akan mengambil langkah-langkah yang tertentu supaya mengatasi masalah ini khasnya saya akan menyasat sama ada doctor on call di Hospital Kangar ada satu tempat yang dikhaskan untuk beliau apabila on call.

Ahli Yang Berhormat dari Jerai telah membuat teguran tentang sikap yang tidak bertanggungjawab oleh beberapa kakitangan di Hospital Besar Alor Setar, ini juga saya akan menyasat. Memang menjadi dasar Kementerian Kesihatan walaupun keadaan sebuah hospital itu tidak sempurna, kakitangan itu mesti juga menjalankan tugas-tugas mereka dengan sempurna. Sepertimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum ada kalanya kakitangan Kementerian ini bekerja dalam suasana yang tidak berapa puas hati oleh kerana bangunan-bangunan yang lama. Walau bagaimanapun mereka dikehendaki supaya menjalankan tugas mereka dengan sepenuh tanggungjawab dan tidak boleh menyalahkan bangunan-bangunan sematamata.

Ahli Yang Berhormat dari Jerai juga membangkitkan masalah mengenai hospital bot untuk Pulau Langkawi. Memang saya telah mengambil tindakan untuk membina sebuah bot untuk Hospital Pulau Langkawi dan ini sudahpun dibuat sekarang.

Mengenai teguran Ahli Yang Berhormat dari Pagoh di atas pentadbiran, saya juga telah mencadangkan supaya dalam Rancangan Malaysia Keempat, Kementerian Kesihatan akan mengadakan sebuah kolej pentadbiran supaya doktor-doktor yang menjaga hospital-hospital bolehlah mengambil kursus-kursus pentadbiran supaya kita boleh memperbaiki lagi pentadbiran dalam tiap-tiap hospital dan klinik.

Menyentuh tentang ubat-ubat yang dijual di pasar dan mutunya, memang menjadi satu tanggungjawab Kementerian Kesihatan khasnya Bahagian Farmasi untuk menentukan bahawa ubat-ubat yang dijual di pasar ini adalah bermutu tinggi dan tidak ada bahan-bahan yang boleh membawa merbahaya kepada pengguna-pengguna. Saya dapat tahu ada berita yang mengatakan tentang tonic-tonic yang terlebih alkohol dan perkara ini sedang dikaji oleh Kementerian supaya kita

boleh menentukan sama ada ini akan membawa kesan-kesan yang buruk atau tidak kepada pengguna-pengguna. Tetapi yang saya hendak memberitahu Dewan yang mulia ini ialah baru-baru ini Kementerian Kesihatan telah menubuhkan sebuah laboratory di Petaling Jaya di mana kita akan mengkaji semua bahan-bahan ubat yang dijual di pasar tetapi setakat ini kita sedang melatih pegawai-pegawai supaya mereka boleh menjalankan kerja yang baru ini dengan lebih sempurna dalam masa akan datang.

Pegawai-pegawai dari bahagian Farmasi memang kerap kali melawat kedai-kedai yang menjual ubat-ubat untuk menentukan bahawa ubat-ubat yang dijual itu adalah bermutu tinggi dan tidak dijual tanpa licence ataupun tanpa kebenaran seorang doktor ataupun Pharmacist jikalau ubat-ubat itu mengandungi bahan-bahan yang harus dijual atas prescription sahaja.

Tentang Pusat-pusat Kesihatan Kecil, memang juga menjadi dasar Kementerian Kesihatan supaya meninggikan Pusat-pusat Kesihatan Kecil ini kepada Pusat Kesihatan Besar apabila Kementerian ini ada kemampuan tenaga doktor-doktor yang mencukupi oleh kerana sekarang ini nampaknya Pusat-pusat Kesihatan Kecil yang ada sangat popular dan kita akan meninggikan taraf perkhidmatan kita dengan adanya doktor-doktor di dalam Pusat-pusat itu apabila kita dapat tenaga kelak.

Oleh kerana masa tidak mengizinkan untuk memberi satu jawapan yang lebih lanjut lagi kepada beberapa teguran yang telah dibuat melainkan bahawa saya telah mengambil ingatan kepada semua teguran-teguran itu dan akan mengkaji semua teguran-teguran yang yang membina itu. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa wang sejumlah \$59,745,400 untuk Maksud B. 37 di bawah Kementerian Kesihatan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$59,745,400 untuk Maksud B. 37 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B. 38, B. 40, B. 41, B. 42, B. 43 dan B. 44 (Jadual)—

Tuan Pengerusi: Sekarang ini Maksud Bekalan B. 38, B. 40, B. 41, B. 42, B. 43 dan B. 44 di bawah Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri terbuka untuk dibahas.

Yang Berhormat dari Grik.

4.43 ptg.

Tuan Mohamad Tajol Rosli bin Mohamed Ghazali (Grik): Tuan Pengerusi, di dalam menyokong peruntukan yang telah diminta oleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, saya ingin menyentuh B. 38, Butiran 1300 berkenaan dengan Peperangan Saraf.

Tuan Pengerusi, saya ingin mengucapkan tahniah dan syabas kepada Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri kerana telah mengumumkan akan mengawasi sebarang penyelewengan yang boleh mencemarkan nama baik Islam di dalam negara ini. Kalau dahulunya umat Islam di negara kita ini berpecah-belah kerana adanya PAS tetapi sekarang ini nampaknya ada pihak-pihak lain yang menonjol-nonjolkan Islam sains, Islam progresif, Islam tulin dan Islam sosialis. Jika masing-masing tokoh-tokoh yang mengutarakan jenis-jenis Islam yang saya sebutkan ini dapat pengikut maka umat Islam di negara kita ini akan berpecah kepada lima.

Tuan Pengerusi, keadaan akan menjadi bertambah berat apabila di kampung-kampung dan di pendalaman pula ada orang-orang yang mengakui dirinya Nabi, Imam Mahadi dan Khalifah yang begitu banyak. Islam yang selama ini diketahui umum menyatu-padukan umat sedang ditembusi oleh anasir-anasir yang ingin memecah-belahkan umat Islam ke dalam kelompok-kelompok sehingga menentukan bahawa mereka ini akan menjadi berjenis-jenis kedudukan politik di dalam negara kita ini dan sudah tentulah akhirnya, Tuan Pengerusi, musuh Islamlah yang akan menang.

Menyentuh Maksud B. 41—Pendaftaran Pertubuhan, Butiran 1100 berkenaan dengan Pendaftaran dan Pengawasan.

Saya ingin menarik perhatian bahawa di antara golongan-golongan yang mengemukakan berbagai-bagai macam jenis Islam ialah pemimpin-pemimpin ALIRAN yang sekarang ini bergerak di kalangan pelajar-pelajar Universiti dan seringkali memasuki ke dalam masyarakat.

Saya mengalu-alukan tindakan yang telah diambil oleh pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri terhadap *Tamil Malar* kerana telah membenarkan keluarnya satu karangan

yang mencela Islam. Karangan ini bersifat menghasut dan saya memohon kepada pihak Kementerian supaya tindakan yang tegas akan diambil terhadap suratkhbar ini, tuannya, Ketua Pengarangnya dan orang-orang yang terlibat. Adalah penting bagi masyarakat Islam di dalam negara ini mengambil perhatian bahawa usaha untuk menghancurkan perpaduan umat Islam bukanlah perkara yang baru di dalam negara ini. Ianya telah berlaku berulang kali di dalam sejarah semenjak zaman Melayu Melaka lagi. Seseorang yang mengkaji Sejarah Melayu akan mengenang watak-watak Raja Mendalir, Sang Rajuna Tapa, Si Kitol dan dewasa ini kita dengar pula adanya mualaf seperti Mohd. Nasir yang berasal dari Kampuchea yang telah menjadi sebab-sebab kepada peristiwa di Batu Pahat. Dan sebagaimana yang telah saya terbaca di dalam akhbar pada tahun 1972, mualaf yang bernama Fatah telah juga mendapat tempat di dalam forum-forum dan rapat-rapat umum Islam sehingga beliau dalam masa yang singkat menjadi jaguh Islam.

Kita berharap kepada pihak Kerajaan dan juga kepada pihak Kementerian supaya dapat mengawasi supaya kejadian yang seumpama ini tidak akan berlaku lagi dan kepada umat-umat Islam di negara ini, saya inginlah menyeru kepada mereka supaya bersatu-padu dalam tali Allah dalam ertikata Wa' tasimubihab-lillahi jamiian wala-tafarraqu.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin menyentuh Maksud B. 44—Jabatan Hal Ehwal Orang Asli, Butiran 3300 berkenaan dengan Pentadbiran Am dan juga Pelajaran.

Tuan Pengerusi, sebagaimana yang kita sedia maklum Orang-orang Asli hari ini tinggal di kawasan-kawasan pendalaman dan sudah tentulah agak sukar juga bagi mereka untuk keluar ke kawasan-kawasan bandar untuk membawa barang-barang yang ditanam oleh mereka ataupun keluaran pertanian mereka ke kawasan-kawasan bandar. Dengan sebab itu, saya ingin mencadangkan di bawah Maksud B. 44, Butiran 3300, Aktiviti (6) Perhubungan dan gerakan supaya pihak Kementerian dapat memberikan satu perhatian yang khusus kepada keadaan kawasan-kawasan Orang Asli yang hari ini sedang dibangunkan di kawasan Lebuh raya Timur-Barat oleh kerana kawasan ini merupakan satu kawasan yang agak strategik daripada segi keselamatan. Saya ingin mencadangkan di bawah Perhubungan dan gerakan ini dan juga Kelengkapan supaya mereka yang

tinggal di kawasan pendalaman yang agak strategik ini dapat dibekalkan dengan kenderaan-kenderaan yang cukup untuk membawa mereka itu ke bandar-bandar untuk membeli barang-barang yang diperlukan oleh mereka seharian dan juga untuk membawa keluar keluaran mereka daripada kawasan-kawasan ini, kerana tanpa adanya satu kelengkapan yang cukup kepada mereka, saya khuatir kalau-kalau perkara-perkara yang hari ini sedang berlaku kepada Orang-orang Asli ini akan berlaku lagi di masa-masa yang akan datang.

Hari ini Orang-orang Asli menjual rotan misalnya yang dicari oleh mereka di da'ulah hutan belantara dengan harga hanya \$1 sebatang. Tetapi di kawasan luar di tepi-tepi jalan harga sebatang rotan ialah \$3. Saya berharap dengan adanya kenderaan yang cukup maka pihak Jabatan Orang Asli dapat menolong Orang-orang Asli ini untuk memasarkan rotan-rotan mereka, getah-getah yang ditoreh oleh mereka dan juga lain-lain barang pertanian.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin menyentuh sedikit berkaitan dengan Maksud B. 38 Butiran 1300, Aktiviti (6)—Peperangan Saraf. Dalam menventuh perkara ini saya ingin juga menventuh sedikit lagi perkara yang berbangkit di Batu Pahat. Sebagaimana kita sedia maklum ada setengah-setengah pihak yang telah pergi ke kampung-kampung dan menvalahkan pihak Kerajaan kerana perkara yang berlaku di Batu Pahat itu. Saya ingin mengemukakan kepada pihak Kementerian satu masalah iaitu kalau misalnya hari ini pihak Kerajaan tidak membenarkan orang-orang Kampuchea ini datang ke Malaysia buat sementara waktu sementara negara mereka kucar-kacir sudah tentulan ada pihak-pihak yang akan mengatakan bahawa Kerajaan di Malaysia hari ini adalah Kerajaan yang anti Islam, Kerajaan yang tidak memberi pertimbangan, Kerajaan yang tidak berperikemanusiaan, tidak membenarkan orang-orang Islam dari Kampuchea ini datang buat sementara bertapak di negara kita maka ada pula mereka yang mengatakan bahawa Kerajaan kita hari ini kurang usul periksa, tidak memeriksa langsung mereka yang datang ini sama ada mereka komunis atau pun tidak.

Tuan Pengerusi, saya ingin menarik perhatian Dewan ini kepada keadaan yang hari ini wujud di Kampuchea. Kampuchea sejak

20 tahun yang lalu tidak pernah kenal aman. Kalau misalnya hari ini di Kampuchea sebiji bom diletupkan di luar Dewan . . . . .

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, itu sudah menyentuh soal dasar umum. Kalau berkenaan dengan perkara peperangan saraf, tolong tumpukan kepada Butiran itu sahaja.

Tuan Mohamad Tajol Rosli bin Mohamed Ghazali: Tuan Pengerusi, akhirnya oleh kerana perkara pengambilan orang-orang Kampuchea ini menjadi satu bantahan pula daripada setengah-setengah pihak saya ingin mencadangkan kepada pihak Kementerian supaya pihak Kementerian di bawah Maksud Tambahan kos kakitangan untuk mengambil lebih banyak lagi pegawai-pegawai untuk memastikan bahawa mereka yang kita beri hak perlindungan sementara ini dikaji dengan lebih teliti tetapi saya ingin menyuarakan perasaan tahniah dan juga syabas kepada Kerajaan kerana telah dapat mengambil buat sementara orang-orang dari Kampuchea ini. Akhirnya saya ingin menyokong peruntukan yang telah dipohon oleh Kementerian ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Balik Pulau.

4.55 ptg.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh (Balik Pulau): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh tiga perkara iaitu Maksud B. 38, Butiran 1100, Aktiviti (4) Ikatan Relawan Rakyat.

Tuan Pengerusi, baru-baru ini ada satu pengumuman dari Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri mengatakan bahawa Ikatan Relawan Rakyat ini akan diletakkan terus di bawah pentadbiran Jabatan Polis. Pada hemat saya ini adalah satu tindakan yang sangat baik dan sangat wajar. Saya mengatakan demikian kerana dengan adanya Ikatan Relawan Rakyat ini diletakkan terus di bawah pentadbiran polis maka dengan sendirinya pihak polis akan dapat mengambil anggota-anggota Rela dan Relawati ini bertugas membantu pasukan polis. Sebagai contoh di tempat saya pertambahan penduduk begitu ramai sekali dengan secara mengejut dan pihak Kerajaan pula tidak dapat menempatkan pegawai-pegawai dan anggota-anggota polis yang cukup dengan pertambahan penduduk yang begitu banyak di mana lebih kurang 30 buah kilang elektronik dengan pekerja-pekerja yang angkanya lebih 30,000 orang.

Ini telah berbangkit berbagai masalah dan dengan adanya Rela dan Relawati ini diletakkan terus di bawah pentadbiran polis maka berbagai kerja yang tidak begitu penting bolehlah diserahkan kepada pihak Rela dan Relawati ini. Sebagai contoh di kawasan saya kawasan Parlimen Balik Pulau banyak sekali pelancung-pelancung dari luar negeri yang datang melancung. Mereka ini bukan sahaja diam di hotel-hotel besar tetapi diam di kampung-kampung di rumah-rumah orang.

Hari ini kita tahu ada first class tourists, pelancung kelas satu, dan pelancung kelas bawah, hendak kata third class pun tidak patut kerana mereka ini datang berselipar sahaja, pakaian tidak tentu arah. Mereka diam di kampung di rumah-rumah orang dengan bayaran \$5 seminggu. Mereka ini membawa dadah, Tuan Pengerusi, dengan adanya anggota Rela dan Relawati ini diletakkan terus di bawah polis maka polis boleh mengarah terus mereka ini mengawasi pelancung-pelancung kelas tiga atau kelas yang paling bawah ini daripada menjalankan kegiatan-kegiatan yang menyalahi undang-undang negara kita.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin menyentuh Maksud B. 38, Butiran 1100, Aktiviti (4) tentang Penapisan Filem dan Penerbitan. Perkara yang hendak saya kemukakan dalam Dewan ini dan menarik perhatian pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri ialah tentang kalendar. Sekarang sudah pertengahan bulan Disember, tidak lama lagi akan bertambahlah kalender-kalendar ini dalam pasaran. Maksud yang saya hendak tonjolkan dalam Dewan dan menarik perhatian Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri ini ialah tentang kalendar-kalendar seks yang melambangkan wanita bogel, separuh bogel dan ada terus bogel langsung sangat banyak diedarkan dalam pasaran dan banyak pula kalendar-kalendar bogel seks ini dihantar kepada Ketua-ketua Pejabat dan ada Ketua Pejabat yang terlalu ghairah dengan seks ini menggantung kalendar seks ini di dalam pejabatnya. Saya ada bertemu dua tiga pejabat di mana Ketua Pejabatnya meletakkan kalendar seks ini di tempat yang utama. Ini dapat kita membaca bagaimana hati perut Ketua Pejabat ini. Bukan saya hendak memarahkan Ketua Jabatan ini, mereka ini diberi dengan percuma. Masalah yang saya hendak timbulkan patut pihak penapisan penerbitan ini mengawasi mengapa begitu

berleluasa sekali penerbitan dan pengedaran kalendar-kalendar seks ini dalam pasaran dan dihantar ke pejabat-pejabat. Kalau boleh terus kita "ban" langsung. Kita jangan benarkan kalendar-kalendar ini diedarkan kepada para pengguna.

Tuan Pengerusi, yang akhirnya saya ingin menyentuh tentang Maksud B. 41 Pendaftar Pertubuhan, Butiran 1100, Aktiviti (2)—Pendaftaran dan Pengawasan.

Tuan Pengerusi, saya juga bersama dengan rakan saya tadi yang menyentuh tentang pertubuhan-pertubuhan yang menyeleweng daripada apa yang telah mereka daftarkan ataupun Perlembagaan mereka sendiri.

Dalam perkara ini, saya sangat mengalu-alukan tindakan Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri khususnya Pendaftar Pertubuhan kerana jelas telah mengikuti perkembangan ALIRAN dengan begitu teliti sekali sehingga dapat mengesan putar belit pertubuhan ini yang melibatkan diri mereka di dalam politik tanpa menghadapi risiko yang biasanya dihadapi oleh orang-orang politik yang berparti.

Tuan Pengerusi, mereka ini bersarang di Universiti Sains Malaysia di dalam kawasan Parlimen saya sendiri. Mereka bersarang di Universiti Sains Pulau Pinang dengan selamat sejahteranya tidak menerima apa-apa risiko seperti ahli-ahli politik yang lain. Sedangkan jika mereka ini betul-betul orang-orang politik yang berani mereka patut keluar dan berada di tengah-tengah masyarakat dan menyatakan keberanian mereka itu. Semenjak peristiwa ALIRAN ini timbul saya telah membuat sedikit kajian dan saya sangat terkejut apabila mendapati bukti-bukti bahawa pertubuhan ini telah diasaskan oleh orang-orang yang dahulunya berada di dalam Parti GERAKAN. Besar kemungkinan, Tuan Pengerusi, kerana mereka telah gagal menjadi pemimpin di dalam Parti GERAKAN maka mereka dendam kepada Parti itu dan seterusnya kepada Kerajaan Barisan Nasional. Kita mengetahui bahawa Parti GERAKAN waktu diasaskan dulu dipimpin oleh seorang profesor universiti dan profesor ini bersama-sama dengan pemimpin ALIRAN sekarang telah membuat permohonan untuk menubuhkan Persatuan Liga Reformasi oleh kerana Persatuan Liga Reformasi ini telah tidak didaftarkan maka mereka ini yang pada waktu yang sama telah memohon supaya

ALIRAN didaftarkan secara tersusun mengambil bahagian memimpin ALIRAN mungkin untuk meneruskan cita-cita politik mereka. Ini adalah satu perkara yang tidak boleh dipandang ringan kerana jika ada tokoh politik yang keciwa bersarang di sebuah universiti maka fikiran pelajar-pelajar akan diracun oleh mereka dan besar kemungkinan seseorang pelajar itu tidak akan lulus jika mengeluarkan tesis-tesis yang mengancam Kerajaan.

Tuan Pengerusi, sebagai contoh penglibatan tokoh-tokoh utama ALIRAN dalam politik ini dalam satu majlis. Majlis itu namanya Majlis Ceramah Ugama yang dianjurkan oleh PERKIM dan diadakan di sebuah rumah di Jalan Batu Lancang, Green Lane, Pulau Pinang. Dalam ceramah itu ramai orang-orang kampung dijemput. Orang kampung kita ini bila dijemput hendak mengadakan ceramah ugama, ramailah yang datang. Tok-tok Imam, tok-tok lebai, tok siak semua datang. Tokoh utama ALIRAN ini adalah menjadi penyarah utama. Apa yang disebutnya, Tuan Pengerusi, setelah dia bercakap tentang perkara-perkara pokok dalam Islam, dia kata: dalam Islam ini, Tuan-tuan dan Puan-puan, sekalian tidak ada bumiputra dan bukan bumiputra. Mengapa Islam di Malaysia ini, mengada-adakan istilah bumiputra dan bukan bumiputra?

Tuan Pengerusi, pada pandangan saya ini sudah melibatkan politik. Tokoh utama ALIRAN ini sudah mempersoalkan peruntukan di dalam Perlembagaan negara kita di mana kita memberi taraf bumiputra kepada orang-orang Melayu dan lain-lain suku bangsa di Malaysia ini. Mereka sudah mempersoalkan.

Tuan Pengerusi: Masa seminit lagi.

Tuan Shamsuri bin Md Salleh: Sedikit lagi, Tuan Pengerusi. Oleh sebab mereka ini berselindung di sebalik syarahan ugama dan mempersoalkan perkara sensitif, perkara yang telah diperuntukkan di dalam Perlembagaan mengenai bumiputra maka saya sangat berharap pihak Pendaftar Pertubuhan akan mengawasi dan jika wajar, mengambil tindakan yang sepatutnya kepada tokoh-tokoh ALIRAN ini yang berselindung di sebalik nama ugama dan bercakap mengenai politik. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar.

5.05 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Pengerusi, saya suka bercakap atas maksud B. 38, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri. Saya hendak rujuk kepada Kertas Perintah 40/80 di muka surat 26, Butiran (Kod) 1100—Gaji dan Upahan, Aktiviti (7) Urusetia Narkotik.

Dalam perbincangan ini, Tuan Pengerusi, saya suka mengambil kesempatan ini untuk meminta Yang Berhormat Timbalan Menteri menerangkan dengan lebih jelas tentang fungsi-fungsi Urusetia Narkotik ini.

Saya berpendapat bahawa penjelasan ini adalah perlu supaya kita semua dapat memahami dengan lebih mendalam tentang kegiatan-kegiatan, tentang fungsi-fungsi Urusetia Narkotik ini. Apa yang saya suka mempersoalkan, ialah, misalnya sama ada Urusetia Narkotik ini mempunyai kuasa untuk membincang menetapkan untuk membuat sesuatu keputusan mengenai perkara dasar tentang bagaimana pihak Kerajaan hendak membenteras masalah dadah di negara kita dan sama ada Urusetia Narkotik ini mempunyai kuasa (authority) untuk merangka satu strategi yang lebih efektif dan lebih berkesan untuk mengatasi masalah penyalahgunaan dadah di negeri ini.

Saya juga suka mendapat tahu sama ada Urusetia ini ada kuasa untuk mengkaji semula, mengadakan satu review tentang undang-undang yang wujud sekarang berkenaan dengan membenteras masalah dadah. Saya menyentuh perkara ini oleh kerana saya nampak sehingga hari ini pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri ataupun pihak Kerajaan belum dapat mengadakan satu perang yang benar-benar efektif dalam mengatasi, dalam membenteras masalah penyalahgunaan dadah di negara kita.

Saya suka mengesyorkan di sini bahawa sekiranya Urusetia (Secretariat) itu sahaja yang tidak mempunyai kuasa saya berpendapat adalah lebih elok supaya dapat digantikan dengan suatu Jabatan (Department) Narkotik yang boleh bergerak dengan berkuasa, yang dapat bergerak dengan lebih efektif dalam membenteras masalah dadah di negeri ini. Kita semua pun diberitahu bahawa masalah dadah adalah masalah utama, masalah nombor satu di negara ini, akan

tetapi saya merasa kesal, pada hemat saya Kerajaan belum dapat mengadakan satu strategi yang benar-benar efektif dalam mengatasi masalah dadah di negara ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Ulu Muda.

5.09 ptg.

Tuan Haji Hashim bin Endut (Ulu Muda): Tuan Pengerusi, saya bangun menyokong peruntukan tambahan Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri yang diminta di bawah Maksud B. 38 dan B. 40 hingga B. 44 yang berjumlah lebih kurang \$7.68 juta.

Tuan Pengerusi, menyentuh B. 38 saya menyokong penuh tindakan Pendaftar Pertubuhan yang telah meminta ALIRAN untuk memberi sebab-sebab mengapa pendaftarannya tidak perlu ditarik balik sewaktu menjawab kecaman-kecaman daripada pihak pembangkang semasa . . . . .

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, dalam Butiran mana Yang Berhormat bercakap.

Tuan Haji Hashim bin Endut: B. 38 Butiran 1100 (2) Pendaftaran dan pengawasan.

Tuan Pengerusi: Kalau B. 38. . . . .

Tuan Haji Hashim bin Endut: B. 41, maaf, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: B. 41, Butiran berapa?

Tuan Haji Hashim bin Endut: Butiran 1100 (2) Pendaftaran dan Pengawasan.

Tuan Pengerusi: Baiklah.

Tuan Haji Hashim bin Endut: Tuan Pengerusi, sebagaimana saya katakan tadi, saya menyokong tindakan Pendaftar Pertubuhan yang telah meminta Aliran untuk memberi sebab-sebab mengapa pendaftarannya tidak perlu ditarik balik sewaktu menjawab kecaman-kecaman dari pihak Pembangkang semasa perbahasan peruntukan Belanjawan. Yang Berhormat Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri telah menyatakan bahawa Kerajaan akan bertindak tegas jika didapati mana-mana pihak yang bertindak bertentangan dengan Rukunegara. Saya bersetuju dengan pendiriannya itu kerana Rukunegara telah diadakan setelah perbincangan

yang mendalam dibuat di antara pemimpin-pemimpin masyarakat dari berbagai pihak dan bukan oleh Kerajaan sahaja. Memanglah wajar bagi Kerajaan mengikuti kegiatan Aliran itu kerana kira-kira dua tahun dahulu ia telah meminta supaya perkataan Rukunegara dikeluarkan dari undang-undang tubuhnya. Ini adalah satu penghinaan kepada Rukunegara kerana setelah dimasukkan mahu dikeluarkan balik. Kerajaan perlu mengikuti perkembangan pertubuhan ini dan mengkaji semua bahan-bahan yang dicetak yang telah dikeluarkannya kerana mungkin kita akan dapati sebab-sebab pertubuhan itu mahu mencetak. Walaupun saya terbaca banyak lagi pindaan-pindaan lain yang mahu dibuat ke atas Perlembagaan Aliran, bagi saya pindaan lain tidaklah perlu, yang perlu ialah tujuan untuk mengeluarkan perkataan Rukunegara daripada Perlembagaan itu. Tujuan yang tersemat di hati mereka yang ingin mengeluarkan perkataan Rukunegara itu hanya dapat difahami jika kita mendengar ucapan-ucapan mereka dan kita membaca karangan-karangan mereka kerana pihak Pendaftar Pertubuhan tidak mengizinkan penukaran bukanlah pendapat dan hati mereka sudah berubah. Tentu sekali usaha untuk mengkaji ini memakan masa yang panjang.

Saya juga mencadangkan setinggi-tinggi tahniah kepada Kerajaan kerana dengan memberi alasan untuk menarik balik pendaftaran disebabkan karangan pemimpin-pemimpin Aliran mengenai gaji agak lemah tetapi oleh kerana alasan itu lemah maka orang-orang yang bersubahat dengan Aliran telah menunjukkan tangan mereka dengan menyokong Aliran dengan harapan masyarakat umum akan menyokong mereka. Pihak Aliran nampaknya menyatakan bahawa mereka tidak menentang Perlembagaan dan Rukunegara, mereka tidak singkir Perlembagaan dan Rukunegara kerana Artikel 3. Bahagian (5) Undang-undang Tubuh Aliran menvebut bahawa ahli-ahlinya dilarang bertindak bertentangan dengan Perlembagaan Malaysia dan Rukunegara. Bertindak dalam batasan Perlembagaan dan Rukunegara tidak bererti menyokong Rukunegara apatah lagi penyingkiran Rukunegara mahu dibuat sebagai pindaan kepada tujuan ataupun objektif pertubuhan Aliran.

Tuan Pengerusi, sebagaimana juga seorang pelancung yang datang ke negara ini yang bertindak dengan tidak melanggar undang-undang negara tidaklah bermakna mereka itu menyokong Perlembagaan dan Rukunegara Malaysia. Menyebut bahawa ahli-ahli dilarang bertindak bertentangan dengan Perlembagaan Malaysia dan Rukunegara adalah satu cara yang paling bijak yang dapat mengabui mata rakyat dari sikap Aliran yang sebenarnya. Saya juga melihat bahawa Aliran masih berusaha mendesak ahli-ahlinya untuk menyokong dengan menulis di dalam suratkhbar-suratkhbar untuk menyokong Aliran. Baharu-baharu ini umpamanya kita melihat seorang ahli Aliran telah menulis dan mengarang di dalam suratkhbar Bintang Timur membela Aliran dan mensabitkan pertubuhan lain seperti ABIM ini adalah tektik Aliran untuk menunjukkan kepada mata umum bahawa mereka adalah sebuah organisasi yang popular. Saya mengucapkan tahniah kepada Kerajaan, khususnya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri kerana berianji akan bertindak terhadap mana-mana pihak yang mengancam keselamatan negara dan perpaduan negara tanpa menghitungkan kepopulariti pertubuhan itu.

Tuan Pengerusi, dalam tinjauan saya akhir-akhir ini mengenai dan sebab ana Pulau Pinang diadakan tumpuan. Saya ingin bercakap R 38 Rutiran 1100 (3) Keselamatan Dalam Negeri dan juga (6) Peperangan Saraf. Saya berasa hairan mengenai Pulau Pinang tempat wujudnya Tamil Malar kepunyaan seorang jutawan terkenal dan di Pulau Pinang juga tempat retaknya perpecahan di antara DAP kerana kekalahan di Penakalan Kota sehingga menyebabkan beberapa pemimpin keluar dan masuk balik. Pulau Pinang juga menjadi pusat Aliran di sana dan lain-lain perkara yang berlaku di Pulau Pinang. Mungkin juga di Pulau Pinang ini adalah hak negeri Kedah pada zaman kerana Pulau Pinang masih membayar naikan kepada negeri Kedah berjumlah \$10,000 setahun yang mana pada angsuran saya naik dua kali pun tidak boleh dapat dengan \$10,000.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, jangan melencong sangat berkenaan dengan Pulau Pinang itu hak Kedah. Teruskan kerana perkara Peperangan Saraf dan Keselamatan Negeri-negeri.

Tuan Haji Hashim bin Endut: Tuan Pengerusi, saya berbalik kepada Peperangan Saraf dan Keselamatan Dalam Negeri. Baharu-baharu ini saya pergi ke Bukit Bendera. Saya hendak pergi sembahyang ke sebuah masjid di Bukit Bendera, tetapi malangnya masjid itu telahpun ditinggalkan oleh orang-orang Islam kerana terdapat berhampiran dengan masjid itu juga ada sebuah tokong Hindu yang dibesar-besarkan sehingga orang Islam tidak suka sembahyang di dalam masjid di Bukit Bendera itu. Apabila saya siasat dan kaji, peruntukan membuat tokong Hindu itu juga datang daripada seorang jutawan yang memiliki Tamil Malar di Pulau Pinang. Saya inginlah meminta kepada Kementerian ini supaya mengawasi apakah sebab dan mengapa seorang jutawan itu begitu bersungguh-sungguh mencemarkan kesucian Islam melalui Tamil Malarnya dan melalui sebuah tokong Hindu di Bukit Bendera yang menyebabkan orang tidak gamak lagi hendak sambahyang, sebabnya kalau orang beragama Islam pergi sembahyang di situ, pada masa itu jugalah pihak tokong itu membunyikan muzik-muziknya yang menyebabkan orang Islam tidak gamak hendak sembahyang. Kedudukan masjid itu perlulah dikaji dan sebab jutawan itu juga yang bertanggungjawab di atas berlakunya perkara yang semacam ini. Dan juga saya minta'ah kepada kebijaksanaan Kementerian, khususnya Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkaliber tinggi ini menyiasat di atas tingkah laku seorang jutawan ini terutama sekali dari segi pencemaran agama Islam kita di dalam negara yang di dalam Perlembagaan termaktub bahawa agama Islam adalah agama rasmi negara kita dan mungkin juga dalam tinjauan saya sendiri . . . . .

Tuan Pengerusi: Masa seminit sahaja lagi Yang Berhormat.

Tuan Haji Hashim bin Endut: Terima kasih, Tuan Pengerusi.

Dalam tinjauan saya juga rupa-rupanya pemimpin ALIRAN itu yang namanya tak perlu saya sebut di sini, asalnya seorang Hindu tetapi memeluk agama Islam, beliau juga datangnya daripada negeri saya di Bidong dan beliau juga pernah duduk di dalam estet kepunyaan jutawan ini.

Dengan dua-tiga perkara ini saya mintalah supaya Kementerian ini menyiasat sedalam-dalamnya di atas peranan yang dimainkan oleh seorang jutawan di dalam masalah-masalah yang saya sebutkan tadi.

Dengan kata-kata ini saya lagi sekali menyokong segala peruntukan yang diminta oleh Kementerian ini supaya diluluskan oleh Dewan ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Kangar.

5.21 ptg.

Tuan Shaari bin Jusoh: Tuan Pengerusi, saya bercakap dalam B. 38, Butiran 1100 berkenaan Keselamatan Sempadan.

Selain daripada menjaga anasir-anasir komunis yang selalu melalui sempadan, saya juga berharap sangat kepada Kementerian ini supaya menjaga perkara-perkara yang merugikan ekonomi negara yang mana kadang-kadang perkara-perkara yang patut mendapat cukai apabila diimport daripada negara-negara jiran, tak dapat disebabkan kekurangan penjagaan sempadan, begitu juga perkara-perkara seperti gula yang kita tahu hari ini kadang-kadang terpaksa dikeluarkan daripada negara kita. Dengan sebab itu saya berharap sangat kepada Kementerian ini menambah sebanyak-banyaknya Pasukan Kawalan Sempadan (UKK), khasnya di negeri-negeri yang menjadi sempadan Malaysia.

Tuan Pengerusi, di samping itu juga saya suka bercakap dalam Perkara (4) Tapisan Filem dan Penapisan. Sebagaimana dikatakan oleh Wakil dari Balik Pulau tadi saya amat bersetuju. Selain daripada itu yang kita selalu dapati, barangkali ada setengah diberi oleh kawan dan setengah tidak tetapi yang ketara sangat kepada kita macam penayangan dalam TV, macam semalam kalau tak silap saya pada pukul 9.40 malam selepas siaran drama, saya tengok ada satu tarian yang seakan-akan separuh bogel disulam sebagai tarian-tarian lain. Saya amatlah berharap kepada Kementerian yang berkenaan, khususnya saya percaya Timbalan Menteri yang beliau sendiri tak bersetuju perkara itu ditayangkan tetapi kadang-kadang maklumlah kerana kesebukan masanya tak dapat beliau hendak menyaksi sama, tetapi ini telah berlaku walaupun tak 100% tetapi ada disulam-sulam dengan berbagai-bagai tarian

yang tak manis ditengok sedangkan kita tahu apa yang ditayangkan oleh TV selalu ditonton oleh semua golongan, terutama golongan muda-mudi. Kita dapati banyak perkara-perkara yang tak baik suka sangat orang ikut tauladan, yang baik sahaja payah tetapi kalau yang tak baik ini suka sangat, terutama sekali orang yang hendak mengghairah sebagaimana yang dikatakan oleh Wakil dari Balik Pulau tadi. Saya berharap sangat perkara-perkara yang hendak ditengok, kena belanja wang, patutlah dikaji. Perkara ini boleh dikatakan setiap buah rumah, ada sahaja elektrik tetap dipasang TV. Perkara ini saya harap kajilah dengan teliti tentang apa yang ditunjukkan dalam siaran TV itu jangan tidak manis dipandang, ataupun yang berlawanan sangat dengan cara kebudayaan kita ataupun cara ketimuran.

Tuan Pengerusi, di samping itu juga saya sangat bersetuju dengan apa yang dicadangkan oleh kawan-kawan saya tadi mengenai perangsaraf ini. Kalaupun peperangan itu kita nampak dengan senapang, tetapi yang jadi musuh dalam selimut ataupun duri dalam daging itu kita tidak nampak, jadi yang boleh menghapuskan perkara ini ialah perangsaraf. Dengan sebab itu peruntukan perangsaraf, kerja perangsaraf ini patut dilipatgandakan lagi di mana-mana pun kerana sebagaimana dikatakan oleh Wakil dari Gerik tadi ini amat merbahaya kepada masyarakat kita. Hari ini bukan setakat dalam masyarakat umum bahkan dalam sekolah menengah pun ada anasir-anasir yang tidak bertanggungjawab ini. Lebih tegas saya dapat tahu dalam akhbar baru-baru ini Menteri Besar Johor sendiri mengatakan dalam sekolah menengah masih banyak lagi anasir-anasir yang tidak bertanggungjawab ini. Saya berharap sangat Kementerian yang berkenaan dalam perangsarafnya hendaklah ditambahkan lebih banyak lagi pegawai-pegawai di segenap bidang, segenap corak masyarakat, termasuk sekolah-sekolah menengah. Kalau boleh biarlah pegawai-pegawai uratsaraf yang terdiri daripada pegawai-pegawai keselamatan mendampingi masyarakat. Janganlah seperti kata orang kalau ada satu, satu sahaja kita tangkap.

Saya bersetuju sangat pada satu ketika yang mana pondok-pondok Polis ditempatkan di segenap ceruk kampung di mana mereka dapat mendampingi masyarakat, dia tahu apa selok-belok yang terjadi dan sebagainya. Kalau tak silap saya semasa Tan Sri Salleh

menjadi Ketua Polis Negara dahulu, pondok-pondok polis ada di segenap ceruk, walaupun hari ini ada juga tetapi tak begitu menyeluruh macam satu ketika dahulu. Jadi patutlah kita dapat tahu, kalau kita tahu cara terang dapat kita hapuskan. Tetapi bila kita tahu cara kampung, kita berbisik-bisik perangsaraf boleh kita cakapkan cara persuratan dan boleh dikatakan cara fitnah dan sebagainya. Inilah benda yang cukup bahaya kerana fitnah kalau dalam Islam, dengan izin Tuan Pengerusi, lebih bahaya daripada membunuh, dengan perangsaraf ini kita hendak perang benda-benda yang dibawa dengan cara tak betul. Boleh dikatakan dari segi ugama kita katakan fitnah. Saya berharap sangat perkara ini patut diawasi sungguh-sungguh oleh Kementerian yang berkenaan.

Tuan Pengerusi, saya bercakap dalam Maksud B. 40, di segi Imigresen. Kita dapati ada buruh-buruh yang masuk cara haram dalam negara kita.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, Maksud B. 40—Jabatan Imigresen, Butiran berapa?

Tuan Shaari bin Jusoh: Pentadbiran Am—(1).

Saya dapati ada di antara buruh-buruh dari negara jiran kita, kalau di utara yang dekat negeri Thai dan saya fikir boleh jadi kalau di selatan yang berhampiran dengan Indonesia ada buruh-buruh yang dibawa masuk secara haram ke negara kita oleh setengah-setengah orang yang mencari keuntungan untuk menjadikan buruh-buruh ini sebagai pekerja-pekerja di musim menuai padi dan sebagainya. Malangnya kebanyakan buruh-buruh ini boleh dikatakan 100% terdiri daripada bangsa Melayu sendiri dan beragama Islam tetapi oleh sebab mereka ini payah mendapat surat kebenaran masuk cara halal maka cara hendak mendapatkan kerja mereka ini terpaksa masuk dengan diikhtirakan oleh pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab untuk mendapat keuntungan yang lebih. Misalnya seorang rakyat Thai dibawa masuk untuk menjadi buruh menuai padi di Kedah dan di Perlis, diberi gaji yang tak sepatutnya. Begitu juga kalau kita dapat tahu yang berhampiran dengan tempat-tempat membalak dan sebagainya untuk menjadi buruh membalak dengan gaji yang tidak berpatutan.

Saya berpendapatan buruh-buruh yang macam ini datang bekerja dengan baik dan kita dapat tahu mereka ini semata-mata untuk cari makan. Saya berharap sangat pihak Kementerian yang berkenaan patut mengkaji, kalaulah diperhati mereka ini tidak membahayakan kepada negara dan bahkan kita tahu macam di sebelah utara sekarang ini selalu mengambil padi, kalau hendak harap kepada anak muda yang ada dalam negara kita hari ini saya percaya banyak padi yang akan tenggelam, tidak dapat diambil dan sebagainya, jadi terpaksa diambil daripada buruh-buruh yang berhampiran dengan kita. Kalaulah kita boleh mendapatnya dengan cara jalan halal, dapat kebenaran maka saya berpendapat ini adalah lebih baik lagi, mereka boleh mendapat gaji yang berpatutan dan tidak ada orang tengah yang ambil jual buruh secara yang tak baik ini. Ini saya sangat berharap dapat perhatian daripada Kementerian yang berkenaan.

Tuan Pengerusi, saya juga bercakap berkenaan dengan apa yang disentuh oleh kawan-kawan saya tadi iaitu Pendaftar Pertubuhan. Selain daripada ALIRAN yang dikatakan itu saya berharap sangat apa sahaja pertubuhan yang didapati agak menyeleweng hendaklah diambil tindakan segera. Janganlah satu-satu benda bila kita dengar keluar dalam suratkhbar dan sebagainya baru kita hendak ambil tindakan. Saya bernarap sangat kepada Kementerian yang berkenaan selalu memerhati dan selalu menyelidiki di atas segala pertubuhan yang ada.

Satu lagi, Tuan Pengerusi, saya berpendapat sebelum Kementerian hendak meluluskan satu-satu pertubuhan hendaklah buat rujukan kepada pihak-pihak yang berkenaan. Misalnya kalau berunsur keugamaan, kalau perkara ini diminta oleh Perlis siasatkan dahulu melalui Pejabat Ugama Perlis, begitulah sebaliknya kalau datang daripada Perak, Kedah dan sebagainya. Jadi siasatlah dahulu barulah diberi kebenaran.

Satu lagi, Tuan Pengerusi, kita dapati . . .

Tuan Pengerusi: Masa hampir cukup, setengah minit sahaja lagi.

Tuan Shaari bin Jusoh: Satu lagi, Tuan Pengerusi, saya berharap sangat siasatlah dengan teliti satu-satu pertubuhan itu supaya jangan banyak sangat. Setengah yang kita sedih macam mana kata kawan saya tadi ada setengah itu kerana dia hendak jadi

Presiden dalam satu-satu pertubuhan, hendak jadi Setiausaha Agong dan sebagainya, dia dipecat oleh satu pertubuhan lain, MAYC-kah, 4Bkah ataupun begitu juga dalam politik, dia tubuh satu lagi dengan matlamatnya untuk menjadi Presiden, Setiausaha Agong dan sebagainya. Jadi hendaklah dikaji, kalau difikirkan yang baru hendak ditubuhkan itu matlamatnya sama dengan yang telah ada dalam Malaysia janganlah dibenarkan, nanti banyak sangat pertubuhan sedangkan matlamatnya sama. Jadi macam saya kata tadi, kalau seseorang itu bukan untuk hendak memperjuangkan sesuatu perjuangan tetapi dengan sesuatu tujuan atau matlamat kerana hendak jadi Presiden, tak patutlah pihak Pendaftar Pertubuhan ini membenarkan satu-satu pertubuhan itu kerana hendak jadi Presiden, Setiausaha Agong dan sebagainya. Ini patut dibuat kajian.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Pasir Puteh.

5.30 ptg.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad (Pasir Puteh): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih dan saya akan bercakap dalam Maksud B. 41, Aktiviti (2) Pendaftaran dan Pengawasan.

Tuan Pengerusi, sebenarnya bukan daftar sahaja yang patut dijalankan oleh Bahagian ini, tetapi ialah pengawasan terhadap pertubuhan lebih penting menentukan sama ada satu pertubuhan itu berjalan mengikut lunas-lunas Perlembagaan, baik pertubuhan biasa atau pertubuhan politik kerana Perlembagaan yang menentukan dasar perjalanan sesebuah parti itu. Kalau sekiranya Perlembagaan itu tidak menyebutkan soal perkauman tetapi parti itu menjalankan isu-isu perkauman yang pekat, maka itu patut Pejabat Pendaftaran mengambil tindakan.

Dalam Perlembagaan ada menyatakan tiap-tiap keputusan berdasarkan mesyuarat dan fikiran ramai ahli jawatankuasa. Bagaimana kalau pertubuhan itu mentadbirkan secara diktator atau secara, mohon izin, one man show sebagaimana yang berlaku dalam DAP sekarang. Banyak pemimpin memberi fikiran tetapi oleh tindakan kuku besinya menyebabkan seorang sahaja yang berkuasa dalam sebuah parti dan ini menyebabkan ramai ahli-ahli lain tersisih daripada parti tersebut. Ini juga merupakan pengawasan kepada pihak pentadbiran di dalam Bahagian Pengawasan.

Begitu juga kalau sekiranya meludah dan juga ludah jilat balik yang berlaku dalam pertubuhan politik hari ini juga merupakan satu perkara yang patut diawasi kerana hari ini meludah, esok menjilat balik sebelum air liurnya kering. Ini merupakan satu pimpinan pertubuhan yang tidak patut di dalam sebuah pertubuhan politik yang ada di dalam negara kita kerana perkara ini kalau sekiranya berlaku dalam UMNO maka tindakan juga patut diambil, tetapi dalam UMNO tidak pernah berlaku perkara meludah dan menjilat balik dalam saat-saat yang sama. Sebab itulah UMNO dapat menerima negara ini dalam masa yang panjang. Kalau seorang pemimpin mengundur diri banyak lagi pemimpin-pemimpin yang akan memegang jawatan dalam UMNO dan ini tidaklah menjadi persoalan kepada parti UMNO dan juga pengawasan yang hendak dilakukan kepada parti UMNO kerana UMNO tidak pernah menjilat balik sesuatu perkara yang telah dibuat keputusan.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Sebenarnya UMNO telah kaya dengan pemimpin tetapi dengan kayanya pemimpin itulah maka tiap-tiap pemimpin yang meludah tidak pernah menjilat balik air ludahnya. Sebenarnya DAP telah ketandusan pemimpin yang keluar dan meletak jawatan dipujuk kembali kerana mereka ketandusan pemimpin Sedihnya pemimpin tidak tegas dan tidak mempunyai pendirian langsung maka diri pemimpin DAP hanyut dalam fikiran yang lain, bukan lahir daripada pemimpin dirinya tetapi lahir daripada orang lain. Sebab itulah hari ini ludah, esoknya jilat balik. Pemimpinnya ialah berdarah panas, ini adalah membahayakan pertubuhan politik dan juga mempunyai emotional, pantang ditegur, pantang dikritik dan pantang dicabar terus meletak jawatan, tetapi esoknya dipujuk maka diterima kembali. Macam budak-budak yang hendak dipujuk, apabila dipujuk maka menerima kembali apa yang telah dilakukan. Ini berlaku kepada budak-budak kecil.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, jangan panjang sangat dalam hal ini. Masa kita pun tidak banyak. Ambil yang mustahak sahaja. Sudah melarat ini.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad: Tuan Pengerusi, sebenarnya saya mengesyorkan kepada DAP ini belajar kepada kekalahan dan kempen perkauman yang tidak

menguntungkan dan ini menyalahi daripada Perlembagaan yang telah dihantar kepada pihak Pendaftar Pertubuhan. Rakyat negara ini sudah jemu dengan sifat-sifat perkauman yang tidak menguntungkan negara tetapi sebaliknya memupuk kehancuran dan buat geli hati saya melihat Wakil dari Petaling menjemput Yang Berhormat Mulia Tengku Tan Sri Razaleigh masuk DAP. Rupa-rupanya ketandusan pemimpinnya menjemput Yang Berhormat Mulia Tengku Tan Sri Razaleigh dan rupa-rupanya Yang Berhormat Mulia ini bukan sahaja orang UMNO sayang dan kasihkan kepadanya, DAP juga sayang dan kasih kepadanya dan berkehendak serta menawarkan supaya beliau ini masuk dalam DAP dan dalam DAP rupanya susah hendak mencari pemimpin seperti Yang Berhormat Mulia Tengku Tan Sri Razaleigh ini, sebab itulah dia menawarkan Yang Berhormat Mulia supaya masuk DAP. Tetapi saya bimbang kalau Yang Berhormat Mulia Tengku Tan Sri Razaleigh masuk dalam DAP, maka Wakil dari Petaling tidak ada chance hendak jadi Setiausaha Agong lagi, tetapi dalam DAP ramai orang seperti Wakil dari Petaling ini dan rakan-rakannya yang tahu mengkritik, tidak bertanggungjawab dan membuat sesuatu tanpa tanggungjawab dan hari ini meludah, esoknya menjilat balik.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, tidak boleh benarkan panjang perkara ini.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad: Kembali kepada pengawalan supaya Pendaftar Pertubuhan mengawal pertubuhan politik ini supaya tidak boleh mengancam keselamatan negara dan cuba memecahbelahkan keharmonian kaum yang ada dalam negara ini baik DAP mahupun PAS.

Tuan Pengerusi, saya suka hendak menyebut di dalam pengawasan ini juga tentang adanya orang mengatakan, dengan izin, speaking without making sense. Apabila perkataan ini keluar dari orang yang menyokong ALIRAN, saya rasa adalah lebih merbahaya kalau mereka ini support without making sense, kerana memberi sokongan kepada sesuatu pertubuhan seperti ALIRAN ini adalah lebih merbahaya daripada kita bercakap dan membicarakan soal sesuatu pertubuhan itu. Jadi, kepada mereka yang menyokong ini jangan cuba menuduh kerana kita di sini bukan bercakap menggunakan kepala lutut tetapi menggunakan otak juga, Tuan Pengerusi.

Di dalam ALIRAN ini sebenarnya patut mengambil tindakan kerana bukan sahaja ahli-ahli ALIRAN ini terhad kepada beberapa orang dan juga ahlinya dipilih dengan secara sulit, hanya orang-orang tertentu sahaja akan dapat menjadi ahli ALIRAN, bilangan yang dijadikan ahli juga limited, jadi kita meminta kepada pihak Kerajaan akan mengambil tindakan tegas dalam perkara ini kerana kita tidak mahu orang membuat dua kerja di dalam satu masa. Kalau menyelam sambil minum air yang boleh membahayakan perutnya, maka ini tidak akan menguntungkan mereka itu kerana orang yang akademik tidak perlu campur masalah politik. Kalau hendak campur politik, keluar, masuk politik, biar kita berdebat, jangan mengeluarkan juri yang boleh memesongkan fikiran rakyat yang tidak menguntungkan. Maka dengan keadaan itulah ALIRAN ini patut diambil tindakan, sesuatu yang tidak akan merugikan kita semua.

Tuan Pengerusi: Masa sudah cukup. Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupa. Selepas itu Ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah, kemudian Ahli Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

5.40 ptg.

Datuk Edwin anak Tangkun (Batang Lupa): Tuan Pengerusi, saya bangun menyokong peruntukan tambahan yang diminta oleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri sebanyak \$1,549,606 dan jumlah besarnya \$7,689,051 dan saya di sini terlebih dahulu mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri Kewangan kerana beliau telah menyalurkan peruntukan tambahan kepada Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri.

Tuan Pengerusi, kita semua sedia maklum bahawa pegawai polis kita di seluruh negara memanglah bekerja keras dan sentiasa bertanggungjawab penuh untuk menjaga keselamatan negara dan kita mengucapkan terima kasih kepada anggota polis kita yang sudah bertugas bertungkus-lumus menjalankan tugas mereka dan mereka kadangkala bertugas siang dan malam menghadapi segala kesulitan di dalam negara kita.

Bercakap saya dalam Butiran (1) Pentadbiran Am iaitu berkenaan kenaikan pangkat.

Saya difahamkan bahawa setengah-setengah di kawasan saya kenaikan pangkat itu tidak dikaji dengan teliti dan kalau dikaji tidak juga seimbang dengan kebijaksanaan, pengalaman dan disiplin mereka. Ini akan menjadi masalah kepada negara kita dan untuk mengatasi masalah ini saya fikir oleh kenaikan pangkat ini perlulah dikaji dengan teliti, bukan ambil kira kawan atau saudara, tetapi pemilihan kenaikan pangkat mereka patutlah mengikut kebijaksanaan, keberanian, pengalaman dan disiplin mereka. Saya berharap bahawa Yang Berhormat Menteri yang berkenaan akan dapat mengambil perhatian dan dapat memberi arahan kepada pihak yang berkuasa supaya pemilihan kenaikan pangkat itu dapat dipertimbangkan dengan berpatutan, khasnya kepada anggota polis kita yang sudah bertugas hampir 10 tahun atau kepada yang bertugas sudah lebih daripada 10 tahun supaya pemilihan kenaikan pangkat akan dapat memuaskan kepada mereka yang sudah betul-betul bertugas kepada rakyat dan negara kita.

Selain daripada itu, Tuan Pengerusi, berkenaan dengan keselamatan di dalam negara kita sekarang. Kita semua sedia maklum musuh dalam selimut dan perompak di negara kita memang tidak dapat dinafikan. Baru-baru ini ada berlaku perompakan di hotel besar di Kuala Lumpur. Izinkan saya quote, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Apa benda hendak diquote? Tak payahlah, semua orang membaca surat khabar itu.

Datuk Edwin anak Tangkun: Kalau tak dapat kerana masa tak cukup, saya balik kepada masalah keselamatan sahaja.

Tuan Pengerusi, pada pendapat saya oleh kerana ada dua Datuk dirompak oleh gang perompak pada malam 4hb Disember, 1980 seorang Datuk dari Sabah iaitu Datuk Dzulkifli, bekas Menteri Persekutuan dan seorang Datuk Haji Bujang bin Mohamed Nor dari Sarawak dan seorang lagi Encik Abdul Karim Bujang, Administration Officer, Sarawak Housing and Development Commission. Tuan Pengerusi, kejadian ini sudah menunjukkan bahawa perompak di negara kita ini masih berani dan oleh kerana hal perompak itu bukan sahaja telah berlaku di negara kita, bahkan perompak juga selalu berlaku di luar negeri dan di seluruh dunia, jadi ini sudah pasti bahawa keadaan perompakan di negara ini masih lagi tidak dapat diatasi.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan kita perlulah menambahkan pegawai Polis Diraja Malaysia, khasnya pegawai peringkat Special Branch. Ini mungkin perlu lagi ditambah dari satu masa ke satu masa supaya tiap-tiap hotel yang besar di negara kita di mana dianggarkan perlu ditambah dan disediakan dengan lebih banyak pegawai Special Branch kerana kalaulah perompakan itu selalu berlaku di hotel besar maka ini akan menakutkan pelancung yang ingin datang ke negara kita. Oleh yang demikian, saya di sini mencadangkan supaya pegawai polis kita perlu diperbesarkan di masa akan datang.

Selain dari itu, saya juga fikir pihak kastam dan pihak polis juga harus bekerjasama di antara satu sama lain untuk menjaga setiap sempadan Malaysia dengan Thailand, Singapura dan Indonesia. Walaupun negara kita sama-sama di dalam ASEAN tetapi Kerajaan kita akan menjaga penyeludupan senjata memasuki ke negara kita, kerana Undang-undang Senjata di negara kita sudah diluluskan di Dewan yang mulia ini dan Kerajaan kita sentiasa mengawasi setiap penggunaan senjata di negara ini dan perlulah diberi lesen, kalau tidak orang yang menyimpan senjata itu akan dihukum dengan peruntukan peraturan di dalam Undang-undang Senjata.

Tuan Pengerusi, selain dari itu saya juga berpendapat bahawa Kerajaan kita juga perlu mengkaji semula Undang-undang Jalanraya kerana pada masa ini saya dapati bahawa penguatkuasaan Undang-undang Jalanraya di negara kita tidak dapat berjalan dengan berkesan, perjalanan motokar dan motosikal di negara kita ini seperti belon dan ini juga menjejaskan keselamatan dalam negara kita. Ini juga membolehkan anasir jahat atau perompak melarikan diri kerana tidak cukup pegawai polis khasnya polis trafik yang menjaga keselamatan jalanraya kita. Oleh yang demikian, saya fikir pihak Kementerian yang berkenaan perlulah mengkaji semula Undang-undang Jalanraya supaya dapat dikuatkuasakan dengan sempurna. Misalnya, Tuan Pengerusi, saya difahamkan di Singapura perjalanan motokar dan sebagainya boleh dikatakan lebih baik daripada kita di negara Malaysia dan perompak di sana pun dapat dikawal. Di Singapura sekarang sudah bertambah baik dan semasa ini ramai orang dari luar negeri datang melancung.

Tuan Pengerusi, saya di sini ingin bertanya mengapa penguatkuasaan Undang-undang Jalanraya kita tidak dapat berjalan dengan sempurna dan kadangkala dibiarkan. Ini sudah pasti bahawa anasir musuh dan perompak di negara kita ini tidak dapat dikawal. Jadi, saya fikir kalaulah dapat Kerajaan kita perlu menubuhkan satu zon bagi pemeriksaan masuk ke ibu negara Kuala Lumpur dan keluar ke satu kawasan yang lain supaya pihak polis akan dapat menyiasat. Di mana tempat zon ini dapat ditetapkan terpulangnya kepada pihak polis.

Tuan Pengerusi, saya fikir dengan mengadakan zon seperti yang saya sebutkan di sini, saya fikir ini akan dapat mengurangkan anasir jahat, musuh ataupun perompak di negara kita ini. Oleh yang demikian, saya berharap Kementerian yang bertanggungjawab akan dapat mengambil perhatian dengan serius supaya musuh dan perompak di negara kita ini akan dapat dihapuskan.

Tuan Pengerusi, saya menyokong peruntukan tambahan, 1980.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah.

5.46 ptg.

Tuan Hussein bin Mahmood (Tanah Merah): Tuan Pengerusi, saya mohon bercakap sedikit mengenai B. 38, Butiran 1100, Aktiviti (4) Tapisan Filem dan Penerbitan.

Tuan Pengerusi, oleh sebab keadaan sekarang ini akhir tahun dan tahun baharu akan bermula tidak berapa lama lagi maka pada saat dan ketika inilah berbagai jenis dairy, berbagai jenis kalendar dan berbagai jenis penerbitan yang berkaitan dengan dairy atau kalendar dikeluarkan. Selain daripada apa yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Balik Pulau tadi, saya ingin menarik perhatian Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri mengenai penerbitan, penyiaran ataupun penjualan dairy di segenap kedai ataupun tempat yang berkenaan pada musim ini.

Pada tahun lepas, saya dapati terlalu banyak dairy terutama sekali yang kecil (pocket dairy) yang disebarkan mengandungi bahan-bahan lucu iaitu dengan menggunakan gambar-gambar yang seratus peratus bogel dan oleh sebab kita tidak kedapatan bahawa tindakan yang begitu berkesan telah diambil pada tahun-tahun yang akhir ini, saya

yakin dan percaya amalan itu juga berterusan. Oleh itu melalui Dewan yang mulia ini saya meminta kepada Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri supaya membuat operasi pada musim ini supaya semua dairy lucu itu dapat dirampas dan seterusnya pihak yang berkenaan diambil tindakan yang sewajarnya.

Perkara seperti ini, Tuan Pengerusi, tidak sukar untuk dicari sekiranya pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri menghantar pegawai-nya mencari di sana sini, terutama sekali di tempat-tempat under the counter sama ada di kedai-kedai besar ataupun kedai kecil. Sebagai hasil daripada cadangan yang saya sebutkan di sini, Tuan Pengerusi, mungkin dalam sidang yang akan datang saya akan bertanya satu soalan kepada Kementerian ini tentang hasil tindakan yang saya cadangkan ini.

Kembali kepada soal kalendar agar sukar sedikit untuk dikesan kerana selalunya kalendar ini tidak dipamerkan dan dengan hal yang demikian usaha-usaha yang agak discreet patut dijalankan supaya dapat dikesan kalendar-kalendar yang selalunya terdapat di kedai-kedai yang berkenaan sekiranya regular customer datang ke kedai yang berkenaan. Dan dengan itu juga kalau boleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri menyebarkan berita secara sulit kepada Ketua Jabatan ataupun kepada pegawai berkenaan supaya mengesan penghantaran dairy lucu ataupun kalendar yang berkenaan supaya hasil dari penghantaran dan penerimaan kalendar yang lucu sebagaimana yang disebutkan Ahli dari Balik Pulau tadi pihak yang mengedar itu akan dapat diambil tindakan. Mungkin juga, Tuan Pengerusi, susah untuk kita kesankan pihak-pihak yang mencetak kalendar-kalendar ini kerana percetakan yang selalunya dibuat di luar negeri dan tidak dibuat dalam negeri, tetapi memadai buat permulaan kita kesan dan kita tangkap mereka yang bertanggungjawab mengedar kalendar-kalendar ini.

Tuan Pengerusi, selalunya kalendar-kalendar ini tidak dijual, tetapi adalah diberi percuma kepada regular customers, dengan izin, di dalam badan-badan yang berkenaan. Oleh sebab perkara ini diberi percuma, maka ianya adalah lebih merbahaya kerana adanya unsur sengaja dan adanya unsur subsidi dalam percetakan pengedaran atau pembahagian kalendar ini maka sudah tentu sesuatu perkara yang ada subsidi ini mempunyai motif-motif yang tertentu. Sekiranya

motif-motif ini membahayakan sudah tentu rasa saya tidak syak lagi adalah membahayakan dari segi moral masyarakat dan ini perlu diambil tindakan.

Seterusnya, sudah banyak kita bercakap mengenai akhbar *Tamil Malar*, tetapi keputusan muktamad belum kita dengar lagi pada hari ini. Sebelum keputusan muktamad kita dengar, maka perlulah juga pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri menerima sedikit lagi pandangan-pandangan atau komen daripada Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini termasuk saya sendiri.

Tuan Pengerusi, kesalahan yang dibuat oleh akhbar *Tamil Malar* sehingga menyebabkan penggantungan akhbar tersebut adalah satu kesalahan yang tidak boleh dimaafkan, bukan sahaja dipandang dari kaca mata umat Islam, tetapi juga dari kaca mata masyarakat Malaysia amnya, kerana ini adalah merupakan satu bibit untuk mencetuskan api perbalahan di antara kaum dengan kaum.

Saya bercakap ini, Tuan Pengerusi, bukan lantaran saya seorang Islam, tetapi kerana saya seorang rakyat Malaysia dan tidak syak lagi ini adalah bertentangan dengan semangat Perlembagaan, sepertimana yang terkandung dalam Perlembagaan kita mengenai kedudukan ugama Islam dan ugama-ugama yang lain lagi. Oleh sebab percetakan akhbar *Tamil Malar* tersebut adalah satu percetakan yang saya katakan tadi merupakan kesalahan yang tidak boleh dimaafkan, maka sebagai pengajaran kepada mereka yang cuba hendak mencuba (test the market) dalam hal ini maka eloklah pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri mengambil satu tindakan, apalah salahnya kalau dalam hal-hal lain Akta Keselamatan Dalam Negeri (ISA) telahpun digunakan, apalah salahnya kita cuba gunakan ISA dalam kes ini, cuma apa yang saya minta supaya mereka yang benar-benar bertanggungjawab akan terkena di bawah Akta ini, biarlah ini sebagai satu pengajaran kepada mereka, bukan sahaja kerana mereka sengaja, mungkin mereka mengatakan, mereka tidak sengaja, tetapi pengajaran kepada mereka yang cuai, kalau mereka mengakui mereka cuai. Cuma Tuan Pengerusi, ada dua aspek sahaja sama ada seseorang itu sengaja atau seseorang itu cuai, kalau disengajakan oleh Ketua Pengarang akhbar tersebut menyiarkan berita tersebut memang kenalah beliau ini hukuman. Tetapi

sekiranya belum tidak sengaja ertinya beliau cuai, orang yang cuai pun patut dikenakan undang-undang kerana kecuaiannya yang boleh membawa huru-hara adalah merupakan sama tarafnya dengan usaha-usaha yang disengajakan.

Seterusnya, Tuan Pengerusi, supaya perkara ini tidak berlanjutan kita minta perkara ini disegerakan penyiasatannya dipercepatkan, tindakan disegerakan dan fail disegerakan penutupan.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Maksud B. 41, Butiran 1100. Saya ingin menyentuh berkenaan dengan pendaftaran dan pengawasan pertubuhan. Mungkin pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri perlu menyemak kembali perkara-perkara yang tertentu di dalam Akta Pertubuhan tahun 1966, kerana kita dapati pada hari ini terlalu ghairah perkara-perkara yang tertentu sama ada berkaitan dengan Perkara 153 Perlembagaan, sama ada berkaitan dengan ugama yang disentuh dengan secara langsung atau secara tidak langsung oleh badan-badan yang ditubuhkan di bawah Akta Pertubuhan tahun 1966 itu. Misalnya, saya tidak hendak mengambil ALIRAN sebagai satu contoh sahaja, tetapi sebarang persatuan yang cuba hendak menyeleweng daripada tugas-tugas asalnya, sama ada ALIRAN ini merupakan sebuah pertubuhan maka hendaklah diambil tindakan yang sewajarnya dan sesuai dengan peruntukan-peruntukan yang dibenarkan oleh Akta Pertubuhan tahun 1966. Dengan cara yang demikian adalah saya mencadangkan kepada pihak Pendaftar Pertubuhan supaya jangan hanya menunggu laporan tahunan daripada pertubuhan-pertubuhan berkenaan, tetapi hendaklah menjalankan usaha supaya segala usaha yang dijalankan oleh pertubuhan-pertubuhan yang didaftarkan di bawah Akta Pertubuhan, 1966 itu dikumpulkan (dimonitorkan) dan sebarang penyelewengan hendaklah disiasat dan sebarang penyelewengan ini hendaklah kita sekat supaya ianya tidak merebak.

Tuan Pengerusi: Masa sudah cukup.

Tuan Hussein bin Mahmood: Terima kasih, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Dijemput Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

5.57 ptg.

Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tuan Sanusi bin Junid): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada kesemua kelapan-lapan orang Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi, mengemukakan hujah-hujah dalam ucapan-ucapan yang menyokong peruntukan untuk Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri. Jika ada daripada perkara-perkara yang telah ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang tidak saya jawab di dalam jawapan saya ini, berertilah pendapat Ahli Yang Berhormat itu mendapat perhatian dan pihak Kementerian akan mengkaji untuk dibuat tindakan-tindakan yang difikirkan perlu.

Beberapa orang Ahli Yang Berhormat telah menyentuh mengenai ALIRAN. Ahli-ahli Yang Berhormat dari Gerik, Balik Pulau, Ulu Muda dan Pasir Puteh telah mengeluarkan pendapat yang menyokong tindakan Pendaftaran Pertubuhan ke atas ALIRAN. Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, pihak Kerajaan bukan sahaja memberi perhatian kepada badan seperti ALIRAN tetapi juga kepada semua pertubuhan-pertubuhan yang ada di dalam negara ini.

Saya telah menjawab dengan panjang lebar di dalam Dewan ini sewaktu menjawab hujah-hujah Ahli-ahli Yang Berhormat waktu memohon Anggaran Belanjawan bagi tahun 1981, tidak banyak yang saya akan tambah dan segala perkara yang telah ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat menjadi bahan tambahan ataupun bahan pengesah kepada bahan-bahan yang telah ada pada Kementerian.

Kerajaan memandang berat sebarang usaha di mana pemikiran rakyat cuba dipecah-pecah khususnya berkaitan dengan Islam yang merupakan agama rasmi di dalam negara.

Kita tidak dapat membenarkan selain daripada 4 Mazhab yang diakui ada orang yang menunulkan Islam sains, Islam progresif, Islam tulin, Islam sosialis sebagaimana yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Gerik.

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat telah menyatakan ada pula di kampung-kampung orang-orang yang mengaku dirinya Nabi, dirinya Imam Mahadi dan ada yang mengakui dirinya Khalifah. Memang benar sebagaimana Ahli Yang Berhormat telah menyatakan,

sudah cukuplah umat Islam di dalam negara ini diusahakan oleh setengah-setengah pihak untuk dipisah-pisahkan. Jangan ada tenaga baru yang akan menghancurkan perpaduan umat Islam di dalam negara sehingga nanti perpaduan itu akan terancam hingga berpecah dan segala apa yang kita nikmati hasil daripada perpaduan yang dibawa kerana kita beragama Islam, perpaduan itu akan hancur dan segala nikmat darinya juga akan hancur.

Ahli-ahli Yang Berhormat telah juga menyebut mengenai tindakan Kerajaan di atas *Tamil Malar*. Ahli Yang Berhormat dari Gerik, Ahli Yang Berhormat dari Ulu Muda dan begitu juga Ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah telah menyebutkan mengenai tindakan Kerajaan. Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum saya telah menyatakan bahawa sebarang tindakan di dalam negara ini yang anti Islam dianggap sebagai anti Tuhan, anti Raja, anti Perlembagaan dan anti Rukunegara. Kerajaan akan melindungi kesucian agama Islam sementara Kerajaan menjamin kebebasan beragama kepada lain-lain pihak yang beragama lain, tetapi kebebasan ini jangan disalah gunakan. *Tamil Malar* sudah minta maaf lebih dari dua kali, malah *Tamil Malar* sudah minta maaf tiga kali setelah mencemarkan nama Islam di dalam suratkhabarnya. Selain dari yang baru ini dia minta maaf, mereka juga telah minta maaf pada tahun 1975 dan ada juga minta maaf lebih awal dari itu.

Perangai minta maaf selepas buat salah sudah menjadi amalan biasa bagi orang-orang yang tidak bertanggungjawab. Kami mohon izin daripada Ahli-ahli Yang Berhormat untuk mengambil masa yang panjang sedikit supaya jangan nanti kita menghukum yang tidak bersalah tetapi kita akan mengambil tindakan undang-undang sebagai pengajaran supaya orang-orang lain jangan pula cuba-cuba mencela agama yang suci itu.

Ahli Yang Berhormat dari Gerik juga telah menyebut mengenai peristiwa Batu Pahat dan ada orang yang membawa berita menyalahkan Kerajaan. Memang begitu nasib Kerajaan; kalau kita bertindak setelah berlaku peristiwa orang katakan kita bertindak lambat; tetapi kalau kita bertindak sebelum berlaku peristiwa, orang katakan kita menyalahgunakan kuasa. Walau bagaimanapun, Kerajaan yakin bahawa tindakan yang dibuat oleh pihak Polis adalah sewajarnya. Sebabnya maka berlaku berbagai-bagai macam kecelakaan ke atas mereka di Pejabat

Polis ialah kerana hormatnya pihak Polis kepada orang yang berupa alim. Oleh itu di masa-masa yang akan datang kita tidak lagi memandang manusia dari kulit dan kita akan bertindak terhadap sesiapa sahaja yang kita tidak yakin benar kulitnya sebagaimana isi.

Ahli Yang Berhormat dari Balik Pulau telah menimbulkan mengenai RELA dan beliau mengalu-alukan RELA diletakkan di bawah Polis. Ini adalah satu tindakan hasil dari pengkajian yang mendalam dan pihak Kementerian memberi jaminan bahawa peranan RELA di masa-masa yang akan datang akan menjadi lebih kemas daripada masa-masa yang telah sudah.

Ahli Yang Berhormat dari Balik Pulau, Ahli Yang Berhormat dari Kangar dan Ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah telah menyebut mengenai tapisan-tapisan ke atas penerbitan dan filem-filem. Ini juga sedang mendapat perhatian daripada pihak Kementerian.

Mengenai penerbitan, saya ingin memberi amaran kepada pencetak-pencetak yang mendapat izin mencetak dari Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri. Jika ingin terus berniaga mencetak, tolonglah berhati-hati kerana mungkin kerana mahu berniaga nafsu; rezeki yang halal dengan perniagaan mencetak akan hilang daripada diri. Tidak susah bagi Kementerian untuk bertindak tetapi eloklah pada petang ini saya memberi ingatkan kepada pencetak-pencetak yang ingin melarikan perniagaan dengan bermodalkan nafsu manusia.

Tuan Pengerusi, Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur bandar telah dengan penuh minat bertanya mengenai Urusetia Narkotik dan kuasa yang ada padanya. Urusetia Narkotik adalah satu badan koordinasi, kuasa ada pada Kerajaan. Kementerian yang terlibat di dalam Urusetia Narkotik dan badan-badan yang terlibat dalam hal mencegah penyalahgunaan dadah ada pada banyak Kementerian. Strategi baru sudah disusun dan kita sudah up-gradekan sehingga dadah tidak lagi merupakan masalah sosial tetapi masalah keselamatan.

Ahli Yang Berhormat tentu belum puas hati dengan pencapaian bukan kerana kita belum mencapai sebarang kejayaan tetapi hasrat Ahli Yang Berhormat yang begitu tinggi untuk melihat kejayaan yang lebih. Begitu tinggi hasrat Yang Berhormat, lebih

tinggi hasrat saya. Kita akan memperhebatkan lagi momentum usaha ke arah menyelesaikan masalah ini. Kita akan perang habis-habisan dan kita sudah punya tenaga untuk itu, dan saya berharap Ahli Yang Berhormat akan turut membantu.

Ahli Yang Berhormat dari Kangar mempunyai banyak teguran-teguran yang membina seperti pengawasan yang lebih di sempadan, memperhebatkan lagi Perang Saraf dan memerhatikan masalah buruh yang datang dari seberang. Beliau juga telah memperingatkan supaya Pendaftar Pertubuhan mengawasi semua pertubuhan. Ahli Yang Berhormat dari Kangar tidak mengecam Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, cuma mencadangkan supaya lebih kuat bekerja. Saya ucapkan ribuan terima kasih dan semua pendapat Ahli Yang Berhormat mendapat perhatian.

Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh telah menyatakan kita perlu mengawasi pertubuhan-pertubuhan seandainya pertubuhan-pertubuhan tidak bertindak di luar dari cara atau tatacara yang ditentukan di dalam Perlembagaan dan Pendaftar Pertubuhan tidak lagi hanya mendaftarkan pertubuhan. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat selalu mendengar akhir-akhir ini satu demi satu persoalan yang timbul berkaitan dengan Bahagian Pendaftaran Pertubuhan. Insya Allah dengan tenaga yang lebih di Bahagian Pendaftaran Pertubuhan maka pengawasan atas pertubuhan akan menjadi lebih teliti.

Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupa telah menuduh bahawa ada ketidakadilan apabila ada kenaikan pangkat, mungkin kerana ada yang dikenali sebagai bersaudara dengan orang-orang yang tertentu maka naik pangkat. Tetapi adalah juga tidak adil kalau seseorang yang cekap itu tidak dinaikkan pangkat semata-mata kerana dia bersaudara dengan orang-orang yang tertentu. Kenaikan pangkat dibuat berasaskan kebolehan pegawai dan tidak berasaskan saudara-mara ataupun ada kaitan di mana-mana. Kita juga harus berhati-hati supaya jangan sampai orang yang tidak naik pangkat kerana keciwa akan menuduh bahawa yang naik pangkat kerana berkemampuan sebagai dinaikkan pangkat bukan kerana kebolehan.

Ahli Yang Berhormat juga telah menyatakan mengenai kemungkinan pelancung-pelancung tidak datang ke negara ini kerana ada peristiwa rompakan. Pelancung-pelancung yang datang ke negara ini tidak perlu takut

selain daripada keselamatan yang akan ditambah oleh hotel-hotel, kita juga menasihatkan supaya pelancung-pelancung yang tinggal di hotel-hotel, jangan terlalu banyak menyimpan barang di dalam hotel dan patut diserahkan kepada pentadbir hotel untuk menjaganya. Kalau nafsu perompak dan pencuri ditingkatkan dengan melihat pelancung-pelancung dari luar negeri, dari luar Malaysia datang dengan keadaan yang mewah maka sudah tentu selera perompak ini akan bertambah dan banyak mana juga kawalan polis kita tidak boleh menjamin jika kita sendiri tidak bersama-sama berusaha membantu polis supaya kerja menjadi lebih mudah.

Sekian sahaja jawapan saya kepada Ahli-ahli Yang Berhormat. Semua perkara-perkara lain yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat baik dari segi pandangan lain atau dari segi faktor lain-lain mendapat perhatian Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa wang sejumlah \$1,549,606 untuk Maksud B. 38; \$2,163,981 untuk Maksud B. 40; \$105,100 untuk Maksud B. 41; \$1,276,261 untuk Maksud B. 42; \$2,405,100 untuk Maksud B. 43 dan \$187,903 untuk Maksud B. 44 di bawah Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$1,549,606 untuk Maksud B. 38; \$2,163,981 untuk Maksud B. 40; \$105,100 untuk Maksud B. 41; \$1,276,261 untuk Maksud B. 42; \$2,405,100 untuk Maksud P. 43 dan \$187,903 untuk Maksud B. 44 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B. 45, B. 46 dan B. 47 (Jadual)—

Maksud P. 45 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2), 1960)—

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang Kepala Bekalan B. 45, B. 46 dan B. 47 serta Pembangunan P. 45 di bawah Kementerian Penerangan terbuka untuk perbincangan. Ahli Yang Berhormat dari Kangar.

6.05 ptg.

Tuan Shaari bin Jusoh (Kangar): Tuan Pengerusi, saya bercakap mengenai B. 46 berkenaan dengan (2) Rancangan.

Saya berharap sangat-sangat kepada radio dan TV mengadakan satu jawatankuasa yang terdiri daripada golongan segenap bidang yang pakar dengan pendidikan, ekonomi dan tidak ketinggalan juga ahli-ahli yang pakar di dalam bidang ugama Islam.

Tuan Pengerusi, sebab saya cadangkan demikian dalam rancangan, saya dapati TV Malaysia telah membuat kajian dan bertanya pendapat-pendapat daripada umum kadang-kadang saya dapat tahu dibuat soal jawab dan sebagainya, tetapi yang mendukacitakan saya bila didapati di dalam tinjauan-tinjauan yang dibuat oleh pihak TV dan radio itu perkara-perkara yang disukai oleh orang ramai sepatutnya yang disetujui oleh banyak itu disiarkan lebih banyak lagi. Tetapi yang mendukacitakan saya seperti saya katakan tadi walaupun ditanya pendapat umum, umum bersetuju banyak tetapi rancangan TV tetap berjalan macam biasa dan tetap disiarkan macam biasa. Contohnya, dalam rancangan-rancangan boleh dikatakan tiap-tiap malam yang banyak sekali ialah rancangan-rancangan yang disiarkan dalam bahasa Inggeris. Saya tidak begitu dukacita kalaulah rancangan itu cerita-cerita yang membawa faedah tetapi kadang-kadang saya amat dukacita, seperti semalam pertunjukan lawak jenaknya tidak langsung cara ketimuran kita, cara memberi faedah. Saya menuntun macam semalam selepas saya menyaksikan drama saya juga lihat rancangan yang berikutnya, saya amat sedih bukanlah saya seorang bahkan yang sama-sama melihat dengan saya, cubalah perhatikan rancangan dalam TV kita, apakah yang memberi keuntungan baik dari segi keseronokan atau dari segi faedah. Saya harap seperti saya katakan tadi banyakkannya rancangan-rancangan yang membawa faedah dan sedikitkanlah rancangan-rancangan yang berupa hiburan.

Satu lagi saya berharap bila hendak membuat satu-satu rancangan itu biarlah ada satu jawatankuasa supaya apa yang disiarkan biarlah memberi faedah. Misalnya, di malam Khamis yang lepas, saya percaya siapa yang mengikuti Sinaran Islam yang disyarahkan oleh Al-Hafiz Tuan Haji Hassan bin Din, Imam Besar Masjid Negara berkenaan dengan segi rumah tangga, cuai, kederhakaan isteri kepada suami dan sebagainya. Rancangan-rancangan seperti ini dilipat gandakan kalau boleh seminggu dua kali, tetapi saya dukacita dan biarlah saya terus terang berkata di dalam rancangan TV yang ada 7.30 sampai

pukul 8.30 sebelum Warta Berita sudah tetap Inggeris. Ada atau tidak ada rancangan yang memberi munfaat atau pelajaranpun, saya berani mengatakan cuma dua malam sahaja. Khamis malam Jumaat Sinaran Islam, Ahad malam Isnin Drama. Walaupun secara seronok tetapi menunjukkan pelajaran. Selain daripada itu boleh dikatakan cara keseronokan, cerita Inggeris semata-mata. Saya harap sangat kalau boleh ditambahkan rancangan Sinaran sebagaimana saya katakan tadi dan sebab itu saya mencadangkan supaya patut ada dalam jawatankuasa membuat rancangan ini orang yang pakar di dalam ugama sama, lainlah kalau ada sebab-sebab yang tertentu yang terpaksa disiarkan dalam TV maka itu bolehlah kita batalkan. Saya harap apa yang saya suarakan ini mendapat sambutan.

Satu lagi gusti, saya minta maaf, bukanlah saya setuju dengan gusti, saya dapati satu ketika pihak TV telah membuat tinjauan, banyak atau tidak orang suka kepada gusti, walaupun kadang-kadang orang kata gusti ini cuma tipu sahaja, tetapi kita tidak nafikan peminat gusti ini banyak. Bukan kata saya seorang, biasanya orang datang berkursus di tempat yang tiada TV, orang yang datang berkursus boleh dikatakan pegawai-pegawai yang berjawatan rendah dan sebagainya, biasa mereka menyewa TV ini sampai \$40 untuk hendak melihat gusti, tetapi saya rasa dukacita, kalau tidak silap saya malam ini-pun rancangan itu dibatalkan walaupun rancangan ini disukai ramai bahkan TV sendiri mengakui sebelum dia menunjuk gusti, "Rancangan kesukaan ramai—Gusti", dia sendiri kata kesukaan ramai tetapi dia sendiri hapus rancangan yang kesukaan ramai itu. Saya hairan perkara seperti ini berlaku.

Apa yang saya suarakan ini bukanlah pendapat saya seorang, macam mana TV membuat tinjauan begitulah juga saya membuat tinjauan. Saya berharap rancangan-rancangan yang berdasarkan ekonomi, cerita-cerita yang membuat kebaikan kepada rumah tangga macam selalu diadakan di dalam radio, saya juga kadang-kadang di masa-masa yang lapang mendengar radio, dalam radio banyak cerita-cerita yang membawa pembinaan rumah tangga dan sebagainya, menunjukkan orang yang angkuh dan takbur akhirnya akan jatuh dan sebagainya, siapa yang bekerja bersungguh-sungguh dengan merendahkan diri dia akan mendapat keredhaan

dari Allah dan mendapat persetujuan dari masyarakat cerita-cerita macam ini patut kita tunjuk sangat.

Ini yang kita banyak, Tuan Pengerusi, seolah-olah kita hendak menunjukkan hendak menarik anak-anak muda kita ke jalan tarimenari, hendak tarik anak muda itu belajar tahu tembak pistol. Ini biasa berlaku dalam masyarakat yang kita tidak payah sebut. Kadang-kadang walaupun kita tahu yang pistol itu di dalam TV ditayangkan, di kedai-kedai kadang-kadang berlaku di dalam masyarakat kita yang saya fikir tidak payahlah saya sebut. Ini kerana banyak yang dicontohkan di dalam TV dan di tempat-tempat permainan.

Saya harap TV sebagai sebaran am yang akan menjadi contoh di segenap segi baik dari segi pekerjaan, segi ekonomi, segi semangat, apatah lagi segi ugama yang saya kata tadi dibanyakkanlah sangat dalam TV.

Tuan Pengerusi, kerana saya bercakap dari segi rancangan ini juga, saya percaya kalaulah orang datang sekali gus dia tidak tengok hari Ahad malam Isnin waktu drama dan dia tidak tengok sekali sekala waktu nyanyian hari Selasa malam Rabu "Bintang RTM" dan sebagainya, dia tengok misalnya pukul 10.00 malam ke atas ataupun 7.30-8.30 malam seolah-olah TV Malaysia ini tidak ada langsung siaran dalam Bahasa Malaysia. Kerana 80% ataupun saya berani berkata sekurang-kurangnya 75% TV Malaysia menggunakan bukan Bahasa Malaysia. Jadi saya merayu dan saya haraplah apa yang saya katakan ini mendapat perhatian. Ini bukanlah untuk saya, tetapi untuk umum. Saya harap apa yang saya rayu ini mendapat sambutan.

Tuan Pengerusi, satu lagi, saya berasa dukacita kerana banyak rancangan-rancangan hiburan-hiburan saya dapati corak ketimuran ini sudah beransur-ansur hilang. Misalnya kalau tidak silap saya dalam drama asli yang selalu dipertandingkan. Sekarang sudah tidak ada. Ini walaupun seronok tetapi keaslian dan ketimuran kita serta sopan santun hendaklah dijaga walaupun hiburan cara barat itu hiburan juga, bukan cara hiburan itu tidaklah menyenangkan kita, baik dari segi tarian, cara pakaian, kita tengok teruk sangat. Walaupun ada sedikit sebanyak unsur kesihatan dengan lenggang-lenggok ataupun lompat yang bukan-bukan. Jadi saya berharap walaupun ada hiburan, banyakkanlah hiburan

ketimuran ini membawa kepada sopan santun yang lemah lembut. Saya harap perkara ini akan diambil berat oleh pihak Jabatan Penyiaran.

Tuan Pengerusi, bercakap saya juga di dalam Aktiviti (2) B. 47 dalam Jabatan Penerangan—Sivik.

Sebagaimana saya biasa kata, dalam temuduga satu-satu jawatan kalaulah ditanya oleh pihak penemuduga kepada orang yang hendak ditemuduga itu tadi, saya amat dukacita kerana pelajaran sivik dari segi pengetahuan amatlah kekurangan kepada masyarakat kita. Kalaulah orang yang kekurangan pengetahuan sivik tadi yang tidak masuk sekolah, kita tidak begitu hairan, tetapi ada di antara pelajar-pelajar yang sampai lulus SPM dan lebih tinggi lagi kalau ditanya selok-belok hal pengetahuan am, kedudukan pemerintah, kedudukan jawatan dan sebagainya banyak masyarakat tidak tahu. Bukanlah kita hendak megah dengan jawatan dan sebagainya tetapi kita tidak nafikan, tiap-tiap satu kita buat undang-undang, kita buat peraturan adalah bersangkutan dengan jawatan.

Misalnya saya kata, kalau ditanya dalam masyarakat kita, siapa yang menjadi Speaker Dewan Rakyat, saya percaya banyak orang tidak tahu dalam masyarakat kita. Siapa yang menjadi Perdana Menteri pun ada setengah yang tahu, tetapi banyak yang tidak tahu. Apatah lagi kalau hendak tanya Menteri-menteri Kabinet, banyak yang tidak tahu. Saya katakan begitu, Tuan Pengerusi, sebagai alasan, kalaulah ada temuduga, banyak orang datang ke rumah saya, hendak bertanya siapa dia Menteri dalam Kabinet, kadang-kadang apabila ditanya di dalam temuduga yang dipelajarinya itu pun dia tidak tahu. Jadi saya berharap kepada masyarakat kita ini, pengetahuan sivik, patutlah diutamakan dan diberitahu kepada semua masyarakat apa yang sedang berlaku dan apa yang kita memerintah hari ini. Kerana walau bagaimana kita buat baik sekalipun, kalau cara penerangan itu orang tidak dapat tahu, inilah yang membawa kadang-kadang ada anasir-anasir jahat yang tidak bertanggungjawab.

Tuan Pengerusi: Masa sudah cukup.

Tuan Shaari bin Jusoh: Jadi dengan sebab itu, Tuan Pengerusi, saya menyokong peruntukan yang dipohonkan itu.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Pasir Puteh, lepas itu Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

6.25 ptg.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad (Pasir Puteh): Tuan Pengerusi, saya bercakap dalam B. 46, Butiran 4—Latihan. Sebenarnya perkara ini saya telah bercakap di dalam Jawatankuasa Belanjawan 1981 dahulu tetapi berdasarkan Jawapan Bertulis yang diberi kepada saya berkenaan dengan latihan ini adalah tidak tepat mengikut kehendak dan niat daripada ucapan saya itu.

Sebenarnya, apabila kita kembali kepada siaran TV seperti saya katakan, kita selalu menyebut soal teknik, soal lakunan, soal cara penggambaran yang tidak memuaskan jika dibandingkan dengan filem-filem Amerika kerana kita tidak boleh banding kerana filem-filem itu diimpot daripada negara luar ke negara kita.

Ini menyebabkan mutu filem-filem kita itu berkurangan, oleh itu saya minta sekali lagi kepada Kementerian ini supaya menghantar pegawai-pegawai kita seperti producer ataupun orang-orang yang berkaitan dengan filem ini untuk membuat latihan profesional. Latihan profesional sekali lagi saya sebutkan, bukan membuat ijazah lanjutan, kerana membuat ijazah lanjutan selalunya mereka itu kembali tidak akan menjalankan kerja-kerja yang kita kehendaki. Jadi kalau kita banyakkkan menghantar orang-orang daripada TV ini mendapatkan ijazah lanjutan di Amerika maka mereka akan balik tidak akan berkhidmat dengan TV lagi, mereka itu mendapat jawatan yang lain yang penting. Oleh itu saya minta supaya latihan profesional ataupun latihan yang berkaitan dengan teknik dihantar membuat latihan ke Amerika untuk selama beberapa bulan supaya dapat membaiki balik dari segi teknik filem yang ada di negara kita kerana filem-filem di Amerika itu banyak yang diimpot dan didapati mutunya adalah baik jikalau dibanding dengan filem-filem yang diimpot daripada Britain ataupun diimpot daripada Asia Tenggara ini.

Selain daripada itu, saya suka hendak menyebut Maksud B. 46, Pentadbiran. Apabila berlaku satu siaran secara langsung, kita dapati akan dibesar-besarkan orang yang menjalankan siaran secara langsung itu ialah RTM dan yang keduanya sponsornya.

Tetapi sungutan telah timbul bahawa orang yang paling memainkan peranan di dalam siaran secara langsung itu ialah Jabatan Telekom. Tetapi Jabatan Telekom tidak disebut di dalam siaran secara langsung yang diadakan itu. Ini telah menimbulkan bahawa seolah-olah peranan Telekom tidak ada, pada hal Jabatan Telekom merupakan peranan yang penting bagi pertunjukan secara langsung. Kerjasama RTM dengan Telekom adalah penting untuk menyatakan bahawa perkhidmatan Telekom di dalam secara langsung bagi memberi semangat kepada Telekom supaya janganlah gambar itu menjadi rosak kerana kalau sabotaj daripada Telekom memang RTM tidak akan dapat buat apa-apa.

Dengan sebab itu di dalam siaran secara langsung bukan sahaja RTM menyatakan daripada hasilnya dan sponsor yang memberi bayaran untuk mengadakan siaran itu tetapi juga orang yang bertanggungjawab bagi menyampaikan filem melalui siaran secara langsung ialah Telekom maka didapati mereka ini akan diberi keutamaan. Itulah dua perkara yang saya hendak timbulkan supaya kekeliruan tidak berbangkit daripada apa yang saya cakap dahulu kerana pihak Kementerian telah memberi jawapan bahawa banyak pegawai-pegawai telah dihantar keluar negeri tetapi saya dapati kebanyakannya membuat ijazah lanjutan bukan latihan profesional.

Tuan Pengerusi: Saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

6.29 ptg.

Timbalan Menteri Penerangan (Dr Ling Liong Sik): Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya ucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi pandangan-pandangan mereka yang membina dan constructive mengenai tugas-tugas yang dijalankan oleh Kementerian Penerangan.

Ahli Yang Berhormat dari Kangar telah menyentuh atau mencadangkan iaitu satu Jawatankuasa khas ditubuhkan untuk membuat penilaian daripada filem-filem yang ada di Malaysia.

Suka saya menyatakan di sini iaitu pihak RTM sudah menubuhkan satu Jawatankuasa Penilaian yang dipengerusikan oleh Yang Berhormat Menteri sendiri yang sedang dan selalu bermesyuarat untuk tujuan meninggikan taraf dan mutu penerbitan yang disiarkan oleh Radio dan TV Malaysia. Suka

juga saya menyatakan di sini iaitu tujuan Radio dan TV Malaysia ialah di dalam penerbitan kami keseluruhannya kami ada tujuan untuk menyiarkan 60% penerbitan-penerbitan tempatan dan hanya 40% penerbitan asing. Tetapi pada masa ini kami hanya mencapai agaknya 55% penerbitan-penerbitan tempatan dan masih lagi perlu mengadakan lebih daripada 40% penerbitan asing. Ini ialah oleh kerana kemudahan-kemudahan yang kami ada di negara ini pada ketika ini tidak mencukupi seperti penulis-penulis skrip, alat-alat penerbitan, studio-studio dan juga kakitangan-kakitangan yang mahir. Kami hendaklah mencapai lebih daripada 60% penerbitan tempatan oleh kerana kami suka penerbitan atau penyiaran RTM mestilah mencerminkan keadaan yang ada di dalam masyarakat kita seperti Ahli Yang Berhormat dari Kangar berucap tadi ada unsur-unsur ketimuran di dalamnya tetapi matlamat kami ini akan menelan masa apabila kita dapat melengkapkan alat-alat kami, studio-studio kami dan juga dapat kakitangan-kakitangan yang terlatih dan mahir.

Mengenai rancangan Gusti di TV adalah di antara rancangan yang disukai ramai, itu betul. Walau bagaimanapun, RTM memilih filem-filem Gusti yang tidak merupakan keganasan, walaupun ada penuntun-penuntun yang suka orang bergusti secara kasar. Perkara pakaian dan hiburan kebaratan memang sudah diambil tindakan. Walau bagaimanapun, kawalan secara yang dikehendaki oleh Ahli Yang Berhormat itu boleh dikenakan ke atas rancangan-rancangan tempatan. Filem-filem dari punca negeri-negeri lain dibeli tetapi dikenakan syarat-syarat bagi mengurangkan masalah-masalah itu.

Ahli-ahli Yang Berhormat, saya juga mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kangar di atas kepujian yang diberi olehnya kepada beberapa program-program melalui TV dan Radio. Tetapi saya ingat patut diumumkan di sini di Radio kami boleh mendapatkan lebih program oleh kerana masanya panjang sedikit tetapi oleh kerana kami ada 4 rangkaian melalui Radio tetapi di TV hanya ada dua rangkaian sahaja dan masa yang boleh digunakan di TV lebih singkat jika dibandingkan dengan Radio. Kami boleh buat siaran TV daripada pukul 8.00 pagi tetapi nanti langsung tidak ada orang tengok oleh kerana

semua orang bekerja pada masa itu. Radio dan orang yang mendengar seperti orang yang bekerja di rumah, mereka dapat menikmati siaran itu.

Ahli Yang Berhormat juga menyentuh mengenai pengetahuan sivik rakyat jelata kita. Seperti jika ditanyakan apa nama Speaker, mereka tidak tahu. Apa yang saya hendak katakan di sini ialah perkara ini saya percaya adalah oleh kerana masyarakat kita adalah satu masyarakat yang berbilang lapisan dari segi pelajaran, dari segi ekonomi dan sophistication juga dan oleh kerana itu taraf kesedaran rakyat kami tentulah ada perbezaan antara satu lapisan dengan yang lain. Walau bagaimanapun, Jabatan Penerangan akan menjalankan tugasnya dengan lebih hebat lagi untuk memberi lebih pengetahuan kepada rakyat kita.

Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh telah menyentuh di atas mutu teknik filem-filem iaitu mutu itu perlu ditinggikan. RTM memang ada latihan yang diperlukan dan rancangan latihan yang sentiasa dimajukan tetapi ada kalanya pegawai-pegawai terlatih itu perlu dinaikkan pangkat yang tinggi dan kenaikan pangkat ini dan kemahirannya digunakan secara lain seperti merancang atau mengawal rancangan-rancangan dari lain-lain aspek penerbitan atau rancangan. Walau bagaimanapun, cadangan-cadangan di atas latihan Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh akan diberi pertimbangan yang sewajarnya. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa wang sejumlah \$477,938 untuk Maksud B. 45; \$3,471,625 untuk Maksud B. 46 dan \$3,288,352 untuk Maksud B. 47 di bawah Kementerian Penerangan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$477,938 untuk Maksud B. 45; \$3,471,625 untuk Maksud B. 46 dan \$3,288,352 untuk Maksud B. 47 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Begitu juga soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$173,338 yang disebutkan dalam Maksud P. 45 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Kedua bagi tahun 1980 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$173,338 untuk Maksud P. 45 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2) 1980.

Maksud B. 51 (Jadual)—

Tuan Pengerusi: Sekarang Maksud Perbekalan B. 51 di bawah Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat dibuka untuk perbincangan.

Kalau tidak ada perbincangan, saya kemukakan bagi diputuskan iaitu wang sejumlah \$3,503,869 untuk Maksud B. 51 di bawah Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$3,503,869 untuk Maksud B. 51 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B. 52 dan B. 53 (Jadual)—

Tuan Pengerusi: Sekarang Maksud B. 52 dan B. 53 di bawah Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar terbuka untuk perbincangan.

Oleh sebab tidak ada siapa yang mengambil bahagian dalam perbincangan, saya kemukakan bagi diputuskan iaitu wang sejumlah \$696,558 untuk Maksud B. 52 dan \$420,199 untuk Maksud B. 53 di bawah Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$696,558 untuk Maksud B. 52 dan \$420,199 untuk Maksud B. 53 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud B. 54, B. 55, B. 56, B. 58, B. 59 dan B. 60 (Jadual)—

Maksud P. 54 dan P. 58 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2) 1980)

Tuan Pengerusi: Sekarang Maksud Perbekalan B. 54, B. 55, B. 56, B. 58, B. 59 dan B. 60 dan juga Maksud Pembangunan P. 54 dan P. 58 di bawah Kementerian Pengangkutan terbuka untuk perbincangan.

Oleh sebab tak ada siapa hendak mengambil bahagian untuk perbincangan ini, maka saya kemuka bagi diputuskan, soalnya ialah bahawa wang sejumlah \$689,022 untuk Maksud B. 54; \$656,077 untuk Maksud B. 55; \$737,164 untuk Maksud B. 56; \$597,730 untuk P. 58; \$264,000 untuk Maksud B. 59 dan \$5,216,000 untuk Maksud B. 60 di bawah Kementerian Pengangkutan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$689,022 untuk Maksud B. 54; \$656,077 untuk Maksud B. 55; \$737,164 untuk Maksud B. 56; \$597,730 untuk Maksud B. 58; \$264,000 untuk Maksud B. 59 dan \$5,216,000 untuk Maksud B. 60 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Begitu juga soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$971,337 yang disebutkan dalam Maksud P. 54 dan \$10 untuk Maksud P. 58 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Kedua bagi tahun 1980 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$971,337 untuk Maksud P. 54 dan \$10 untuk Maksud P. 58 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2) 1980.

Maksud B. 61 dan B. 63 (Jadual)—

Maksud P. 63 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2) 1980)—

Tuan Pengerusi: Sekarang Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud Bekalan B. 61 dan B. 63 dan Maksud Pembangunan P. 63 di bawah Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos terbuka untuk perbincangan. Ahli Yang Berhormat dari Ulu Muda.

6.42 ptg.

Tuan Haji Hashim bin Endut: Tuan Pengerusi, saya bangun menyokong peruntukan tambahan yang diminta oleh Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos sebab saya berasa sungguh terutang budi di atas peranan yang dimainkan oleh Kementerian ini dan peruntukan yang diminta tambah itu perlu ditambahkan kerana di atas peranan

yang dimainkan oleh Kementerian ini, terutama sekali melatih muda-mudi kita khususnya bumiputra menjadi Jurutera-jurutera Letrik yang mana kita dapati muda-mudi kita pada hari yang akhir-akhir ini betul bersemangat hendak menjalankan tugas memberi cukup tenaga kepada rakyat, khususnya di kawasan luar bandar.

Dengan adanya muda-mudi ini kita dapataksikan di negeri Kedah banyak projek-projek peruntukan yang diberi oleh Kementerian telah berjaya, boleh dikatakan 100% berjaya, dan pihak negeri Kedah memohon daripada Kementerian supaya peruntukan sejumlah \$120 juta lagi bagi RM4 dan RM5. Mungkin kalaulah peruntukan ini diberi oleh Kerajaan dengan adanya pegawai-pegawai yang begitu muda-mudi yang bersemangat tinggi, saya yakin dan percaya bahawa sehingga akhir ataupun pertengahan RM5 seluruh negeri Kedah akan beroleh tenaga elektrik.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua mem-pengerusikan Jawatankuasa)

Tuan Pengerusi, selain daripada itu inginlah saya merakamkan penghargaan yang tinggi bagi pihak negeri Kedah di atas kerjasama yang diberi oleh Kementerian ini, khususnya kepada negeri Kedah terkenal sebagai negeri yang terkebelakangan dari segi pembangunan dan dengan adanya kerjasama yang begitu erat sekali akhir-akhir ini di antara Kerajaan Negeri Kedah dan juga Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos ini kita dapati banyak projek-projek dapat diselesaikan sungguhpun sepertimana yang dikatakan oleh Timbalan Menteri, sedikit-sedikit benda ini akan wujud. Saya percaya sepertimana dijanjikan oleh Timbalan Menteri kepada saya seluruh kawasan saya juga akan beroleh tenaga elektrik dalam sedikit masa lagi dan ini adalah satu cabaran kepada pegawai-pegawai dan juga kepada pegawai-pegawai Kerajaan Negeri dan juga kepada kami Wakil-wakil Rakyat memberi satu perangsang supaya kita bekerja dengan lebih tenaga, lebih kuat dan insya Allah kita percaya dalam sedikit masa lagi kita dapat api sepertimana dikehendaki, iaitu api yang sangat popular di antara kalangan rakyat di luar bandar.

Di atas kerjasama ini saya minta lagi supaya janganlah jemu, janganlah bosan Kerajaan Negeri Kedah, tolonglah eratkan lagi hubungan di antara kedua-dua ini dan apa juga Kerajaan Negeri minta pihak Kementerian saya agak tak jadi keberatan memberi kemudahan.

Lagi sekali saya mengambil kesempatan ini memuji pegawai-pegawai yang saya tengok betul-betul bersemangat di negeri Kedah hendak membawa api begitu banyak sekali untuk pembangunan negeri Kedah dari segi e'lektrik ini. Dan tidak ketinggalan saya mengucapkan kepada Kementerian, kepada Menteri, Timbalan Menteri yang begitu bersungguh-sungguh kerana Wakil Rakyat di Kedah selalu meminta benda-benda ini dan mereka bersungguh-sungguh hendak bawa kemudahan ini ke negeri Kedah.

Satu lagi saya minta yang mana perlu diberi kajian oleh Kementerian, sebuah Post Office iaitu Post Office yang besar di negeri Kedah, di Alor Setar, kedudukannya pada hari ini nampaknya tak begitu sesuai kerana tempat itu begitu sebok sekali, tempat parkingnya tidak ada. Adalah sewajarnya bagi Kementerian ini mencari tempat yang lebih sesuai lagi supaya memberi kemudahan kepada penduduk-penduduk di Bandar Alor Setar itu kerana ada hari ini kita ada tiga; satu Post Office Besar, satu lagi Post Office di Jalan Ibrahim dan satu lagi di Wisma Negeri, boleh dikatakan tiap-tiap Post Office, sama ada Post Office Besar ataupun Post Office Kecil ini rakyat terpaksa beratur begitu panjang sekali, bersesak-sesak hendak membeli setem dan ada urusan pos. Maka tibalah masanya bagi pihak Kementerian mencari tempat dan membuatkan satu bangunan yang lebih besar dan selesa bagi kemudahan rakyat.

Dengan kata-kata itu, Tuan Pengerusi, saya menyokong penuh di atas peruntukan tambahan yang diminta oleh Kementerian ini. Mudah-mudahan dengan tambahan ini akan memberi perangsang kepada semua golongan, baikpun Menteri, Timbalan ataupun Pegawai-pegawai, baik Kanan ataupun Pegawai-pegawai Rendah supaya bersemangat lagi bertugas untuk kepentingan rakyat.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar.

6.46 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Pengerusi, saya bercadang untuk bercakap pendek sahaja atas perkara, iaitu Maksud B. 63 berkenaan dengan Perkhidmatan Pos.

Berkenaan dengan Perkhidmatan Pos di negara kita ini saya harap bahawa dengan adanya permintaan peruntukan tambahan

untuk Jabatan Perkhidmatan Pos saya harapkan bahawa Jabatan Perkhidmatan Pos dapat mengambil langkah-langkah yang sesuai bagi mengatasi satu masalah yang sentiasa timbul, iaitu berkenaan dengan kelewatan pengedaran mel dari satu tempat ke satu tempat.

Saya suka menyampaikan satu contoh di sini dan saya tidak tahulah sama ada Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar bahawa adalah lebih cepat bagi sepucuk surat dihantar, misalnya dari Singapura ke Kuala Lumpur ataupun dari satu pekan, misalnya dari Ipoh ke Kuala Lumpur ataupun Pulau Pinang ke Kuala Lumpur berbanding dengan sepucuk surat yang dihantar dari satu alamat ke satu alamat yang lain di dalam Kuala Lumpur ini.

Saya difahamkan bahawa Jabatan Pos, kalau tak silap saya pun telah menubuhkan satu Jawatankuasa Khas dengan tujuan untuk mencari jalan bagaimana boleh mengatasi masalah kelewatan pengedaran mel dari satu tempat ke satu tempat. Saya harap bahawa nanti Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh memberi sedikit penjelasan apakah yang telah dicapai oleh Jawatankuasa ini untuk mengatasi masalah berkaitan dengan kelewatan mel dari satu tempat ke satu tempat.

Selain daripada itu suka saya mengambil kesempatan ini untuk menyampaikan satu permintaan kepada Jabatan Perkhidmatan Pos, iaitu dalam perancangan mereka. Saya suka mengesyorkan bahawa Jabatan Perkhidmatan Pos patutlah mencari tempat-tempat yang begitu sesuai dengan tujuan untuk menubuhkan Pejabat Pos Kecil di tiap-tiap estet perumahan, misalnya di dalam Wilayah Persekutuan terdapat banyak estet-estet perumahan. Saya harap di dalam perancangan Jabatan Pos, pihak yang berkenaan akan menitikberatkan berkenaan dengan betapa mustahaknya supaya Pejabat Pos Kecil ditempatkan di tiap-tiap estet perumahan untuk kemudahan penduduk-penduduk di estet-estet. Terima kasih.

6.50 ptg.

Tuan Umar bin Haji Ismail (Padang Rengas): Tuan Pengerusi, saya hendak mengambil bahagian dalam peruntukan tambahan yang dipohon oleh Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos dalam Maksud B. 65—Perkhidmatan Pos, Butiran 1200, pecahan (1) Bahagian Pentadbiran Am,

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, B. 65 atau B. 63?

Tuan Umar bin Haji Ismail: B. 63—Perkhidmatan Pos, Butiran 1200, Aktiviti (1) Bahagian Pentadbiran Am dan Perkhidmatan Pengurusan.

Tuan Pengerusi, dalam hal ini saya suka menarik perhatian pihak Kementerian ini khasnya Jabatan Perkhidmatan Pos, iaitu di dalam negara kita ini banyak Jabatan-jabatan Kerajaan mengirim surat-surat kepada Jabatan masing-masing dengan percuma iaitu di atas Urusan Kerajaan.

Walaupun demikian, Tuan Pengerusi, saya dapati ada Jabatan yang selalu mengeluarkan surat pada tiap-tiap hari tidak dikecualikan daripada pembayaran setem iaitu di bawah Kementerian Pelajaran/Jabatan Pelajaran. Jadi, semua surat-surat yang dikeluarkan daripada sekolah-sekolah—tetapi tidak daripada Kementerian atau Jabatan, daripada Kementerian Pelajaran dan Jabatan Pelajaran hantar ke sekolah-sekolah, di atas Urusan Kerajaan, tetapi pihak sekolah pula hendak mengirimkan surat dan sebagainya mesti menggunakan setem. Yang menjadi susah ialah pada tiap-tiap bulan walaupun bayaran setem yang dibelanjakan oleh sesebuah sekolah itu tidak banyak, lebih kurang dalam \$10 atau \$15, tetapi masalahnya ialah untuk membuat tuntutan pada bulan-bulan terpaksa menggunakan borang yang banyak dan sebagainya. Apalah salahnya saya rasa perkhidmatan persekolahan ini juga diberi bayaran setem dengan percuma sebagaimana Jabatan yang lain.

Begitu juga satu lagi saya nampak yang terpaksa menggunakan setem dalam urusannya ialah di dalam urusan Rukun Tetangga. Saya tahun ini suatu badan sukarela yang tidak ada punca kewangan yang tetap, tetapi badan ini pada tiap-tiap bulan banyak mengeluarkan surat untuk orang ramai yang menimbulkan masalah kepada Jawatankuasa Sektor Rukun Tetangga di mana-mana dalam negara kita ialah bagaimana untuk hendak mendapat wang bagi melicinkan perkhidmatannya untuk menyampaikan berita ataupun siaran-siaran kepada ahli-ahlinya. Jadi saya cadangkan supaya Sektor Rukun Tetangga di dalam negara kita ini dikecualikan daripada bayaran setem dalam urusan mereka.

Perkara yang kedua dalam hal ini juga, Tuan Pengerusi, saya hendak menyebut iaitu di dalam melicinkan Perkhidmatan Pos dalam negara kita ini ialah tempat-tempat yang bersesuaian untuk pegawai-pegawai dan kakitangan Jabatan Pos bekerja hendaklah diambil perhatian juga.

Saya beri contoh dalam kawasan saya ada tiga buah Pejabat Pos. Satu, Pejabat Pos Daerah Kecil Lenggong berkhidmat untuk 32,000 orang penduduk dan satu lagi Pejabat Pos Pekan Padang Rengas dan sebuah lagi berhampiran Tasek Chenderoh iaitu Pejabat Pos Sauk yang baru dibina.

Masalahnya, Tuan Pengerusi, ialah Pejabat Pos Lenggong yang saya katakan tadi untuk berkhidmat kepada 32,000 orang penduduk ini, pejabat posnya terlalu kecil dan menimbulkan masalah pada masa pegawai-pegawai dan kakitangan pejabat pos ini untuk membayar elaun kepada ibu-ibu dan isteri-isteri anggota tentera kita yang terpaksa melimpah keluar ke tepi jalan, terpaksa berpanas dan menimbulkan kesulitan lagi ialah pada masa hujan. Saya harap kerana pejabat pos ini pernah dijanjikan oleh bekas Menteri yang berkenaan iaitu Tuan Yang Terutama Gabenor Pulau Pinang hari ini pernah berjanji pada tahun 1974 beliau kata: sesungguhnya Pejabat Pos Lenggong inilah sebuah Pejabat Pos yang memalukan Kementerian saya di dalam suatu perayaan kerana melancarkan perkhidmatan pos bergerak di kawasan saya. Beliau kata: inilah pejabat pos dalam Ulu Perak di antara Keroh, Gerik dan Lenggong yang hendak dibuat dahulu, tetapi sehingga hari ini belum ada ceritanya dan saya pernah bangkitkan dalam Dewan ini dan di mana-mana juga, jawapan daripada pihak Kementerian ini kata, tidak pernah ada janji-janji yang dibuat oleh bekas Menteri ini. Saya harap walaupun perkara ini sekarang sedang di dalam perundingan, masalah timbul pula kononnya saya dengar cerita daripada Pengawal Pos Perak ialah masalah tapak.

Sebenarnya saya telah berunding dengan Pegawai Daerah dan Penolong Pegawai Daerah bahawa kami di daerah sana telah bersetuju menyerahkan suatu kawasan Taman Kanak-kanak jika pihak Perkhidmatan Pos Negeri kita ini berkehendakkan tapak itu bolehlah dipersetujukan dengan tidak ada timbul masalah dan Yang Amat Berhormat Menteri Besar sendiripun bersetuju kerana

kawasan ini termasuk sebahagian daripada kawasanya yang diwakili oleh Ahli Yang Berhormat itu.

Selain daripada itu juga, Tuan Pengerusi, Pejabat Pos di Pekan Padang Rengas ini, pejabat pos ini tua tetapi masalah tapak tidak ada timbul kerana ada tapak. Jadi kerana pejabat pos ini duduknya di lebuhraya yang baru hendak dibina—Lebuhraya Changkat Jering, Ipoh, jadi pejabat pos ini duduknya terpesok kecil sangat dan tidak pernah diperbaiki. Saya cadangkan supaya di dalam Rancangan Malaysia Keempat ini hendaklah dibina baru sesuai dengan bangunan-bangunan yang tumbuh di kawasan itu.

Itulah sahaja Tuan Pengerusi, dan dengan itu lagi sekali saya menyokong peruntukan tambahan yang dikehendaki oleh Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

6.57 ptg.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Dato' Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman): Tuan Pengerusi, saya terlebih dahulu mengucapkan berbilang-banyak terima kasih kepada ketiga-tiga Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah sempat mengambil peranan dalam perbincangan bagi Kementerian saya, lebih-lebih lagi Yang Berhormat dari Ulu Muda yang telah mengambil masa untuk memberi penghargaan dan terima kasih beliau kepada kakitangan-kakitangan Jabatan LLN yang ada di Kedah. Walau bagaimanapun, selepas beliau membuat pujian dan memberi perasaan terima kasih tetapi beliau juga berkehendakkan sekurang-kurangnya peruntukan sebanyak \$120 juta untuk memberi kemudahan perkhidmatan elektrik di seluruh negeri Kedah dalam masa Rancangan Malaysia Keempat dan Rancangan Malaysia Kelima.

Saya tidaklah dapat memberi kepastian kepada Yang Berhormat sama ada peruntukan sebanyak \$120 juta ini dapat diadakan kerana ini akan bergantung kepada keadaan di masa hadapan. Walau bagaimanapun, saya biasa tegaskan dalam Dewan yang mulia ini hasrat Kerajaan ialah untuk memberi perkhidmatan keseluruhannya bukan sahaja untuk negeri Kedah bahkan seluruh Malaysia

ini. Walau bagaimanapun insya Allah kita tengoklah apa yang boleh dilakukan oleh Kerajaan untuk menyesuaikan dengan keadaan.

Perkara yang kedua yang dikeluarkan oleh pihak Yang Berhormat dari Ulu Muda ialah berkaitan dengan Pejabat Pos Besar di Alor Setar. Sukacita saya memberi maklumat kepada Yang Berhormat, Pejabat Pos Besar di Alor Setar telahpun dimasukkan ke dalam Rancangan Malaysia Keempat dan insya Allah jika dapat peruntukan ini diluluskan, maka satu Pejabat Pos Besar di Alor Setar akan didirikan dalam masa Rancangan Malaysia Keempat.

Berkaitan dengan butir-butir yang telah disebutkan oleh Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar, sukacita saya memberi pandangan sedikit sebanyak kepada perasaan tidak puas hati daripada Yang Berhormat atas kelewatan pengedaran mel dalam bandar ini sendiri. Langkah-langkah sedang diambil untuk memberi satu perkhidmatan 24 jam daripada masa surat-surat dipos kepada masa surat itu diterima oleh pihak yang diaddresskan. Semua langkah-langkah sedang diambil untuk memberi perkhidmatan ini tetapi pada umumnya kelewatan untuk bergerak daripada satu tempat ke satu tempat luar daripada bandar ataupun daripada satu bandar ke satu bandar pada umumnya bukan sahaja bergantung kepada kenderaan ataupun pembawaan mel daripada jabatan ini sendiri, banyak juga bergantung kepada syarikat-syarikat swasta sebagai pembawa mel-mel bagi jabatan ini seperti Keretapi Tanah Melayu, MAS dan sebagainya. Oleh kerana bertambah begitu pesat banyaknya dan besarnya karung-karung yang diserahkan kepada firma ataupun jabatan itu maka telah menimbulkan kesukaran kepada pihak swasta itu untuk membawa sekaligus tiap-tiap hari karung-karung mel yang begitu banyak, lebih-lebih lagi berlakunya pada kenderaan-kenderaan seperti bas ekspres oleh kerana tidak cukup tempat dalam bas-bas itu maka kebanyakan mel itu ada masanya ditinggalkan dan dibawa pada hari keesokannya ataupun terlewat daripada biasanya. Maka inipun timbul kelewatan dalam mengedarkan mel daripada satu bandar ke satu bandar. Walaupun begitu, pihak jabatan ini dan Kementerian saya telah daripada satu masa ke satu masa menambah lebih banyak lagi kenderaan sendiri untuk membawa barang mel itu dengan menggunakan kenderaan

jabatan sendiri. Walau bagaimanapun, ini akan mengambil masa untuk memberi kepuasan hati kerana terlampau banyak sangat route ataupun jalan-jalan yang terpaksa digunakan oleh perkhidmatan kenderaan sendiri.

Berkenaan Jawatankuasa pengawas perkhidmatan, ini adalah satu jawatankuasa yang telah ditubuhkan dalam Kementerian ini, satu jawatankuasa yang telah ditugaskan secara terus-menerus untuk mengawasi daripada semasa ke semasa cara mana dapat kita memperbaiki perkhidmatan ini untuk memberi kepuasan hati kepada rakyat dan banyak juga recommendation ataupun pengesyoran telah dibuat oleh jawatankuasa ini dan tindakan sudahpun diambil atas pengesyoran-pengesyoran itu seperti menambahkan lagi jalan-jalan yang menggunakan pengangkutan daripada kenderaan sendiri dapat ditambahkan.

Perkara ketiga ialah untuk mengadakan pejabat-pejabat pos kecil di kawasan-kawasan perumahan. Ini memanglah menjadi satu dasar juga kepada Kementerian ini dan jabatan ini sedang melaksanakan penubuhan pejabat-pejabat pos di mana ada penduduk-penduduk yang ramai termasuklah di kawasan perumahan. Bergantunglah sama ada kawasan perumahan itu terpencil jauh ataupun besar kawasan itu, maka terpaksa diadakan pejabat pos dan di sini kami menggunakan rumah-rumah kedai untuk disewakan untuk dijadikan pejabat-pejabat pos.

Ahli Yang Berhormat dari Padang Rengas telah memohon supaya setengah daripada jabatan-jabatan seperti sekolah-sekolah dan sektor Rukun Tetangga juga diberikan pengecualian bayaran pos. Sukacita saya memberitahu di sini pisak Kementerian dan juga Jabatan Pos merasakan kurang senang hati atas penyelewengan yang berlaku pada hari ini, menyalahgunakan perkhidmatan pos yang percuma itu oleh pihak-pihak yang berkenaan. Oleh sebab itu, pihak Kementerian ini sukalah mengawal kemudahan secara tanpa bayaran itu dapat dihadkan kepada jabatan-jabatan yang mustahak sahaja, lagipun amat sukar sekali bagi Kementerian dan Kerajaan untuk mengawasi sama ada surat-surat yang dihantar tanpa bayaran itu betul-betul digunakan untuk kepentingan Kerajaan dan tidak untuk kepentingan orang perseorangan oleh kerana sekolah ini terlampau banyak dan lebih ramai yang menggunakan kemudahan ini seperti

guru-guru dan guru besar, maka lebih susah dan lebih sukar bagi pihak Kerajaan untuk mengawasi perkara penyelewengan ataupun salahguna itu tidak begitu merebak. Walau bagaimanapun, saya percaya oleh kerana mereka dapat membuat tuntutan kepada Kerajaan pada akhirnya bayaran ini juga ditanggung oleh pihak Kerajaan tetapi lebih lagi terkawal atas penggunaannya. Sama jugalah kepada Jabatan Rukun Tetangga, pada pendapat saya oleh kerana Rukun Tetangga itu cuma berhubung di antara satu sama lain dalam kawasan yang sama juga mungkin tidak perlu menggunakan perkhidmatan pos. Cuma dengan menghantar surat dengan tangan pun barangkali dapat melaksanakan tujuan ini. O'eh kerana terlampau banyak sangat yang terlibat dalam sektor ini mungkin salahguna itu lebih lagi merebak.

Saya suka juga mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Padang Rengas yang telah membuat pengesyoran supaya tempat kerja yang lebih selesa diadakan kepada pekerja pos dan juga untuk memberi lebih lagi perkhidmatan bermutu tinggi kepada penduduk di kawasan beliau. Walau bagaimanapun oleh kerana boleh dikatakan begitu banyak pejabat pos terpaksa diadakan, yang lama terpaksa diabaikan ataupun diperbesarkan, maka senarai keutamaan mestilah diadakan supaya perlaksanaan itu dapat dibuat dengan secara teratur dan juga oleh kerana peruntukan terhad, maka yang lebih dhaif kedudukannya dan yang lebih teruk akan didirikan lebih dahulu.

Dengan itu, Tuan Pengerusi, saya sekali lagi mengucapkan berbilang terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengeluarkan pengesyoran-pengesyoran yang baik. Walau bagaimanapun, kita tunggulah sama ada pengesyoran-pengesyoran itu dapat dilaksanakan dalam masa dan waktu yang memuaskan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa wang sejumlah \$321,502 untuk Maksud B. 61 dan \$5,713,175 untuk Maksud B. 63 di bawah Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$321,502 untuk Maksud B. 61 dan \$5,713,175 untuk Maksud B. 63 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Begitu juga soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$507,311 yang disebutkan dalam Maksud P. 63 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Kedua bagi tahun 1980 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan ditetapkan.

Wang sebanyak \$507,311 untuk Maksud P. 63 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2), 1980.

Maksud B. 64 (Jadual)—

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud B. 64 sebanyak \$1,641,201 di bawah Kementerian Kebajikan Am sekarang ini terbuka untuk dibahaskan.

Ahli Yang Berhormat dari Pantl.

7.10 mlm.

Dato' Haji Yusof bin Malim Kuning (Panti): Tuan Pengerusi, saya juga bangun menyokong peruntukan tambahan yang dipohon oleh Kementerian ini bagi melaksanakan Laporan Jawatankuasa Kabinet bagi pegawai-pegawai.

Apa yang saya hendak sentuh di sini ialah Maksud B. 64, Butiran 1100, Pecahan (3)—Perkhidmatan Pemulihan Dadah.

Walaupun perkara ini telah berkali-kali ditimbulkan di dalam belanjawan yang lalu pun ditimbulkan. Saya ingin menekankan sekali lagi, Tuan Pengerusi, untuk makluman dan tindakan pegawai di bawah Kementerian Kebajikan Am ini. Pada hari ini boleh dikatakan dadah dan lain-lainnya agak sukar didapati, tetapi walau bagaimanapun, masih banyak lagi penagih-penagih dadah di merata-rata tempat.

Tuan Pengerusi, di klinik-klinik khas di tiap-tiap bandar terdapat sejenis pil yang dinamakan Roche. Saya difahamkan bahawa penagih-penagih dadah ini, akhir-akhir ini tertumpu membeli pil Roche daripada klinik-klinik ini ganti daripada makan dadah, kerana kesannya kata mereka sama, apabila penagih dadah ini menelan tiga biji pil Roche, bila dia berjalan, dia tengok tiang telefon semuanya condong, pokok-pokok kayu semuanya condong, barangkali banyak dadah (drug) dalam pil Roche ini. Saya

harap Kementerian ini dapat bekerjasama dengan Kementerian Kesihatan supaya pihak doktor-doktor prebet ini tidak berleluasa menjual pil Roche ini dengan sesuka hatinya.

Hari ini, Tuan Pengerusi, klinik-klinik khas ini sebagai perniagaan yang amat lumayan kerana saya difahamkan pil Roche ini dahulu harganya berapa sen sahaja, tetapi hari ini dijual dengan harga \$1 dan ada kalanya dijual dengan harga \$2. Tetapi oleh kerana penagih-penagih dadah ini tidak dapat bekalan dadah, mereka gunakan Roche sampai hari ini dan saat ini masih berleluasa.

Satu lagi perkara saya difahamkan rokok-rokok yang diimport daripada Indonesia sama ada secara legal atau illegal iaitu Rokok Kretek ada dicampur dengan daun ganja. Jadi saya harap Kementerian ini akan dapat bekerjasama dengan Kementerian Kesihatan, Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar bagi menyiasat sama ada perkara Rokok Kretek ini ada dicampur dengan daun ganja atau tidak, kerana pada hari ini sudah ramai penagih-penagih Rokok Kretek. Sesuai dengan kempen Kementerian Kesihatan untuk mencegah merokok dan sebagainya, eloklah Kementerian ini mengambil berat kerana sekiranya ada maklumat-maklumat yang seperti ini eloklah segera dikawal dan segera disiasat sebelum rakyat Malaysia nanti ketagih dengan Rokok Kretek yang mengandungi daun ganja. Adalah menjadi harapan saya lagi supaya Kementerian ini mengadakan penyiasatan lanjut. Dengan itu saya menyokong peruntukan dipohon.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Ulu Muda.

7.14 mlm.

Tuan Haji Hashim bin Endut (Ulu Muda): Tuan Pengerusi, saya bangun memberi sokongan di atas peruntukan tambahan yang berjumlah \$1,641 juta yang diminta oleh Kementerian Kebajikan Am. Saya ingin bercakap berkenaan dengan Butiran 1100, Pecahan (1)—Pentadbiran Am, Pecahan (2) Perkhidmatan Pencegahan dan Pecahan (5) Perkhidmatan Pemulihan.

Tuan Pengerusi, tiap-tiap tahun saya tengok Kementerian Kebajikan Am ini dapat peruntukan yang sekecil-kecil sekali daripada Kerajaan yang mana saya agak di tahun-tahun akan datang perlulah diberi peruntukan yang lebih kerana saya tahu Kementerian

ini tanggungjawabnya begitu besar sekali terhadap negara, bangsa dan rakyat seluruhnya, terutama sekali kita tengok akhir-akhir ini bencana banjir, bencana kemarau, bencana kebakaran dan ribut taufan menjadi-jadi. Ada kalanya apabila bencana ini berlaku maka Kementerian Kebajikan Am ini sangat perlu dan sangat mustahak kepada mangsa-mangsa bencana yang saya sebutkan tadi. Tetapi mungkin oleh kerana peruntukan yang terhad maka orang-orang yang ditimpa bencana ini tidak dapat bantuan sepertimana dijangka ataupun diharapkan oleh mereka itu. Ada kalanya juga mungkin kerana kekurangan wang untuk memberi bantuan kepada rakyat itu memakan masa yang lama dan lambat dan mungkin juga kerana pegawai-pegawai kurang mencukupi di dalam Kementerian ini yang mana kalaulah kurang wang perlu pihak Kerajaan memberi wang yang cukup dan kalau kurang pegawai mestilah diisi dengan seberapa cepat yang boleh, malah inilah satu-satunya Kementerian yang memberi khidmat kepada golongan yang miskin, golongan yang malang dan sebagainya.

Saya ingin memuji Kementerian ini kerana di negara kita, kalau kita bandingkan dengan 10 tahun dahulu, peranan yang dimainkan oleh Kementerian ini begitu berkesan sekali iaitu masalah pengemis-pengemis. Nampaknya begitu giat sekali Kementerian ini mengambil peranan sehingga kurangnya pengemis di dalam negara kita, kalaulah kita bandingkan dengan negara-negara yang kononnya lebih tamaddun daripada kita, sangat banyak pengemis berselerak di dalam bandar-bandar besar dan bandar-bandar kecil. Tetapi di dalam negara kita dengan hasil tindakan tegas daripada Kementerian ini kita harap lebih tegas lagi di atas masalah pengemis ini dan kalau perlu berilah latihan kepada pengemis-pengemis ini supaya apabila mereka ditempatkan di tempat Pemulihan Pengemis, mereka ini apabila keluar tidak akan menjadi pengemis lagi.

Saya ucapkan syabas kepada Kementerian ini di atas tindakan yang diambil itu untuk menghindarkan pengemis-pengemis dan begitu juga peranan yang dimainkan oleh Kementerian ini berkenaan dengan Perkhidmatan Pemulihan Dadah. Nampaknya dengan adanya kerjasama daripada berbagai Kementerian dan Jabatan begitu kurang sekali dadah mengalir di dalam negara kita, tetapi walaupun demikian kerana sepertimana yang dikatakan oleh sahabat saya dari Pant

nampaknya dadah masih ada juga bercorak lain, ini juga perlu diberi perhatian oleh Kementerian ini supaya masalah dadah ini boleh diselesaikan oleh Kementerian berkenaan, apatah lagi di dalam bandar Kuala Lumpur, di sini pun kita nampak banyak lagi sungguhpun berkurangan seperti saya katakan tadi, tetapi masih terdapat juga belia-belia dan beliawanis yang menganggur masih terlibat dengan kegiatan dadah ini yang mana saya harap juga supaya Kementerian ini menggiatkan lagi tugas mereka supaya penyakit dadah yang berselerak, yang masih ada saki-baki, sedikit sebanyak di dalam bandar ini dapat dihindarkan. Dengan kata-kata itu Tuan Pengerusi, saya lagi sekali meminta kepada Kerajaan supaya peruntukan yang lebih diberikan kepada Kementerian ini di tahun-tahun akan datang kerana masalah yang dihadapi oleh Kementerian ini banyaknya perkara-perkara macam saya katakan tadi, banjir, kebakaran, ribut taufan, semuanya ini adalah satu unforeseen event, kalau peruntukan tidak cukup maka sudah tentu bantuan-bantuan tidak boleh diberi dengan sempurna kepada mereka yang terlibat. Dengan itu saya sokong peruntukan tambahan yang diminta oleh Kementerian ini.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Semerah.

7.19 mlm.

Puan Shariffah Dorah binti Mohamed (Semerah): Tuan Pengerusi, saya juga bangun menyokong peruntukan yang dipohon oleh Kementerian Kebajikan Am dan saya juga ingin menyentuh Butiran 1100, Pecahan (3)—Perkhidmatan Pemulihan Dadah.

Tuan Pengerusi, saya mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Kementerian Kebajikan Am yang telah menjalankan sedaya-upaya bagi memulihkan semula anak-anak muda kita supaya kembali ke pangkuan masyarakat. Tetapi nampaknya anak-anak yang telah dimasukkan ke Pusat Pemulihan itu selepas 6 bulan dimasukkan di Pusat Pemulihan untuk dirawat, apakala keluar sedikit sangat, hanya peratus yang kecil sahaja yang berubah, manakala yang lain-lain kembali semula menghisap, kemudian dimasukkan kali yang kedua, begitu juga keadaannya dan juga dimasukkan kali yang ketiga.

Dari itu saya ingin mencadangkan supaya Kementerian Kebajikan Am kalau dimasukkan ke Pusat Pemulihan kali yang pertama 6 bulan nampaknya tidak berjaya, saya harap apakala dimasukkan ke Pusat Pemulihan kali yang kedua itu hendaklah dilebihkan lagi masanya sekurang-kurangnya 10 bulan atau setahun dan sekiranya dengan setahun itu tidak juga pulih, hendaklah ditambah lagi masa menerima rawatan itu sekurang-kurangnya 1½ tahun ataupun 2 tahun kerana kita tahu yang penting kepada penagih-penagih dadah ini ialah rawatan "after care", selepas dia menghisap itu yang hendak dijaga sangat. Dengan sebab itu saya harap masa rawatan itu dilanjutkan lagi setelah mereka dimasukkan ke Pusat Pemulihan kali yang pertama dan kali yang kedua.

Kita juga nampak bahawa di Pusat Pemulihan ini tidak ada menjalankan sedikit pun kekerasan ataupun hukuman yang berat sedikit kepada penagih-penagih dadah ini. Mereka dilayan seperti pesakit-pesakit biasa dengan makanan yang sedap, tempat tidur yang empuk dan lain-lain. Jadi saya juga mencadangkan sekiranya boleh supaya penagih-penagih dadah ini tidak banyak sedikit mestilah dikenakan sekali atau dua kali rotan supaya dia berasa takut sedikit dengan hukuman yang dilakukan itu sebagaimana yang dijalankan di Singapura.

Kita berasa dukacita Kementerian Kebajikan Am memikul segala beban-beban ini manakala Kementerian mendapat peruntukan yang begitu sedikit. Begitu juga kita tahu biro Narkotik Negara pun mendapat peruntukan yang sedikit, macam di negeri Johor kakitangannya seorang sahaja terkoteng-koteng. Ini adalah tidak mencukupi. Jadi kalau boleh mintalah ditambah lagi Pegawai Penguatkuasa.

Lagi satu yang merunsingkan kita ialah anak-anak yang duduk di Pusat Pemulihan ini selalu berpesan minta kiriman duit dan sebagainya. Kita khuatir ada orang yang memberi supply kepada orang-orang yang duduk di dalam pusat rawatan itu. Saya harap Kementerian Kebajikan Am juga akan memberi perhatian dan mengambil pengawasan atas perkara ini.

Dengan ini saya menyokong peruntukan ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Sungai Petani.

7.23 min.

Wan Zainab binti M.A. Bakar (Sungai Petani): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan tahniah kepada Kementerian Kebajikan Am yang telah bermurah hati memberi serba-serbi kepada orang-orang yang menjadi mangsa-mangsa kebakaran dan banjir tetapi dukacita sedikit pemberian ini pada masa sekarang kalau dibandingkan tidaklah begitu mencukupi. Bukanlah saya berkata bandingan itu tidak mencukupi bagaimana, tetapi oleh kerana bahan-bahan, katalah kena mangsa ribut, macam alang kayu-kayu ataupun zinc yang dijadikan bumbung harganya telah naik. Kalau pada satu masa dahulu bantuan yang diberi sebanyak \$100; pada masa sekarang ini patutlah ditimbang semula supaya bantuan itu dilipatgandakan kerana harga bahan-bahan itu telah naik.

Saya mencadangkan kepada mangsa-mangsa banjir sungguhpun di dalam waktu banjir ada diberi makanan tetapi selepas itu ada setengah daripada rumah-rumah yang dilanda banjir amat teruk dan ada setengah itu tidak dapat orang-orang ini hendak masuk. Di sinilah saya minta pegawai-pegawai bagi pihak Kementerian ini menyiasat dan tolonglah beri sedikit sebanyak bantuan supaya dapat didirikan kembali bangsal-bangsal mereka ini.

Perkara yang kedua ialah bantuan kepada anak-anak secara memberi tambang bas ke sekolah. Sekarang ini oleh kerana semuanya naik begitu jugalah diesel pun sudah naik; harga tambang bas telah begitu tinggi sekali.

Dari Sungai Petani ke Bakar Arang pada satu masa dahulu hanya 10 sen atau 15 sen tetapi sekarang telah jadi 35 sen. Jadi bagi anak yang malang tadi kalau pada satu masa dahulu dapat \$6.00 daripada Pejabat Kebajikan Masyarakat, kalau sekarang pun diberi \$6.00 tentulah rasa saya tidak mencukupi. Jadi kadar-kadar tambang ini mestilah dikaji semula supaya anak-anak kita dapat belajar dengan baik.

Yang ketiga, saya adalah menyokong rakan saya dari Semerah mengenai Pusat-pusat Pemulihan Dadah. Saya mengucapkan tahniah kepada Kementerian ini kerana akan didirikan satu Pusat Pemulihan yang besar di Sungai Petani, dekat dengan Maktab Perguruan. Saya rasa penagih-penagih dadah ini dapatlah selalu mengintip guru-guru yang cantik molek ini tetapi saya rasa ini tidak

akan jadi sebab mereka ini ditahan di dalam pusat tersebut, mereka ini mungkin tidak dibenarkan keluar.

Saya suka juga menyokong kerana anak-anak muda ini bila duduk dalam Pusat-pusat Pemulihan katalah 6 bulan atau 9 bulan, kalaulah mereka ini diberi makanan dengan cukup, beri tengok wayang. Beri pula tempat tidur dengan cara elok dan baik, mereka makinlah tambun, makinlah seronok. Saya rasa cara ini adalah satu cara yang tidak begitu baik. Sungguhpun Kerajaan kita ini satu Kerajaan yang berdemokrasi, selalu timbangrasa kepada rakyat tetapi belia-belia muda yang menjadi penghisap-penghisap dadah itu mestilah diberi kerja yang banyak di dalam Pusat-pusat Pemulihan. Mesti disuruh mereka itu tanam sayur-sayuran sendiri, mereka itu mesti dilatih membela ayam itik supaya mereka itu makan sayur yang ditanam oleh mereka dan telur ayam daripada yang ditenak oleh mereka. Bila mereka rasa susah mungkin akan berubah perangai. Elok juga dirotan mereka kerana badan mereka yang sedap itu kalau kena rotan sedikitpun saya ingat tidak begitu sakit. Dengan cara ini mungkin mereka akan menimbang semula dan jadi satu masyarakat yang baik apabila mereka keluar kelak.

Sekian, terima kasih dan saya menyokong peruntukan tambahan ini dan saya harap dapat ditambah lagi.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Menteri menjawab.

7.27 mlm.

Menteri Kebajikan Am (Datin Paduka Hajjah Aishah binti Haji Abdul Ghani): Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah-pun memberikan sokongan kepada permohonan daripada Kementerian saya iaitu permohonan tambahan sebanyak \$1,641,201. Saya tidaklah akan menjawab keseluruhan-nya oleh kerana syor-syor yang baik itu akan diambil perhatian yang berat oleh Kementerian saya, namun demikian ada juga perkara-perkara yang rasa saya perlulah saya jelaskan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat.

Ahli Yang Berhormat dari Panting ada menimbulkan masalah iaitu yang pertama berkenaan dengan sejenis pil "Roche" dan yang keduanya berkenaan dengan rokok

keretek. Ahli Yang Berhormat itu menyebutkan pil "Roche" ini sekarang dijual di klinik-klinik swasta ataupun klinik-klinik khas dan sangat laris katanya. Ini juga adalah sebagai satu ganti (substitute) kepada dadah. Rokok keretek juga telah dikatakan ada juga dicampur dengan daun ganja.

Berkenaan dengan ini, Tuan Pengerusi, saya suka lah menyatakan kepada Ahli Yang Berhormat, berkenaan dengan pil "Roche" ini kita akan berunding dengan Kementerian Kesihatan kerana tanggungjawab berkenaan dengan perawatan dadah merbahaya ini adalah tanggungjawab Kementerian Kesihatan.

Yang keduanya berkenaan dengan rokok keretek. Perkara ini juga kita akan rujukkan kepada pihak yang berkenaan sekiranya ada apa-apa tindakan yang dapat diambil.

Ahli Yang Berhormat dari Ulu Muda juga menyokong peruntukan ini dan menyebutkan masalah peruntukan yang kurang. Saya hanya berharap dengan adanya sokongan yang kuat daripada Ahli-ahli Yang Berhormat, Kementerian saya akan dapat peruntukan yang lebih besar lagi di tahun-tahun yang akan datang ini.

Ahli Yang Berhormat dari Ulu Muda ada menyebutkan masalah pengemis dan beliau mencadangkan supaya pengemis ini diberikan latihan supaya mereka tidak hanya ditahan tetapi adalah juga diberi latihan. Berkenaan dengan ini suka lah saya menjelaskan pihak Kementerian saya ada menyediakan pusat latihan pengemis di Mersing yang boleh memuatkan 450 orang pengemis dan di sini pengemis-pengemis ini adalah dilatih supaya mereka ini membuat satu-satu kerja yang berfaedah. Ada yang menjaga lembu, ada yang menjaga kambing, ada yang menternak ayam, itik dan sebagainya. Jadi tidaklah pengemis-pengemis ini ditahan sahaja tetapi mereka ada juga diberi latihan. Walau bagaimanapun, ada pengemis-pengemis yang kita tempatkan di rumah orang-orang tua tetapi pengemis-pengemis ini ialah pengemis-pengemis yang sudah uzur yang sudah tidak boleh dilatih lagi.

Ahli Yang Berhormat dari Semerah ada mencadangkan supaya penagih-penagih dadah yang menjalani rawatan di pusat-pusat pemulihan hendaklah ditambah masa pemulihan. Sukacita saya menerangkan kepada Ahli Yang Berhormat itu syor ini adalah

sangat baik tetapi malangnya pada masa ini kita menerima permintaan terlalu ramai daripada penagih-penagih dadah yang minta dirawat sedangkan pusat pemulihan kita masih kurang. Walau bagaimanapun cadangan Ahli Yang Berhormat ini memanglah satu cadangan yang sangat baik supaya dapat dilanjutkan masa pemulihan ini, tidak setakat 6 bulan seperti yang berjalan sekarang ini tetapi mungkin dilanjutkan sehingga mereka ini dapat diselia ataupun dipulihkan semangat mereka daripada berbagai-bagai segi. Hanya lagi cadangan supaya penagih-penagih dadah ini dirotan, kita akan kaji kalau patut dirotan barangkali kita akan rotan, walau bagaimanapun perkara ini perlu dikaji sama ada satu-satu rawatan ini benar-benar boleh menolong memulihkan anak-anak yang menagih dadah ini atau tidak.

Ahli Yang Berhormat dari Sungai Petani ada menimbulkan satu masalah iaitu bantuan kepada mangsa ribut ataupun kepada mangsa-mangsa yang rumah mereka dilanda banjir tidaklah cukup. Di sini suka saya menerangkan kepada Yang Berhormat itu berkenaan dengan bantuan bencana alam biasanya ialah tanggungjawab bersama, iaitu Kerajaan Negeri dan Kementerian Kebajikan Am. Sekiranya malapetaka itu menimpa lebih ramai keluarga maka biasanya adalah di-rujukkan kepada Kementerian saya tetapi sekiranya malapetaka itu hanya terhad kepada beberapa keluarga sahaja maka itu adalah ditanggung oleh Kerajaan Negeri. Namun demikian, Kementerian saya sentiasa membantu sekiranya ada permohonan-permohonan daripada Kerajaan Negeri.

Yang Berhormat Tuan Pengerusi, itu sahajalah perkara-perkara yang rasa saya perlu saya jelaskan. Berkenaan dengan yang lain-lain itu adalah diambil perhatian oleh Kementerian saya dan sekali lagi saya ucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telahpun menyokong peruntukan kepada Kementerian Kebajikan Am.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa wang sejumlah \$1,641,201 untuk Maksud B. 64 di bawah Kementerian Kebajikan Am jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$1,641,201 untuk Maksud B. 64 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Maksud P. 65 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2), 1980)

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud Pembangunan P. 65 berjumlah sebanyak \$10 di bawah Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam sekarang ini terbuka untuk dibahas.

Oleh kerana tiada perbahasan, maka soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$10 yang disebutkan dalam Maksud P. 65 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Kedua bagi tahun 1980 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 65 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2) 1980.

Maksud B. 66 (Jadual)—

Maksud P. 66 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2) 1980)—

Tuan Pengerusi: Akhirnya Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud Bekalan B. 66 sebanyak \$3,433,160 dan Maksud Pembangunan P. 66 berjumlah \$16,975,700 di bawah Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah sekarang terbuka untuk dibahas.

Oleh kerana tiada perbahasan, maka soalnya ialah bahawa wang sejumlah \$3,433,160 untuk Maksud B. 66 di bawah Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$3,433,160 untuk Maksud B. 66 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Begitu juga soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$16,975,700 yang disebutkan dalam Maksud P. 66 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Kedua bagi tahun 1980 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$16,975,700 untuk Maksud P. 66 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 2) 1980.

Fasal 1 dan 2 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan,

Bahawa Dewan ini, menurut seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa sejumlah wang tambahan sebanyak tidak lebih daripada \$401,283,408 diperuntukkan daripada Kumpulanwang Pembangunan bagi tahun kewangan 1980, bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 41 tahun 1980, dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

Bacaan Kali Yang Ketiga

Timbalan Menteri Kewangan (Dato' Shahrir bin Abdul Samad): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan bahawa Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1980) telah ditimbang dalam Jawatankuasa dan telah disetujukan tanpa pindaan. Saya mohon mencadangkan iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan (Datuk Chin Hon Ngian): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

USUL

Dato Shahrir bin Abdul Samad: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan iaitu Jawatankuasa telah menimbang Usul yang diedarkan kepadanya dan ber-setuju dengan Usul itu. Seterusnya saya mencadangkan:

Bahawa Dewan ini, menurut seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa sejumlah wang tambahan sebanyak tidak lebih daripada \$401,283,408 diperuntukkan daripada Kumpulanwang Pembangunan bagi tahun kewangan 1980, bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 41 tahun 1980, dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas disetujukan.

Dato Chin Hon Ngian: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan,

Bahawa Dewan ini, menurut seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa sejumlah wang tambahan sebanyak tidak lebih daripada \$401,283,408 diperuntukkan daripada Kumpulanwang Pembangunan bagi tahun kewangan 1980, bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 41 tahun 1980, dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat ditangguhkan sehingga besok hari Selasa, 9hb Disember, 1980.

Dewan ditangguhkan pada pukul 7.43 malam.